ಜ್ಞಾನ-ಸಿಂಚನ

7 ನೇ ತರಗತಿ

ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ಮಾಲಿಕೆ

(2021–22)

ರಚನೆ & ಸಂಗ್ರಹ

ಶ್ರೀ ವ್ಯಾಕರಣತೀರ್ಥ ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘ

ಸರಕಾರಿ ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆ ಗುಡುದೂರು, ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆ, ಮೊ: 9036653155

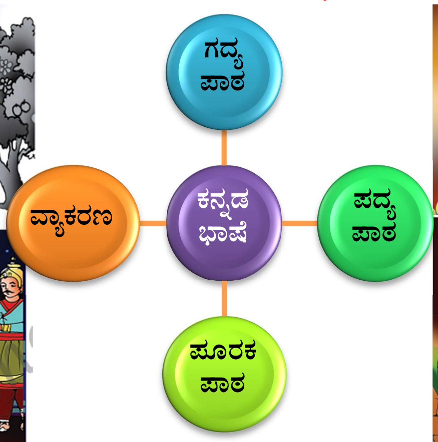

ಶಾರದಾಂಬೆ, ಭಾರತಾಂಬೆ, ಕನ್ನಡಾಂಬೆ, ಗುಂಜಲಾಂಬೆ & ವಿಜಯಗೌರಾಂಬೆ ಇವರ ಕೃಪೆಯಿಂದ

ಶ್ರೀ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದ ಗುರೂಜಿ ಹವ್ಯಾಸಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಗುಡುದೂರು–ಮಾಗಳ

ಪ್ರಥಮ ಸೆಮಿಸ್ಟರ್ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ

	ಗದ್ಯಭಾಗ	ಲೇಖಕರು	ಪು.ಸಂ.
೦೧	ಪುಟ್ಟಜ್ಜಿ ಪುಟ್ಟಜ್ಜಿ ಕತೆ ಹೇಳು	ನಾರ್ಬರ್ಟ್ ಡಿಸೋಜ	7–10
೦೨	ಸೀನ ಸೆಟ್ಟರು ನಮ್ಮ ಟೀಚರು	ವಿ. ಗಾಯತ್ರಿ	10–12
೦೩	ಅನ್ನದ ಹಂಗು ಅನ್ಯರ ಸ್ವತ್ತು	ಜೋಗಿ	12–14
೦೪	ಪರಿಸರ ಸಮತೋಲನ	ಕೃಷ್ಣಾನಂದ ಕಾಮತ್	14–16
	ಪದ್ಯಭಾಗ	ಕವಿಗಳು	
೦೧	ಗಿಡಮರ	ಸತ್ಯಾನಂದ ಪಾತ್ರೋಟ	16–17
೦೨	ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸ್ವರ್ಗ	ಡಾ. ಎಂ. ಅಕಬರ ಅಲಿ	17–18
೦೩	ಭಾಗ್ಯದ ಬಳೆಗಾರ	ಜನಪದ ಗೀತೆ	18
೦೪	ವಚನಗಳ ಭಾವ ಸಂಗಮ	ದಾಸಿಮಯ್ಯ, ಮಾಚಯ್ಯ, ಮುಕ್ತಾಯಕ್ಕ, ಸತ್ಯಕ್ಕ	18–19
	ಪೂರಕ ಪಾಠಗಳು	ಲೇಖಕರು	
೦೧	ಬಸವಣ್ಣನವರ ಜೀವನ ದರ್ಶನ	ಡಾ. ಎಲ್. ಬಸವರಾಜು	19–20
೦೨	ಈ ಭೂಮಿ ಬಣ್ಣದ ಬುಗುರಿ	ಹಂಸಲೇಖ	20
೦೩	ಸಾವಿತ್ರಿ ಬಾಯಿ ಫುಲೆ	ಎಚ್. ಎಸ್. ಅನುಪಮ	20–21
	ವ್ಯಾಕರಣ ಮಾಹಿತಿ		
೦೧	ನಾಮಪದ, ವಚನಗಳು, ಲಿಂಗಗಳು		ವ್ಯಾಕರಣ ಧಾರೆ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿವೆ
೦೨	ಪುರುಷಾರ್ಥಕ, ಆತ್ಮಾರ್ಥಕ, ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಕ ಸರ್ವನಾಮಪದಗಳು		
೦೩	ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು, ವಚನಗಳು		
೦೪	ಕನ್ನಡ ಸಂಧಿ, ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಂಧಿಗಳು		
೦೫	ನುಡಿಗಟ್ಟು		

ದ್ವಿತೀಯ ಸೆಮಿಸ್ಟರ್ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ

1	ಗದ್ಯಭಾಗ	ಲೇಖಕರು	ಪು.ಸಂ.
೦೧	ಮೈಲಾರ ಮಹಾದೇವ	ಸಮಿತಿ	24–25
೦೨	ಚಗಳಿ ಇರುವೆ	ಪೂಚಂತೇ	26–27
೦೩	ಬಿಲ್ಲಹಬ್ಬ	ವೆಂಕಟೇಶಮೂರ್ತಿ	27–29
೦೪	ಸಂಕ್ರಾಂತಿಯಂದು ಸುಖ–ದುಃಖ	ಎ.ಆರ್. ಮಣಿಕಾಂತ್	29–31
2	ಪದ್ಯಭಾಗ	ಕವಿಗಳು	
೦೧	ಹಚ್ಚೇವು ಕನ್ನಡದ ದೀಪ	ಡಿ.ಎಸ್.ಕರ್ಕಿ	31–33
೦೨	ಬಿಡುಗಡೆಯ ಹಾಡು	ಮುದೇನೂರು ಸಂಗಣ್ಣ	33–35
೦೩	ತಿರುಕನ ಕನಸು	ಮುಪ್ಪಿನ ಷಡಕ್ಷರಿ	35–36
೦೪	ಅಭಿಮನ್ಯುವಿನ ಪರಾಕ್ರಮ	ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ	36–37
3	ಪೂರಕ ಪಾಠಗಳು	ಲೇಖಕರು	
೦೧	ಸಾವಿತ್ರಿಬಾಯಿ ಫುಲೆ	ಎಚ್.ಎಸ್.ಅನುಪಮ	38
೦೨	ರಮ್ಯ ಸೃಷ್ಟಿ	ಮಧುರಚೆನ್ನ	39
೦೩	ನನ್ನ ಅಯ್ಯ	ದು.ಸರಸ್ವತಿ	39
4	ವ್ಯಾಕರಣ ಮಾಹಿತಿ		
೦೧	ಅನ್ಯದೇಶ ಶಬ್ದಗಳು		ವ್ಯಾಕರಣ ಧಾರೆ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿವೆ.
೦೨	ವಿಶೇಷಣಗಳು		
೦೩	ಸಮಾಸಗಳು		
೦೪	ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳು		
೦೫	ಲೇಖನ ಚಿಹ್ನೆಗಳು		
೦೬	ಛಂದಸ್ಸು		

7 ನೇ ತರಗತಿ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕದ ಕವಿ–ಕೃತಿ ಪರಿಚಯ

1. ಪುಟ್ಟಜ್ಜಿ ಪುಟ್ಟಜ್ಜಿ ಕಥೆ ಹೇಳು

ಲೇಖಕ : ಡಾ. ನಾರ್ಬರ್ಟ್ ಡಿಸೋಜಾ

ಜನನ : 1937 ಜೂನ್ 6, ತಂದೆ: ಎಫ್.ಪಿ.ಡಿಸೋಜಾ, ತಾಯಿ: ರೂಪಿನಾ ಡಿಸೋಜಾ

ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೇವೆ : 37 ಕಾದಂಬರಿ, 4 ನಾಟಕ, 28 ಮಕ್ಕಳ ಕೃತಿ, ನೂರಾರು ಕಥೆಗಳು

ಕೃತಿಗಳು

ಕಾದಂಬರಿಗಳು : ಕಾಡಿನ ಬೆಂಕಿ (ರಜತ ಕಮಲ ವಿಜೇತ ಚಲನಚಿತ್ರ),
ದ್ವೀಪ (ಸ್ವರ್ಣ ಕಮಲ ವಿಜೇತ ಚಲನಚಿತ್ರ)
ಬಳುವಳಿ (ಕೊಂಕಣಿ ಚಲನಚಿತ್ರ)
ಮುಳುಗಡೆಯ ಊರಿಗೆ ಬಂದವರು
(2011 ರ ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿಯ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಬಾಲ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪುರಸ್ಕಾರ)

ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು

- ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ,
- ಗುಲ್ವಾಡಿ ವೆಂಕಟರಾವ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ,
- ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ
- ಮಂಗಳೂರು ಸಂದೇಶ ಪ್ರಶಸ್ತಿ,
- ನವ ದೆಹಲಿ ಕಥಾ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಪುತ್ತೂರು ನಿರಂಜನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ

2014 ರ ಮಡಕೇರಿಯ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು.

2. ಸೀನಸೆಟ್ಟರು ನಮ್ಮ ಟೀಚರು

ಲೇಖಕಿ : ವಿ.ಗಾಯತ್ರಿ

ವೃತ್ತಿ : ಹಿರಿಯ ಅಧಿಕಾರಿ ಮಹಿಳಾ ಸಾಮಖ್ಯ (ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ), &
ಜಲ ಸಂವರ್ಧನೆ ಯೋಜನೆ (ನೀರಾವರಿ ಇಲಾಖೆ)

ಪ್ರವೃತ್ತಿ : ಲೇಖಕಿ, ಅನುವಾದಕಿ

ಕೃತಿಗಳು

ಕಾದಂಬರಿ : ತುಂಗಾ (ಮಕ್ಕಳ ಸೃಜನಶೀಲ ಕಲಿಕೆಯ ವಿಷಯ ವಸ್ತು)

- ತೇತ್ತೋಚಾನ್ (ಜಪಾನಿ ಕಾದಂಬರಿಯ ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದ)
- ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಾವಯವ ಪರಂಪರೆಯ ಕಥನ ಭಾಗ 1 & 2,
- ಸಹಜ/ಸಾವಯವ ರೈತರ ಕೃಷಿ & ಬದುಕುಗಳು
- ಪರಿಸರ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯ ಕಲಿಕೆಗಳು, ಎಳೆಯರಿಗಾಗಿ ಪರಿಸರ

ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಾಠವನ್ನು ಇವರ ತುಂಗಾ ಕೃತಿಯಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

3. ಅನ್ನದ ಹಂಗು, ಅನ್ಯರ ಸ್ವತ್ತು

ಲೇಖಕ : ಗಿರೀಶರಾವ್ ಹತ್ವಾರ್

ಕಾವ್ಯನಾಮ : ಜೋಗಿ

ಜನನ : 1965 ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹೊಸಬೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ

ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ : ಗುರುವಾಯನಕೆರೆ & ಉಪ್ಪಿನಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ

ವೃತ್ತಿ : ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಿ, ಸಣ್ಣ ಕಥೆಗಾರ, ಅಂಕಣಕಾರ

ಪ್ರವೃತ್ತಿ : ಸಿನಿಮಾ & ದೂರದರ್ಶನಗಳಿಗೆ ಚಿತ್ರಕಥೆ, ಸಂಭಾಷಣೆ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಾಠವನ್ನು ಇವರ ಕಥಾಸಮಯ ಕೃತಿಯಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

4. ಪರಿಸರ ಸಮತೋಲನ

ಲೇಖಕ : ಕೃಷ್ಣಾನಂದ ಕಾಮತ್

ಜನನ : 29.09.1934 ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹೊನ್ನಾವರ

ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ : ಎಂ.ಎಸ್‌ಸಿ., ಪಿಎಚ್.ಡಿ.

ವೃತ್ತಿ : ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳದ ಪ್ಲಾಸಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಮನ್ ವೆಲ್ತ್ ಇನ್ಸ್‌ಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಬಯಲಾಜಿಕಲ್ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಕೀಟ ಸಂಶೋಧನಾಧಿಕಾರಿ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾಗಿದ್ದರು.

ಕೃತಿಗಳು:

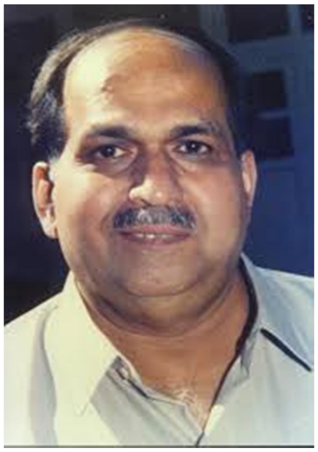

- ನಾನೂ ಅಮೆರಿಕಾಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ,
- ಪ್ರಾಣಿ ಪರಿಸರ, ಕೀಟ ಜಗತ್ತು,
- ಪಶು ಪಕ್ಷಿ ಪ್ರಪಂಚ, ಸಸ್ಯ ಪರಿಸರ,
- ಇರುವೆಯ ಇರವು, ಸರ್ಪ ಸಂಕುಲ
- ಕಾವಿ ಕಲೆ ಇತ್ಯಾದಿ.

ಪ್ರಶಸ್ತಿ : ರಾಜ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಲಭಿಸಿದೆ.

ಮರಣ : 20.02.2002

ಪದ್ಯಪಾಠ

1. ಗಿಡ ಮರ

ಲೇಖಕ : ಡಾ. ಸತ್ಯಾನಂದ ಪಾತ್ರೋಟ

ಜನನ : ಬಾಗಲಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ

ವಿದ್ಯಾರ್ಹತೆ : ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಎಂ.ಎ., ಪಿಹೆಚ್.ಡಿ.

ವೃತ್ತಿ : ಎಸ್.ಬಿ. ಪಾಟೀಲ್ ಪ.ಪೂ. ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಕೃತಿಗಳು

ಕವನ ಸಂಕಲನಗಳು : ಕರಿನೆಲದ ಕಲೆಗಳು, ಜಾಜಿ ಮಲ್ಲಿಗೆ, ಕಲ್ಲಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ಕಥೆ, ಅವಳು ಕರಿಯ ಕಟ್ಟಿದ ಕವನ,ನನ್ನ ಕನಸಿನ ಹುಡುಗಿ, ನದಿಗೊಂದು ಕನಸು

ನಾಟಕಗಳು : ನಮಗ ಯಾರು ಇಲ್ಲೋ ಎಪ್ಪಾ ಸಾಕ್ಷಿ, ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಏಕಲವ್ಯ

ಪ್ರಬಂಧ ಸಂಕಲನ : ಒಂದಿಷ್ಟು ಕ್ಷಣಗಳು, ಧ್ವನಿ ಸುರುಳಿ : ಎದೆಯ ಮಾತು

ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರಕಾರದ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ

ಪ್ರಸ್ತುತ ಕವನವನ್ನು ಇವರ ಕರಿಯ ಕಟ್ಟಿದ ಕವನ ಕವನಸಂಕಲನದಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

2. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸ್ವರ್ಗ

ಕವಿ : ಡಾ. ಎಂ ಅಕಬರ ಅಲಿ

ಜನನ : 1925 ಮಾರ್ಚ 3 ರಂದು ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿ. ಹುಕ್ಕೇರಿ ತಾ. ಉಳ್ಳಾಗಡ್ಡಿ ಖಾನಾಪುರದಲ್ಲಿ

ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ : ಸಾಂಗ್ಲಿ & ಪುಣೆಯಲ್ಲಿ

ವೃತ್ತಿ : ಕರ್ನಾಟಕ ಮುಕ್ತ ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ನಿವೃತ್ತ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು

ಕೃತಿಗಳು

ಅಷ್ಟ ಷಟ್ಪದಿ ಸಂಗ್ರಹ : ವಿಷಸಿಂಧು

ಕವನ ಸಂಗ್ರಹಗಳು : ನವಚೇತನ, ಗಂಧಕೇಶರ, ಸುಮನಸೌರಭ,

ಚುಟುಕು ಸಂಗ್ರಹ : ಅವ್ವ

ಕಾದಂಬರಿ : ನಿರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ

1989 ರಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕದ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದರು

ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು

ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ

5. ಹಚ್ಚೇವು ಕನ್ನಡದ ದೀಪ

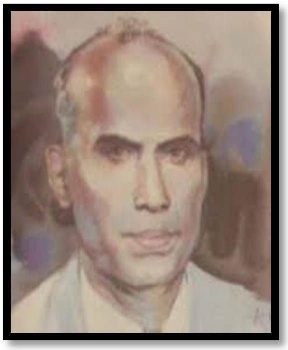

ಕವಿ : ಡಿ.ಎಸ್.ಕರ್ಕಿ

ಜನನ : 15.11.1907, ಜಿಲ್ಲೆಯ ರಾಮದುರ್ಗ ತಾಲೂಕಿನ ಹಿರೇಕೊಪ್ಪ

ವೃತ್ತಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಪ್ರಾಶುಂಪಾಲರು

ಕೃತಿಗಳು:

ಕವನ ಸಂಕಲನಗಳು : ನಕ್ಷತ್ರಗಾನ, ಭಾವತೀರ್ಥ, ತನನತೋಂ, ಗೀತ ಗೌರವ, ಕರಿಕೆ ಕಣಗಿಲು, ನಮನ, ಬಣ್ಣದ ಚೆಂಡು , ಸಂಶೋಧನಾ ಪ್ರಬಂಧ: ಕನ್ನಡ ಛಂದೋವಿಕಾಸ

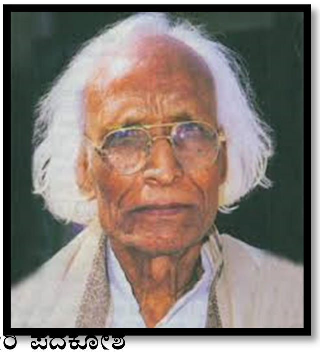

6. ಬಿಡುಗಡೆಯ ಹಾಡು

ಕವಿ : ಮುದೇನೂರು ಸಂಗಣ್ಣ

ಜನನ : 17.03.1927, ಹರಪ್ಪನಹಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಚಿಗಟೇರಿ.

ಕೃತಿಗಳು

ನಾಟಕಗಳು : ನವಿಲು ಕುಣಿದಾವ, ಬಾಳಬಿಕ್ಷುಕ, ಚಿತ್ರಪಟ, ರಾಮಾಯಣ

ಜನಪದ ಮುಕ್ತಕಗಳು, ಆ ಅಜ್ಜ ಈ ಮೊಮ್ಮಗ, ಗೊಂದಲಿಗ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪನ ಹಾಡುಗಳು, ಚಿಗಟೇರಿ ಪದಕೋಶ

ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು : ಕರ್ನಾಟಕ ನಾಟಕ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ನಾಡೋಜ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ

4. ವಚನಗಳ ಭಾವ ಸಂಗಮ

ವಚನಕಾರ : ಜೇಡರ ದಾಸಿಮಯ್ಯ :

ಕಾಲ : ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ಶತಮಾನ

ಜನನ : ಯಾದಗಿರಿ ಸನಿಹದ ಮುದೇನೂರು

ವಚನಾಂಕಿತನಾಮ :'ರಾಮನಾಥ'

ದಾಸಿಮಯ್ಯ ಪ್ರಥಮ ವಚನಕಾರನೆಂದೇ ಮಾನ್ಯನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಇವರ 150 ವಚನಗಳು ದೊರೆತಿವೆ.

ವಚನಕಾರ : ಮಡಿವಾಳ ಮಾಚಯ್ಯ :

ಕಾಲ : 12ನೇ ಶತಮಾನ

ಜನನ : ವಿಜಯಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹಿಪ್ಪರಗಿ.

ವೃತ್ತಿ : ಮಡಿವಾಳ

ವಚನಾಂಕಿತನಾಮ : 'ಕಲಿದೇವರ ದೇವ, ಇವರ 353 ವಚನಗಳು ಉಪಲಬ್ದವಾಗಿವೆ

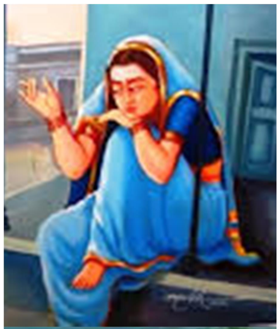

ವಚನಕಾರ್ತಿ : ಮುಕ್ತಾಯಕ್ಕ

ಕಾಲ : 12ನೆಯ ಶತಮಾನ

ಜನನ : ಗದಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಲಕ್ಕುಂಡಿ.

ವಚನಾಂಕಿತನಾಮ : ಅಜಗಣ್ಣ

(ಅಜಗಣ್ಣನು ಮುಕ್ತಾಯಕ್ಕನ ಸಹೋದರ ಮತ್ತು ಗುರು.)

ಇವರ 37 ವಚನಗಳು ದೊರೆತಿವೆ.

ವಚನಕಾರ್ತಿ : ಸತ್ಯಕ್ಕ

ಕಾಲ : 12ನೆಯ ಶತಮಾನ

ಜನನ : ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶಿರಾಳಕೊಪ್ಪ ಸಮೀಪದ ಹಿರೇಜಂಬೂರು

ವೃತ್ತಿ : ಶಿವಭಕ್ತರ ಮನೆಯಂಗಳ ಕಸಗುಡಿಸುತ್ತ ಶಿವಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಆಚರಿಸುವುದು.

ವಚನಾಂಕಿತನಾಮ : "ಶಂಭುಕ್ಕೇಶ್ವರ"

ಇವರ 27 ವಚನಗಳು ದೊರಕಿವೆ.

ಗದ್ಯ ಭಾಗ

1. ಪುಟ್ಟಜ್ಜಿ ಪುಟ್ಟಜ್ಜಿ ಕತೆ ಹೇಳು – ನಾ. ಡಿಸೋಜ

ಅಭ್ಯಾಸ

ಅ. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಪುಟ್ಟಜ್ಜಿಯ ಬಳಿ ಹುಡುಗ ಯಾವ ಕತೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದನು?

ಉ: ಹಾಡ್ಗತೆ.

2. ಯುವಕ ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ಏನು ಮಾಡಿದನು?

ಉ: ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ತೋಟ ಮಾಡಿದ.

3. ಜಿಂಕೆಯ ಕುತ್ತಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಏನಿತ್ತು?

ಉ: ಗೆಜ್ಜೆ

4. ಹುಲಿ ಸೋತು ಏನು ಮಾಡಿತು?

ಉ: ಫಲಾಯನ ಪಠಿಸಿತು.

5. ಯುವತಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ ಎಂದಾಗ ಚುಕ್ಕಿ ಏನು ಮಾಡಿತು?

ಉ: ಚುಕ್ಕಿ ಯುವತಿ ಮನೆಯೊಳಗೆ ಅವಿತುಕೊಂಡಿತು.

6. ಹಳ್ಳದ ದಂಡೆಯ ಮೇಲಿನ ಊರು ಏನಾಯಿತು?

ಉ: ಬೆಳೆಯಿತು.

ಆ. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು-ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಹಳ್ಳ ಹರಿದು ಊರ ಜನರನ್ನು ಏನು ಮಾಡಿದೆ?

ಉ: ಊರ ಜನರ ಪೊರೆದಿದೆ.

2. ಯುವಕ ಹಳ್ಳದ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ಏನು ಮಾಡಿದನು?

ಉ: ಯುವಕ ಹಳ್ಳದ ಬಳಿ ಬಮದು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿಯೋ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿ ಮನೆ ಮುಮದೆ ತೋಟ ಮಾಡಿದ.

3. ಹುಲಿ ಮತ್ತು ಯುವಕನ ನಡುವೆ ನಡೆದ ಸಂಭಾಷಣೆ ಏನು?

ಉ: "ಏಯ್ ಯುವಕ, ಈ ಜಿಂಕೆ ನನ್ನ ಆಹಾರ. ನೀನು ಇದಕ್ಕೆ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡಿದರೆ ಅದು ಅರಣ್ಯ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗುತ್ತದೆ. ಎಂದಿತು ಹುಲಿ. "ನೋಡು, ಇದು ಅರಣ್ಯದ ಜಿಂಕೆಯಲ್ಲ. ಯಾರೋ ಸಾಕಿದ ಪ್ರಾಣಿ. ಇದರ ಕುತ್ತಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಗೆಜ್ಜೆ ಇದೆ. ಅರಣ್ಯದ ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಕೊಂದು ತಿನ್ನಲು ನಿನಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಯಾರೋ ಸಾಕಿದ ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲು ನಿನಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ. ನಾನು ಇದನ್ನ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ" ಎಂದು ಆ ಯುವಕ ಹುಲಿಗೆ ಉತ್ತರ ನೀಡಿದ.

4. ಜಿಂಕೆಯನ್ನು ನೋಡಿದ ಯುವತಿ ಏನು ಮಾಡಿದಳು?

ಉ: ಆಕೆ ಜಿಂಕೆಯ ಮುಖಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಮುಖ ತಾಕಿಸಿ ಅಳುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ.

5. ಯುವಕ ಚುಕ್ಕಿಯ ಬಗೆಗೆ ಯುವತಿಗೆ ಏನು ಹೇಳಿದನು?

ಉ: ಯುವಕ ತಾನು ಚುಕ್ಕಿಯನ್ನು ಉಳಿಸಿದ ಕತೆ ಹೇಳಿ ತನಗೂ ಹುಲಿಗೂ ಜಗಳವಾದಾಗ ಚುಕ್ಕಿ ಮದ್ದು ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಹೇಲಿದ.

ಇ. ಈ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಯಾರು-ಯಾರಿಗೆ? ಹೇಳಿದರು ಎಂಬುದನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

1. "ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಹಾಡ್ಗತೆ ಹೇಳು."

ವಾಕ್ಯ: "ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಹಾಡ್ಗತೆ ಹೇಳು."

ಆಯ್ಕೆ: ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು 'ಪುಟ್ಟಜ್ಜಿ ಪುಟ್ಟಜ್ಜಿ ಕತೆ ಹೇಳು ಎಂಬ ಪಾಠದಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಯಾರು: ಹುಡುಗ

ಯಾರಿಗೆ: ಅಜ್ಜಿಗೆ

ಯಾವಾಗ : ಅಜ್ಜಿ ಯಾವ ತರಹದ ಹೇಳಲಿ ಎಂದು ಹುಡುಗನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ.

2. "ಏಯ್ ಯುವಕ, ಈ ಜಿಂಕೆ ನನ್ನ ಆಹಾರ."

ವಾಕ್ಯ: "ಏಯ್ ಯುವಕ, ಈ ಜಿಂಕೆ ನನ್ನ ಆಹಾರ."

ಆಯ್ಕೆ: ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು 'ಪುಟ್ಟಜ್ಜಿ ಪುಟ್ಟಜ್ಜಿ ಕತೆ ಹೇಳು ಎಂಬ ಪಾಠದಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಯಾರು: ಹುಲಿ

ಯಾರಿಗೆ: ಯುವಕನಿಗೆ

ಯಾವಾಗ : ಚುಕ್ಕಿ ಯುವಕನ ಮನೆಯೊಳಗೆ ಹೋಗಿ ಅವಿತುಕೊಂಡಾಗ.

3. "ಇದು ನಾವು ಸಾಕಿಕೊಂಡ ಜಿಂಕೆ."

ವಾಕ್ಯ: "ಇದು ನಾವು ಸಾಕಿಕೊಂಡ ಜಿಂಕೆ."

ಆಯ್ಕೆ: ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು 'ಪುಟ್ಟಜ್ಜಿ ಪುಟ್ಟಜ್ಜಿ ಕತೆ ಹೇಳು ಎಂಬ ಪಾಠದಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಯಾರು: ಯುವತಿ

ಯಾರಿಗೆ: ಯುವಕನಿಗೆ

ಯಾವಾಗ : ಚುಕ್ಕಿಯನ್ನು ನೋಡಿದ ಯುವತಿ ತನ್ನ ಪರಿಚಯ ಹೇಳಿಕೊಂಡಾಗ.

4. "ನಾನು ಚುಕ್ಕಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇರಲಾರೆ."

ವಾಕ್ಯ: "ನಾನು ಚುಕ್ಕಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇರಲಾರೆ."

ಆಯ್ಕೆ: ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು 'ಪುಟ್ಟಜ್ಜಿ ಪುಟ್ಟಜ್ಜಿ ಕತೆ ಹೇಳು ಎಂಬ ಪಾಠದಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಯಾರು: ಯುವತಿ

ಯಾರಿಗೆ: ಯುವಕನಿಗೆ

ಯಾವಾಗ : ಚುಕ್ಕಿಯನ್ನು ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಕರೆದೊಯ್ಯುತ್ತೇನೆ ಎಂದಾಗ.

ಈ. ಕೆಳಗೆ ನೀಡಿರುವ ಸೂಚನೆಯಂತೆ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

1. ಈ ಪಾಠದಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ.

ಉ: ಜಿಂಕೆ, ಹುಲಿ, ಚಿರತೆ, ಆನೆ, ಕಾಡುಕೋಣ.

2. ಈ ಪಾಠದಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ.

ಉ: ಹುಡುಗ, ಪುಟ್ಟಜ್ಜಿ, ಯುವಕ, ಯುವತಿ.

3. ಅಜ್ಜಿ ಮತ್ತು ಕತೆ ಕೇಳುವ ಹುಡುಗನ ಸಂಭಾಷಣೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ಉ: ಕತೆ ಕೇಳುವ ಹುಡುಗ ಪುಟ್ಟಜ್ಜಿ ಪುಟ್ಟಜ್ಜಿ ಕತೆ ಹೇಳು ಅಂದರೆ ಪುಟ್ಟಜ್ಜಿ ಬಾ ಮಗ ಹೇಳ್ತೀನಿ ಒಳ್ಳೆದೊಂದು ಕತೆಯಾ, ಯಾವ ಕತೆ ಹೇಳಲಿ ಅಂದಾಗ ಹುಡುಗ ಹಾಡ್ಗತೆ ಹೇಳು ಅಂದನು.

4. ಯುವಕ ಮತ್ತು ಯುವತಿಯ ನಡುವೆ ನಡೆದ ಸಂಭಾಷಣೆಯನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಉ: ಯುವತಿ ಚುಕ್ಕಿ ಎಲ್ಲಿದ್ದೀಯ ಎಂದಾಗ ಚುಕ್ಕಿ ಹೋಗಿ ಯುವತಿಯನ್ನು ಸೇರಿದಾಗ ಯುವತಿ ತನ್ನ ಪರಿಚಯ ಹೇಳಿಕೋಂಡಳು ಆಗ ಯುವಕ ಚುಕ್ಕಿಯನ್ನು ಉಳಿಸಿದ ಕತೆ ಮತ್ತು ಅದು ತನಗೆ ಮದ್ದು ಮಾಡಿದ ಕತೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದ. ಆಗ ಯುವತಿ ಚುಕ್ಕಿಯನ್ನು ಮನೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ ಎಂದಾಗ ಯುವಕ ಅದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪದೇ ಇಬ್ಬರೂ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿದರು ಆಗ ಹಳ್ಳದ ಊರು ಬೆಳೆಯಿತು.

ಉ. ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳಿಗೆ ಅರ್ಥ ಬರೆಯಿರಿ.

ಪೊರೆ = ಕಾಪಾಡು, ರಕ್ಷಿಸು.

ಪ್ರಾಣಿಗಿಂಡಿ = ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ನೀರು ಕುಡಿಯಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಗಿಂಡಿ

ಭಯ= ಹೆದರಿಕೆ, ಭೀತಿ

ತೊಗಟೆ= ಚರ್ಮ, ಸಿಪ್ಪೆ.

ಮದ್ದು= ಔಷದಿ

ಯಾವತ್ತಾರ= ಯಾವತ್ತಾದರೂ.

ಊ.ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಅ	ಆ	ಉ:
1. ಪುಟ್ಟಜ್ಜಿ	ಹುಲಿಗೂ ಯುವಕನಿಗೂ	ಕತೆ
2. ಕಾಡು	ಜಿಂಕೆ	ಹುಲಿ, ಚಿರತೆ, ಕಾಡುಕೋಣ
3. ಚುಕ್ಕಿ	ಸೊಪ್ಪುಸದೆ, ಬೇರು, ತೊಗಟೆ	ಜಿಂಕೆ
4. ಮದ್ದು	ಕತೆ	ಸೊಪ್ಪುಸದೆ, ಬೇರು, ತೊಗಟೆ
5. ಹಳ್ಳದ ದಂಡೆ	ಹುಲಿ, ಚಿರತೆ, ಕಾಡುಕೋಣ	ಊರು ಬೆಳೆಯಿತು
6. ಜಗಳ	ಊರು ಬೆಳೆಯಿತು	ಹುಲಿಗೂ ಯುವಕನಿಗೂ

('ಅ' ಮತ್ತು 'ಆ' ಪಟ್ಟಿಯ ಪದಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿ ಅನಂತರ ಅವುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ.)

- ಪುಟ್ಟಜ್ಜಿಯು ಕತೆ ಹೇಳುತ್ತಾಳೇ.
- ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹುಲಿ, ಚಿರತೆ, ಕಾಡುಕೋಣಗಳಿವೆ.
- ಜಿಂಕೆಯ ಹೆಸರು ಚುಕ್ಕಿ
- ಚುಕ್ಕಿ ಸೊಪ್ಪುಸದೆ, ಬೇರು, ತೊಗಟೆಯಿಂದ ಮದ್ದು ಮಾಡಿತು
- ಹಳ್ಳದ ದಂಡೆಯ ಊರು ಬೆಳೆಯಿತು.
- ಹುಲಿಗೂ ಯುಕನಿಗೂ ಜಗಳವಾಯಿತು.

ಭಾಷಾಭ್ಯಾಸ

ಅ. ಕೆಳಗೆ ಹಲವು ಜೀವಿಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಸಾಕುಪ್ರಾಣಿಗಳು ಮತ್ತು ಕಾಡುಪ್ರಾಣಿಗಳು ಎಂದು ವಿಂಗಡಿಸಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ.

ಕಾಡುಪ್ರಣಿಗಳು : ಹುಲಿ, ಚಿರತೆ, ಕರಡಿ, ಜಿರಾಫೆ, ಜಿಂಕೆ, ಮಂಗ, ಸಾರಂಗ, ಸಿಂಹ, ಕಾಡುಕೋಣ, ಘೆಂಡಾಮೃಗ, ಆನೆ.

ಸಾಕು ಪ್ರಾಣಿಗಳು: ಹಂದಿ, ಬೆಕ್ಕು, ಕತ್ತೆ, ಎತ್ತು, ಎಮ್ಮೆ, ಆಡು, ನಾಯಿ, ಕೋಳಿ, ಮೇಕೆ.

ಆ. ಮೇಲಿನ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ಅಕಾರಾದಿಯಾಗಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಇ. ಕೆಳಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಶಬ್ದಗಳಿವೆ. ಪ್ರತಿ ಗುಂಪಿನಲ್ಲೂ ಆ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರದ ಒಂದೊಂದು ಶಬ್ದವಿದೆ. ಈ ಶಬ್ದವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಮತ್ತು ಆ ಶಬ್ದ ಆ ಗುಂಪಿಗೆ ಏಕೆ ಸೇರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ನೀಡಿ.

ಗುಂಪು 1 :ಹಸು ಎಮ್ಮೆ ಕರಡಿ ಹಂದಿ

ಉ: ಕರಡಿ : ಇದು ಕಾಡು ಪ್ರಾಣಿ, ಉಳಿದವು ಸಾಕು ಪ್ರಾಣಿಗಳು

ಗುಂಪು 2 : ನಾನು ನೀನು ಅವನು ರಮ್ಯ

ಉ: ರಮ್ಯ : ಇದು ನಾಮಪದ, ಉಳಿದವು ಸರ್ವನಾಮಪದಗಳು.

ಗುಂಪು 3 : ಯುವಕ ಯುವತಿ ಮುದುಕ ಹುಡುಗ

ಉ: ಯುವತಿ : ಇದು ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ ಪದ, ಉಳಿದವು ಪುಲ್ಲಿಂಗ ಪದಗಳು.

ಗುಂಪು 4 : ಕತೆ ಕವನ ಪೆನ್ಸಿಲು ಕಾದಂಬರಿ

ಉ: ಪೆನ್ಸಿಲು : ಇದು ಬರಯಲು ಬಳಸುವ ಸಾಧನ, ಉಳಿದವು ಸಾಹಿತ್ಯದ ವಿವಿಧ ಪ್ರಕಾರಗಳು.

ಅಭ್ಯಾಸ

1. ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಯುವಕ, ಯುವತಿ, ಕಥೆಗಾರ, ಹಳ್ಳಿ, ನದಿ ಇವುಗಳಿಗೆ ಅಂಕಿತ ನಾಮವನ್ನು ಇಡಿ.

ಯುವಕ : ರಾಜು, ಯುವತಿ : ರಾಣಿ, ಕಥೆಗಾರ: ಚೆನ್ನಯ್ಯ, ಹಳ್ಳಿ : ಗುಂಜನೂರು, ನದಿ : ಭೀಮಾ.

2. ಅಂಕಣದಲ್ಲಿರುವ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ರೂಢನಾಮ ಮತ್ತು ಅಂಕಿತನಾಮಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ.

ಅಟ್ಟ ಅಮರ್ ಅತ್ತೆ ಅಕ್ಕಿ ಅರುಣ್ ಅಜ್ಜಿ ಆಟ ಆಡು ಆರತಿ ಆಕಾರ ಊಟ ಊರ್ವಶಿ ಉಪ್ಪು ಓತಿಕೇತ ಕಮಲ

ಕಪಿಲ್ ಕೋತಿ ಗಂಟೆ ಗಣೇಶ ಸಮೀರ್ ಸ್ವರೂಪ್ ಸಂತೆ ಫಾತಿಮಾ ಇಕ್ಬಾಲ್ ಬೆಂಚು ಶಾಂತಿ ವಿಜಯ ಪುಸ್ತಕ ಕಾವ್ಯ ಕವಿ.

ಅಂಕಿತನಾಮ : ಕಪಿಲ್, ಸ್ವರೂಪ್, ಶಾಂತಿ, ಅಮರ್, ಊರ್ವಶಿ, ವಿಜಯ, ಫಾತಿಮಾ, ಆರತಿ, ಓತಿಕೇತ, ಗಣೇಶ, ಇಕ್ಬಾಲ್, ಕಾವ್ಯ, ಅರುಣ್, ಕಮಲ, ಸಮೀರ್, ಕೋತಿ,

ರೂಢನಾಮ : ಅಟ್ಟ, ಅಜ್ಜಿ, ಊಟ, ಆಟ, ಸಂತೆ, ಅತ್ತೆ, ಆಡು, ಉಪ್ಪು, ಗಂಟೆ, ಪುಸ್ತಕ, ಅಕ್ಕಿ, ಆಕಾರ, ಬೆಂಚು, ಕವಿ.

3. ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ರೂಢನಾಮ ಮತ್ತು ಸರ್ವನಾಮಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ.

ನಾನು ಅಮರ್ ತಾವು ಅವಳು ಅರುಣ್ ಅಜ್ಜ ನಾವು ಆಡು ಆರಿಫ್ ಅದು ಅವನು ಡೇವಿಡ್ ನೀನು ಮಮ್ತಾಜ್ ಕಾರ್ತಿಕ್ ಕಪಿಲ್ ಅವರು ಬೆಳಗು ಗಣೇಶ ಸಮೀರ್ ಸ್ವರೂಪ್ ಅವಳು ಫಾತಿಮಾ ಇಕ್ಬಾಲ್ ನೀವು ಶಾಂತಿ ರಾಜೇಶ್ ಅವನು ಕಾವ್ಯ ಅವು.

ರೂಢನಾಮ : ಅಜ್ಜ ಆಡು ಬೆಳಗು

ಸರ್ವನಾಮ: ನಾನು ತಾವು ಅವಳು ನಾವು ಅದು ಅವನು ನೀನು ಅವರು ಅವಳು ನೀವು ಅವನು ಅವು.

4. ಕೆಳಗಿನ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಸರ್ವನಾಮಗಳ ಬದಲಿಗೆ ನಿಮಗಿಷ್ಟವಾದ ಹೆಸರಿಟ್ಟು ವಾಕ್ಯವನ್ನು ರಚಿಸಿ.

ನಾನು ಏಳನೆಯ ತರಗತಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ. , ಗುಂಜಲಪ್ಪ ಏಳನೆಯ ತರಗತಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ.

ನೀನು ಎಂಟನೆಯ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿ. , ಪಾರ್ವತಿ ಎಂಟನೆಯ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿ

ನಾವು ಸಂಜೆಯ ವೇಳೆ ಆಡುತ್ತೇವೆ. , ಆಕಾಶ, ಮಹಾದೇವ ಮತ್ತು ಗಣೇಶ ಮತ್ತು ನಾನು ಸಂಜೆಯ ವೇಳೆ ಆಡುತ್ತೇವೆ

ಅವನು ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತ. , ಮಹೇಂದ್ರ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತ.

ಅವಳು ನನ್ನ ತಂಗಿ. , ಲಕ್ಷ್ಮಿ ನನ್ನ ತಂಗಿ.

ಅವರು ನನ್ನ ತಂದೆ. , ಮಲ್ಲಪ್ಪ ಅವರು ನನ್ನ ತಂದೆ.

ಅದು ಹಣ್ಣನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತದೆ. , ಗಿಳಿ ಹಣ್ಣನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತದೆ.

ಅವು ಕಾಳನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತವೆ , ಗುಬ್ಬಿಗಳು ಕಾಳನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತೆವೆ.

.

2. ಸೀನಸೆಟ್ಟರು ನಮ್ಮ ಟೀಚರು – ವಿ. ಗಾಯತ್ರಿ

ಅಭ್ಯಾಸ

ಅ. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಮಾಂಡವಿ ಟೀಚರ್ ಯಾರನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿದರು?

ಉ: ಸೀನಸೆಟ್ಟರನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿದರು.

2. ಸೀನಸೆಟ್ಟರು ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಏನನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರು?

ಉ: ಸಾಸಿವೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರು..

3. ಮಕ್ಕಳು ಏನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಗದ್ದೆಗೆ ಇಳಿದರು?

ಉ: ಕಂಬಳಿಗೊಪ್ಪೆ

4. ಹಾಲಪ್ಪನ ಕಾಲನ್ನು ಏನು ಕಚ್ಚಿತು?

ಉ: ನೀರಾವು

5. ಮನೆಯ ಅಟ್ಟ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಯಾವ ಟವರ್ ಆಗಿ ಪರಿವರ್ತಿತಗೊಂಡಿತ್ತು?

ಉ: ಗದ್ದೆ ವೀಕ್ಷಣೆಯ ಟವರ್ ಆಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಗೊಂಡಿತ್ತು.

ಆ. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು-ಮೂರು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಸೀನಸೆಟ್ಟರ ವೇಷ ಹೇಗಿತ್ತು?

ಉ: ಸೊಂಟಕ್ಕೆ ಹಳೆಯ ಪಂಚೆ. ಒಗೆದ ಚೌಕುಳಿ ಚೌಕುಳಿಯ ಅಂಗಿ, ತಲೆಗೆ ಲಪ್ಪಟೆ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅವರು ಪಂಚೆ ಸುತ್ತಿರುವ ರೀತಿ ಅಭ್ಯಾಸವಿಲ್ಲದ್ದೆಂದು ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿತ್ತೆಂದರೆ, ಚಡ್ಡಿಗೆ ದೊರೆತ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯ ಪಂಚೆಗೆ ಸಿಗದೆ ಅದು ತುಂಬಾ ಅಮುಖ್ಯನಂತೆ ಮುದುರಿ ಕುಳಿತಿತ್ತು.

2. ದೊಡ್ಡ ತರಗತಿಗಳಿಗೆ ಹೋದಂತೆ ಮಕ್ಕಳು ಏನಾಗುತ್ತಾರೆಂದು ಮಾಂಡವಿಗೆ ಅನಿಸಿತ್ತು?

ಉ: ತಮ್ಮ ನಿಜ ಬದುಕಿನ ಜೊತೆಗಿನ ನಂಟನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ ಅನಿಸಿತ್ತು.

3. ಮಕ್ಕಳು ಸಸಿ ಕಿತ್ತ ಬಗೆ ಹೇಗಿತ್ತು?

ಉ: ಮೊದಮೊದಲು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹಿಡಿ ತುಂಬಾ ಸಸಿಗಳನ್ನು ಬುಡಸಮೇತ ಕೀಳುವುದು ಸುಲಭವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಸಸಿಗಳನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡಿದರು. ಹತ್ತಾರು ಬಾರಿ ಕಿತ್ತು ಕಿತ್ತು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ ಅನಂತರ ಅವರಿಗೆ ಕೀಳುವುದು ಅಭ್ಯಾಸವಾಗಿ ವೇಗವೂ ಹಿಡಿಯಿತು.

4. ಹಾಲಪ್ಪನಿಗೆ ಹಾವು ಕಚ್ಚಿದಾಗ ಸೀನಸೆಟ್ಟರು ಏನು ಹೇಳಿದರು?

ಉ: ಹೆದರ್ಬೇಡಾ ಮಗಾ, ಎಂತಾ ಆಗಲ್ಲ. ಅದು ನೀರಾಹಊ. ವಿಷದ ಹಾವಲ್ಲ. ಒಂದು ಮೀನು ಕಚ್ಚದ್ರೆ ಹೊಂಗೋ ಅಷ್ಟೇ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸಮಾಧಾನಿಸಿದರು.

ಇ. ಕೆಳಗಿನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಯಾರು, ಯಾರಿಗೆ ಹೇಳಿದರು? ತಿಳಿಸಿ.

1. 'ಹಂಗಾರೆ ಸೀನಸೆಟ್ರು ನಮ್ಮ ಟೀಚರು'

ವಾಕ್ಯ: ಹಂಗಾರೆ ಸೀನಸೆಟ್ರು ನಮ್ಮ ಟೀಚರು'

ಆಯ್ಕೆ: ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು 'ಸೀನಸೆಟ್ಟರು ನಮ್ಮ ಟೀಚರ' ಎಂಬ ಪಾಠದಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಯಾರು: ತುಂಗಾ

ಯಾರಿಗೆ: ತಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೆ.

ಯಾವಾಗ : ಸೀನಸೆಟ್ಟರು ತನ್ನ ಪರಿಚಯದವರು ಎಮದು ಗೊತ್ತಾದಾಗ.

2. 'ಮುಂಚೆ ಸಸಿಗಳನ್ನು ಕೀಳಾಣ'

ವಾಕ್ಯ: 'ಮುಂಚೆ ಸಸಿಗಳನ್ನು ಕೀಳಾಣ'

ಆಯ್ಕೆ: ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು 'ಸೀನಸೆಟ್ಟರು ನಮ್ಮ ಟೀಚರ' ಎಂಬ ಪಾಠದಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಯಾರು: ಸೀನಸೆಟ್ಟರು

ಯಾರಿಗೆ: ಮಕ್ಕಳಿಗೆ

ಯಾವಾಗ : ಮಕ್ಕಳು ಕಂಬಳಿಗೊಪ್ಪೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಗದ್ದೆಗಿಳಿದಾಗ.

3. 'ಇವತ್ತು ಪೂರಾ ಕಿತ್ತೇ ಹೋಗಾಣ'

ವಾಕ್ಯ: ಇವತ್ತು ಪೂರಾ ಕಿತ್ತೇ ಹೋಗಾಣ'

ಆಯ್ಕೆ: ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು 'ಸೀನಸೆಟ್ಟರು ನಮ್ಮ ಟೀಚರ' ಎಂಬ ಪಾಠದಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಯಾರು: ಮಕ್ಕಳು

ಯಾರಿಗೆ: ಸೀನಸೆಟ್ಟರಿಗೆ

ಯಾವಾಗ : ಸಿನಸೆಟ್ಟರು ಇವತ್ತಿಗೆ ಸಾಕು ನಾಳೆ ಉಳಿದದ್ದು ಎಂದಾಗ

4. 'ಕೈ ಎಲ್ಲಿಗ್ ಹೋತು'

ವಾಕ್ಯ: ಕೈ ಎಲ್ಲಿಗ್ ಹೋತು'

ಆಯ್ಕೆ: ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು 'ಸೀನಸೆಟ್ಟರು ನಮ್ಮ ಟೀಚರ' ಎಂಬ ಪಾಠದಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಯಾರು: ಯಶೋದ

ಯಾರಿಗೆ: ಉಳಿದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ

ಯಾವಾಗ : ಹಾಡು ಹೇಳುವಾಗ

ಚಟುವಟಿಕೆ

ಅ. ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ನೀವು ಕಲಿಯಬಹುದಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ.

ಉ : ವ್ಯವಸಾಯ, ಹಾಡು, ನಾಟಕ, ಆಟಗಳು, ಪೂಜೆ ಮಾಡುವುದು, ಕತೆ, ಗಾಡಿಗಳನ್ನು ಓಡಿಸುವುದು.

ಆ. ಕೆಳಗೆ ನೀಡಿರುವ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಸಾಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪದಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಶಾಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪದಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಗದ್ದೆ, ಬೆಂಚು, ಸಸಿ. ಕಪ್ಪು ಹಲಗೆ, ನಾಟಿ, ಪೈರು, ಪುಸ್ತಕ, ಪೆನ್ನು, ಜಮೀನು, ಮೇಷ್ಟ್ರು, ರೈತ, ಕೆಸರು, ಗಂಟೆ, ತೆನೆ, ಗೊಬ್ಬರ, ಸೀಮೆಸುಣ್ಣ.

ಬೇಸಾಯ : ಗದೆ, ಸಸಿ, ನಾಟಿ, ಪೈರು, ಜಮೀನು, ರೈತ, ಕೆಸರು, ತೆನೆ, ಗೊಬ್ಬರ
ಶಾಲೆ: ಬೆಂಚು, ಕಪ್ಪು ಹಲಗೆ, ಪುಸ್ತಕ, ಪೆನ್ನು, ಮೇಷ್ಟ್ರು, ಸೀಮೆಸುಣ್ಣ.

ಅಭ್ಯಾಸ

ಉದಾಹರಣೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವಂತೆ ಕೆಳಗಿನ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ವನಾಮಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಅವು ಯಾವ ರೀತಿಯ ಸರ್ವನಾಮಗಳೆಂದು ತಿಳಿಸಿ.

ಕಷ್ಟ ಬಂದಾಗ ನಾವು ಯಾರಿಗೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ನಮಗೆ ಯಾರೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲಾರರು.
ಸರ್ವನಾಮಪದಗಳು : ನಾವು ನಮಗೆ, ಸರ್ವನಾಮದ ವಿಧ : ಉತ್ತಮ ಪುರುಷ.
1 ನೀನು ಸುಳ್ಳುಗಾರನೆಂದು ಗೊತ್ತಾದ ಮೇಲೆ ನೀನು ನಿಜ ಹೇಳಿದರೂ ನಿನ್ನನ್ನು ಯಾರೂ ನಂಬುವುದಿಲ್ಲ.
ಸರ್ವನಾಮಪದಗಳು: ನೀನು, ನಿನ್ನನ್ನು. ಸರ್ವನಾಮದ ವಿಧ: ಮಧ್ಯಮ ಪುರುಷ.
2 ಅವನಿಗೆ ಅವನ ಅಕ್ಕ ಒಂದು ಪುಸ್ತಕ ಕೊಟ್ಟಳು.
ಸರ್ವನಾಮಪದಗಳು: ಅವನಿಗೆ, ಅವನ. ಸರ್ವನಾಮದ ವಿಧ: ಪ್ರಥಮ ಪುರುಷ.
3 ಅವನು ತನ್ನ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಬಹಳ ಮೆಚ್ಚಿಕೊಂಡನು.
ಸರ್ವನಾಮಪದಗಳು: ತನ್ನ. ಸರ್ವನಾಮದ ವಿಧ: ಆತ್ಮಾರ್ಥಕ
4 ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಾವೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು
ಸರ್ವನಾಮಪದಗಳು: ನಮ್ಮ, ನಾವೇ. ಸರ್ವನಾಮದ ವಿಧ: ಉತ್ತಮ ಪುರುಷ.
5 ನಾವು ಊರಿಗೆ ಹೋಗಿ ನಿಮ್ಮ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನೂ ಅವುಗಳನ್ನಿಟ್ಟಿರುವ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನೂ ತರುತ್ತೇವೆ.
ಸರ್ವನಾಮಪದಗಳು: ನಿಮ್ಮ ಸರ್ವನಾಮದ ವಿಧ: ಮಧ್ಯಮ ಪುರುಷ.

3. ಅನ್ನದ ಹಂಗು, ಅನ್ಯರ ಸ್ವತ್ತು – ಜೋಗಿ

ಅಭ್ಯಾಸ

ಅ. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಶಲ್ಯನ ತಂಗಿ ಯಾರು?
ಉ: ಮಾದ್ರಿ
2. ಶಲ್ಯ ಸೇನೆಯ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೊರಟನು?
ಉ: ಉಪಪ್ಲವ್ಯ.
3. ಶಲ್ಯನಿಗೆ ಆದರಾತಿಥ್ಯದ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದವರು ಯಾರು?
ಉ: ಕೌರವರರ ದೊರೆ ದುರ್ಯೋಧನ.

ಆ. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು–ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಶಲ್ಯನಿಗೆ ದಾರಿಯುದ್ದಕ್ಕೂ ದುರ್ಯೋಧನ ಮಾಡಿದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳೇನು?
ಉ:ಊಟ ಉಪಚಾರ, ವಸತಿಗೃಹ, ರುಚಿಯಾದ ಅಡುಗೆ, ನೀರು, ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸುಶ್ರೂಷೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದನು.
2. ಶಲ್ಯ ದುರ್ಯೋಧನನಿಗೆ ನೀಡಿದ ಭರವಸೆಗಳೇನು?
ಉ: ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ದುರ್ಯೋಧನನ ಪರವಾಗಿ ಹೋರಾಡುವ ಭರವಸೆ ನೀಡಿದನು.

ಇ. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಐದು–ಆರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಶಲ್ಯ ತನ್ನ ಆದರಾತಿಥ್ಯ ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿಸುವ ಮಾತುಗಳೇನು?
ಉ: ನೀವು ಬಹಳ ಅದ್ಭುತವಾದ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ನಿಮಗೆ ನಾನೊಂದಷ್ಟು ಬಹುಮಾನ ಕೊಡಬೇಕು ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿರುವ ನೀವು ಅವರ ಅನುಮತಿಯಿಲ್ಲದೇ ಕಾಣಿಕೆ ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದು ತಪ್ಪು. ನಿಮ್ಮ ದೊರೆಯ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ.
2. ದುರ್ಯೋಧನ ಶಲ್ಯನನ್ನು ಸೆಳೆದುಕೊಂಡದ್ದು ಹೇಗೆ?
ದುರ್ಯೋಧನ ಶಲ್ಯ ರಾಜನಿಗೆ ಆದಾರಿಥ್ಯದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ, ಮೋಸದಿಂದ ಶಲ್ಯನನ್ನು ಸೆಳೆದು ಶಲ್ಯ ನೀವು ಬೇಕಾದ್ದು ಕೇಳಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದಾಗಅದಕ್ಕೆ ದುರ್ಯೋದನ ನೀವು ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಸೇನೆ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪರವಾಗಿ ಯುದ್ಧ

ಹೋರಾಡಬೇಕು ಎಂದನು.

3. ಶಲ್ಯ ಮತ್ತು ಧರ್ಮರಾಯರ ನಡುವೆ ನಡೆದ ಮಾತುಗಳೇನು?

ಉ: ಧರ್ಮರಾಯನು ಶಲ್ಯನಿಗೆ ನೀನು ಅರ್ಜುನನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ನೆರವಾಗಬೇಕಾಗಿ ಬಂದರೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀಯಾ ಅಂದಾಗ ಆಗ ಶಲ್ಯ ನಾನು ಕರ್ಣನನ್ನು ಚುಚ್ಚು ಮಾತುಗಳಿಂದ ನೋಯಿಸುತ್ತೇನೆ. ನೊಂದ ಹೃದಯದಿಂದ ಆತ ಯುದ್ಧವನ್ನು ಗೆಲ್ಲಲಾರ ಆಗ ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಗೆಲುವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದನು.

ಈ. ಈ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಹೇಳಿದರು/ತಿಳಿಸಿ?

1. "ಬಹಳ ಅದ್ಭುತವಾದ ಸೇವೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ"

ವಾಕ್ಯ: "ಬಹಳ ಅದ್ಭುತವಾದ ಸೇವೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ"

ಆಯ್ಕೆ: ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಅನ್ನದ ಹಂಗು ಅನ್ಯರ ಸ್ವತ್ತು ಎಂಬ ಪಾಠದಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಯಾರು: ಶಲ್ಯ

ಯಾರಿಗೆ: ಕೌರವರ ಸೇನೆಗೆ

ಯಾವಾಗ : ಕೌರವರ ಸೇನೆ ಶಲ್ಯಗೆ ರಾಜಾತಿಥ್ಯ ಮಾಡಿದಾಗ.

2. "ನೀವು ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಸೇನೆ ನಮ್ಮ ಪರವಾಗಿ ಹೋರಾಡಬೇಕು"

ಉ: **ವಾಕ್ಯ:** "ನೀವು ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಸೇನೆ ನಮ್ಮ ಪರವಾಗಿ ಹೋರಾಡಬೇಕು"

ಆಯ್ಕೆ: ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಅನ್ನದ ಹಂಗು ಅನ್ಯರ ಸ್ವತ್ತು ಎಂಬ ಪಾಠದಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಯಾರು: ದುರ್ಯೋಧನ

ಯಾರಿಗೆ: ಶಲ್ಯನಿಗೆ

ಯಾವಾಗ : ಶಲ್ಯ ನಿನಗೆ ಬೇಕಾದ್ದು ಕೇಳು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದಾಗ

3. "ನೀನೂ ಕೃಷ್ಣನಷ್ಟೇ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಾರಥಿ"

ವಾಕ್ಯ: "ನೀನೂ ಕೃಷ್ಣನಷ್ಟೇ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಾರಥಿ"

ಆಯ್ಕೆ: ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಅನ್ನದ ಹಂಗು ಅನ್ಯರ ಸ್ವತ್ತು ಎಂಬ ಪಾಠದಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಯಾರು: ಧರ್ಮರಾಯ

ಯಾರಿಗೆ: ಶಲ್ಯನಿಗೆ

ಯಾವಾಗ : ಶಲ್ಯ ಕೌರವರ ಪರವಾಗಿ ಯುದ್ಧ ಮಾಡುವುದು ಎಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದಾಗ.

ಉ. ಕೆಳಗೆ ನೀಡಿರುವ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ನಿಮ್ಮದೇ ಆದ ವಾಕ್ಯ ರಚಿಸಿ.

1. ಊಟೋಪಚಾರ : ನಾವು ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಅತಿಥಿಗಳು ಬಂದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಉಟೋಪಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.
2. ಸಕಾಲ : ನಾವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಓದುವುದಕ್ಕೆ ಇದು ಸಕಾಲವಾಘಿದೆ.
3. ಆತಿಥ್ಯ : ನಾವು ಪ್ರವಾಸಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರ ಆತಿಥ್ಯವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದೆವು.
4. ಬೆರಗಾಗು : ನಾನು ನ್ಮೂರ ಜಾತ್ರೆಯ ಜನರನ್ನ ಉ ನೋಡಿ ಬೆರಗಾಗಿದ್ದೆನು.
5. ಚುಚ್ಚುಮಾತು : ನಾವು ಯಾರ ಮನಸ್ಸಿಗೂ ಚುಚ್ಚು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡಿ ನೋಯಿಸಬಾರದು.

ಚಟುವಟಿಕೆ

ಅ. ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರದ ಪದವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಮತ್ತು ಕಾರಣ ತಿಳಿಸಿ.

1. ಭೀಮ ಅರ್ಜುನ ನಕುಲ ದುಶ್ಶಾಸನ

ಉ: ದುಶ್ಯಾಸನ : ಈತನ ಪಾಂಡವರ ಕುಲವಲ್ಲ.

2. ಕುಂತಿ ದ್ರೌಪದಿ ಗಾಂಧಾರಿ ಮಾದ್ರಿ

ಉ: ಗಾಂಧಾರಿ, ಈಕೆ ಕೌರವರ ಕುಲದವಳು.

3. ಇತ್ಯಾದಿ ಪಿತ್ರಾರ್ಜಿತ ಜಾತ್ಯತೀತ ಏಕೈಕ

ಉ: ಇತ್ಯಾದಿ, ಇದು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಪದಗಳಿವೆ ಎಂದು ಸೂಚಿಸಲು ಬಳಸುವ ಪದ.

4. ಸಾಂತ್ವನ ಸಮಾಧಾನ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯ ಸಂತೈಸು

ಉ: ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯ, ಇದು ಉಳಿದ ಪದಗಳ ಅರ್ಥಗಳಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾದುದು.

ಅಭ್ಯಾಸ

ಅ. ಮುಂದೆ ನೀಡಿರುವ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಖಾಲಿ ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಪದಗಳ ಬಹುವಚನ ರೂಪ ಬರೆಯಿರಿ.

1. ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಎಂಟು (ದಿನ, ಇದೆ) ಉ: ದಿನಗಳು ಇವೆ.
2. ನಮ್ಮ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಅರವತ್ತು (ಹುಡುಗ, ಇದ್ದಾನೆ) ಉ: ಹುಡುಗರು ಇದ್ದಾರೆ.
3. ಆರನೆಯ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪತ್ತು (ಹುಡುಗಿ, ಇದ್ದಾಳೆ) ಉ: ಹುಡುಗಿಯರು ಇದ್ದಾರೆ.

ಆ. ಕೆಳಗೆ ಬಹುವಚನದ ಪದಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ.

ಉದಾಹರಣೆ : 1 ಉದಾಹರಣೆ : 2

ಏಕವಚನ ಬಹುವಚನ ಏಕವಚನ ಬಹುವಚನ

• ಪುಸ್ತಕ • ಪುಸ್ತಕಗಳು • ಯುವಕ • ಯುವಕರು • ಅಕ್ಕ • ಅಕ್ಕಂದಿರು

• ದಿನ • ದಿನಗಳು • ಮುದುಕ • ಮುದುಕರು • ತಾಯಿ • ತಾಯಂದಿರು

• ಮನೆ • ಮನೆಗಳು • ಆಟಗಾರ • ಆಟಗಾರರು • ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ • ಚಿಕ್ಕಪ್ಪಂದಿರು

• ಬಸ್ಸು • ಬಸ್ಸುಗಳು • ಚಾಲಕಿ • ಚಾಲಕಿಯರು • ದೊಡ್ಡಪ್ಪ • ದೊಡ್ಡಪ್ಪಂದಿರು

• ರಾಜ್ಯ • ರಾಜ್ಯಗಳು • ಬಾಲಕಿ • ಬಾಲಕಿಯರು • ತಂಗಿ • ತಂಗಿಯರು

• ಶಾಲೆ • ಶಾಲೆಗಳು • ಶಾಸಕಿ • ಶಾಸಕಿಯರು

• ತರಗತಿ • ತರಗತಿಗಳು • ಬಾಲಕ • ಬಾಲಕರು

ಅಭ್ಯಾಸ 1

ಏಕವಚನ	ಬಹುವಚನ	ಏಕವಚನ	ಬಹುವಚನ
• ಜಿಲ್ಲೆ	ಜಿಲ್ಲೆಗಳು	• ಹಕ್ಕಿ	ಹಕ್ಕಿಗಳು
• ಊರು	ಊರುಗಳು	• ನದಿ	ನದಿಗಳು
• ಕೊಠಡಿ	ಕೊಠಡಿಗಳು	• ಬೆಟ್ಟ	ಬೆಟ್ಟಗಳು
• ನಾಯಿ	ನಾಯಿಗಳು	• ಗುಡ್ಡ	ಗುಡ್ಡಗಳು

ಅಭ್ಯಾಸ 2

ಏಕವಚನ	ಬಹುವಚನ	ಏಕವಚನ	ಬಹುವಚನ
• ಅಣ್ಣ	ಅಣ್ಣಂದಿರು	• ಅತ್ತೆ	ಅತ್ತೆಯಂದಿರು
• ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ	ಚಿಕ್ಕಮ್ಮಂದಿರು	• ತಮ್ಮ	ತಮ್ಮಂದಿರು
• ದೊಡ್ಡಮ್ಮ	ದೊಡ್ಡಮ್ಮಂದಿರು	• ಭಾವ	ಭಾವಂದಿರು

4. ಪರಿಸರ ಸಮತೋಲನ – ಕೃಷ್ಣಾನಂದ ಕಾಮತ್

ಭಾಷಾಭ್ಯಾಸ

ಅ. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಆನೆ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಮರಿ ಹಾಕುತ್ತದೆ?

ಉ: ಐದು ವರ್ಷ

2. ಪ್ರಾಣಿ – ಪ್ರಾಣಿಗಳ ನಡುವೆ ಯಾವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ಪರ್ಧೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ?

ಉ: ಆಹಾರ ಆಚ್ಛಾದನಗಳಿಗಾಗಿ ಸ್ಪರ್ಧೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.

3. ಬೀಜ ಪ್ರಸರಣ ಯಾವುದರ ಮೂಲಕ ನಡೆಯುತ್ತದೆ?

ಉ: ಕೀಟ, ವಾಯು, ನೀರುಗಳ ಮೂಲಕ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.

4. ದಟ್ಟವಾದ ಕಾಡು ಎಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ?

ಉ: ವಿಫುಲವಾದ ನೀರು, ಆರ್ದ್ರತೆ ಇರುವಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ.

5. ಎಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದ ಬೀಜಗಳು ನಾಶವಾಗುತ್ತವೆ?

ಉ: ಮರುಭೂಮಿ, ರಸ್ತೆ, ಕಟ್ಟಡಗಳ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದರೆ ನಾಶವಾಗುತ್ತವೆ.

6. ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿಯೇ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಣಿ ಯಾವುದು?

ಉ: ಜಿರಾಫೆ

ಆ. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು-ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಜಿರಾಫೆ ಹೇಗೆ ಆಹಾರ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುತ್ತದೆ?

ಉ: ಜಿರಾಫೆ ಹನ್ನೆರಡು ಅಡಿಗೂ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿದ್ದ ಪರ್ಣ ತನ್ನುವಷು ಉದ್ದ ಕಾಲು, ಗೋಣು ಪಡೆದದ್ದರಿಂದ ಆಹಾರ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುತ್ತವೆ.

2. ವನ್ಯಜೀವಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ?

3. ಸರೋವರ, ಕೆರೆ ಮತ್ತು ಹೊಂಡಗಳು ಬೇರೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಿವೆ, ಏಕೆ?

ಉ: ವಿಮಾನ, ರೈಲ್ವೆ, ಮೋಟಾರು ನಿಲ್ದಾಣ, ಹೆದ್ದಾರಿ ಕಟ್ಟುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳು ಬೇರೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಿವೆ.

4. ಯೋಜನೆ ತಯಾರಿಸುವ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಯಾವ ರೀತಿಯ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸಬೇಕು?

ಉ: ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ನಿಸರ್ಗದ ಆಗುಹೋಗುಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸಿ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸಿ ವಿವಿಧ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನ ಉ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಇ. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಐದು-ಆರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಮೊಸಳೆ, ಹಾವುಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.

ಉ:

2. ಕಾಡನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಆಗುವ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳೇನು?

ಉ: ಕಾಡನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳು :

ಮಳೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ನೆರಳು ಗಾಳಿ ಆಹಾರಕ್ಕೆ ಸಂಚಕಾರ ಬರುತ್ತದೆ.

ಜಾಗತಿಕ ತಾಪಮಾನ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ.

ನಿರ್ಮಾಣ : ನಾವು ಗಿಡಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಪರಿಸರ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶತಮಾನ : ಶತಮಾನಗಳಿಂದಲೂ ಪರಿಸರದ ಮೇಲೆ ಮಾನವನ ದೌರ್ಜನ್ಯ ನಡೆದಿದೆ.

ಮನಸೋಲು : ನಾವು ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸೊಬಗಿಗೆ ಮನಸೋಲುತ್ತೇವೆ.

ಹಿಂಬಾಲಿಸು : ನಾವು ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಪರಿಸರ ಉಳಿಸುವ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಬೇಕು.

ಭಾಷಾಭ್ಯಾಸ

ಅ. ಕೆಳಗಿನ ಗಾದೆ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿ.

1. ದೂರದ ಬೆಟ್ಟ __________ ಉ : ಕಣ್ಣಿಗೆ ನುಣ್ಣಗೆ

2. ಹಿತ್ತಲ ಗಿಡ __________ ಉ: ಮದ್ದಲ್ಲ.

3. ಉಪ್ಪಿಗಿಂತ ರುಚಿಯಿಲ್ಲ ತಾಯಿಗಿಂತ __________ ಉ: ಬಂಧುವಿಲ್ಲ

4. ಕೂತು ಉಣ್ಣುವವನಿಗೆ __________ ಉ: ಕುಡಿಕೆ ಹೊನ್ನು ಸಾಲದು.

5. ಹಸು ಕಪ್ಪಾದರೆ __________ ಉ : ಹಾಲು ಕಪ್ಪೆ.

ಆ. ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಆವರಣದಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಸಸ್ಯಾಹಾರಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಮಾಂಸಾಹಾರಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಹಾಗೂ ಮಿಶ್ರಾಹಾರಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ವರ್ಗೀಕರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

(ಹುಲಿ, ನಾಯಿ, ಚಿರತೆ, ಆನೆ, ಮೊಲ, ಸಿಂಹ, ಜಿಂಕೆ, ತೋಳ, ಹಸು, ಒಂಟೆ, ಬೆಕ್ಕು, ಕುದುರೆ, ಮಾನವ, ಮೊಸಳೆ)

ಸಸ್ಯಹಾರಿ : ಮೊಲ, ಹಸು, ಕುದುರೆ, ಜಿಂಕೆ, ಒಂಟೆ, ಆನೆ

ಮಾಂಸಹಾರಿ : ಹುಲಿ, ಚಿರತೆ, ಸಿಂಹ, ತೋಳ, ಮೊಸಳೆ
ಮಿಶ್ರಾಹಾರಿ: ನಾಯಿ, ಬೆಕ್ಕು, ಮಾನವ

ಇ. ಕೆಳಗೆ ಸಸ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮತ್ತು ನೀರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪದಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ.
ಸಸ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪದಗಳಿಗೆ ನೀಲಿ ಶಾಯಿಯಲ್ಲೂ ನೀರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪದಗಳಿಗೆ ಕೆಂಪು ಶಾಯಿಯಲ್ಲೂ ವೃತ್ತ ಹಾಕಿ, ಎರಡೂ ಗುಂಪಿನ ಪದಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಅಕಾರಾದಿ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಜೋಡಿಸಿ.

ಚಿಗುರು ಬಳ್ಳಿ ಪ್ರವಾಹ ತೆಂಗು ಜಲಪಾತ ಭತ್ತ ಬಾವಿ ಬೇರು ನದಿ ಸೊಪ್ಪು ಹೊಲ ಕಡಲು ಗದ್ದೆ ಗರಿಕೆ ನಲ್ಲಿ ರೆಂಬೆ ಸರೋವರ ಕೊಂಬೆ ತಳಿರು ಕೊಳ ಗರಿಕೆ ಬಳ್ಳಿ ಹೊಳೆ ಕಾಂಡ ಹಳ್ಳ ಪತ್ರೆ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಮಲ್ಲಿಗೆ ಹೊಂಡ ಕಣಿವೆ

ಸಸ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪದಗಳು: ಚಿಗುರು, ಬಳ್ಳಿ, ತೆಂಗು, ಭತ್ತ, ಬೇರು, ಸೊಪ್ಪು, ಗದ್ದೆ, ಗರಿಕೆ,ರೆಂಬೆ,ಕೊಂಬೆ,ತಳಿರು,ಬಳ್ಳಿ, ಕಾಂಡ, ಪತ್ರೆ, ಮಲ್ಲಿಗೆ.

ನೀರಿಗೆ ಸಂಬಧಿಸಿದ ಪದಗಳು : ಪ್ರವಾಹ, ಬಾವಿ, ನದಿ, ಕಡಲು, ನಲ್ಲಿ, ಸರೋವರ, ಕೊಳ, ಹೊಳೆ, ಹಳ್ಳ, ಆಣೆಕಟ್ಟು, ಹೊಂಡ, ಕಣಿವೆ.

ಪದ್ಯ ಭಾಗ

1. ಗಿಡ ಮರ –ಸತ್ಯಾನಂದ ಪಾತ್ರೋಟ

ಅಭ್ಯಾಸ

ಅ. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಯಾರೇ ಏನೇ ಮಾಡಿದರೂ ಗಿಡಮರ ಏನು ಮಾಡುತ್ತವೆ?
ಉ: ದಿವ್ಯ ಮೌನ ವಹಿಸುತ್ತವೆ.
2. ಕಡಲುಕ್ಕುವ ಚೇತನ ಎಲ್ಲಿ ಕಾಣಬರುತ್ತದೆ?
ಉ: ರೆಂಬೆ ಕೊಂಬೆ ಚಿಗುರುವಲ್ಲಿ ಕಡಲುಕ್ಕುವ ಚೇತನ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.
3. ಅದು ಇದು ಎಣಿಸದಿರುವುದು ಯಾವುದು?
ಉ: ಗಿಡ ಮರ ಅದು ಇದು ಎಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ.
4. ಗಿಡ ಮರಗಳು ಹೇಗೆ ಬೆಳೆದು ಅರಳುತ್ತಿವೆ?
ಉ: ಬಿಸಿಲು ಮಳೆ ಚಳಿಯ ತಡೆದು ಅರಳುತ್ತಿವೆ.

ಆ. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು–ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಬೆಳೆದು ನಿಂತ ಗಿಡಮರ ಹೇಗಿವೆ?
ಉ: ಬೊಡ್ಡೆ ಕರಿದು ಎಲೆ ಹಸಿರು ಹೂವು ನಾನಾ ತರಹವಾಗಿ ಎಂಥ ಸೊಗಸು ಏನು ಕಂಪು ಆಗಿ ಬೆಳೆದು ನಿಂತಿವೆ.
2. ಯಾರ ಮಾತಿನಂತೆ ಮನ ಇಲ್ಲ? ಏಕೆ?
ಉ: ಮನುಷ್ಯನ ಮಾತಿನಂತೆ ಇಲ್ಲ ಮನ ಏಕೆಂದರೆ,ಲಿಂಗ ವರ್ಣ ಜಾತಿ ಧರ್ಮ ಹಾಳುಕೊಂಪೆ ಇವನ ಮನ.
3. ಗಿಡ ಮರಗಳು ಯಾವುದನ್ನು ಮೀರಿ ಬೆಳೆದಿವೆ?
ಉ: ಜಾತಿ–ಗೀತಿ, ಲಿಂಗ–ಧರ್ಮ ಮೀರಿ ಗಿಡಮರ ಬೆಳೆದಿವೆ.

ಇ. ಬಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಪದ್ಯದಿಂದ ಆರಿಸಿದ ಸೂಕ್ತ ಪದಗಳಿಂದ ತುಂಬಿರಿ.

ಎಂಥ ಸೊಗಸು : ಏನು ಕಂಪು	ಬೆಳೆದು ನಿಂತ : ಗಿಡಮರ
ರೆಂಬೆ ಕೊಂಬೆ : ಚಿಗುರುವಲ್ಲಿ	ಕಡಲುಕ್ಕುವ : ಚೇತನ
ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿ : ಮಾತು ಉಂಟು	ಮಾತಿನಂತೆ: ಇಲ್ಲಮನ
ಜಾತಿ–ಗೀತಿ : ಲಿಂಗ–ಧರ್ಮ	ಮೀರಿ ಬೆಳೆದ: ಗಿಡಮರ

ಈ. ಕೆಳಗೆ ನೀಡಿರುವ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಗಿಡ ಮರಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಮಾನವನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುವ ಪದಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ.

ಬೊಡ್ಡೆ ಮಾತು ಅವನು ಮನ ಹಸಿರು ಧರ್ಮ ಚಿಗುರು ಜಾತಿ ಹೂವು ಕೊಂಬೆ ಅವಳು ರೆಂಬೆ
ಗಿಡಮರ: ಬೊಡ್ಡ, ಹಸಿರು, ಚಿಗುರು, ಹೂವು, ಕೊಂಬೆ, ರೆಂಬೆ
ಮನುಷ್ಯ: ಮಾತು, ಅವನು, ಮನ, ಧರ್ಮ, ಜಾತಿ, ಅವಳು

ಚಟುವಟಿಕೆ

ಅ. ಕೆಳಗೆ ನೀಡಿರುವ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಆವರಣದಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತವಾದುದನ್ನು ಆರಿಸಿ ವಾಕ್ಯ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿ.

1. ಬೆಳದಿಂಗಳ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರನಿರುವ ಆಗಸವನ್ನು ನೋಡುವುದೇ ಆನಂದ (ಅಗಸನನ್ನು/ಆಗಸವನ್ನು)
2. ನಿನಗೆ ಪೆಟ್ಟಾಗಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡಾಗ ನನಗೆ ಅಳು ಬಂದಿತು. (ಆಳು/ಅಳು)
3. ನನ್ನ ಊರು ಬೆಂಗಳೂರು. (ಉರು/ಊರು)
4. ಸಂಜೆ ಆಟ ಆಡಿ ಓದಿದ ಅನಂತರ ಊಟ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. (ಓದಿದ/ಒದಿದ)
5. ಒಲೆಯ ಮೇಲೆ ಹಾಲನ್ನು ಇಡಲಾಗಿದೆ. (ಒಲೆಯ/ಓಲೆಯ)

2. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸ್ವರ್ಗ –ಡಾ. ಎಂ. ಅಕಬರ ಅಲಿ

ಅಭ್ಯಾಸ

ಅ. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸ್ವರ್ಗದಲಿ ಅಭಿಮಾನಧನವೆನಿಪ ಮಸ್ತಕವು ಹೇಗಿರುತ್ತದೆ?

ಉ: ಜಗ್ಗದೆಯೆ ಕುಗ್ಗದೆಯೆ ತಗ್ಗದೆಯೆ ಬಗ್ಗದೆಯೆ ಮೇಲ್ಮೊಗದಿ ನೀಟಾಗಿ ನಿಂದಿರುತ್ತದೆ.

2. ಕವಿಯು ಬಾಳು ಹೇಗಿರಬೇಕೆಂದು ಆಶಿಸಿದ್ದಾರೆ?

ಉ: ವಿಶ್ವವೆಂಬುದೆಲ್ಲ ಹೋಳು ಹೋಳಾಗದೆಯೇ ಒಂದಾಗಿ ಚೆಂದಾಗಿ ಬಾಳು ಇರಬೇಕೆನ್ನುವರು.

3. ಕವಿಯು ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಅನಿಷ್ಟ ರೂಢಿ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಏನೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ?

ಉ: ನಿರ್ಜನದ ಮರುಭೂಮಿಯ ಹರಹು ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

4. ಧ್ರುವತಾರೆ ಎಂದು ಕವಿ ಯಾರನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ?

ಉ: ನಿನ್ನನ್ನೇ ಧ್ರುವತಾರೆ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾನೆ.

ಆ. ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳಿಗೆ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಸಮಾನಾರ್ಥಕ ಪದಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಜಗ = ವಿಶ್ವ, ಪ್ರಪಂಚ
ಸತ್ಯ = ನಿಜ, ದಿಟ
ಮರಳುಗಾಡು = ಮರುಭೂಮಿ,
ಪ್ರವಾಹ – ನೆರೆ, ಅತಿವೃಷ್ಟಿ
ಪ್ರೀತಿ = ಅನರಾಗ, ಒಲವು
ಅನುಗ್ರಹ = ಕೃಪೆ, ಆಶೀರ್ವಾದ.

ಇ. ಕೆಳಗಿನವುಗಳ ಭಾವನಾಮ ರೂಪವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಸ್ವತಂತ್ರ = ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ
ವಿಶಾಲ = ವೈಶಾಲ್ಯ
ನವೀನ = ನಾವಿನ್ಯ
ಕಠಿಣ = ಕಾಠಿಣ್ಯ
ಕರುಣ = ಕಾರುಣ್ಯ
ಮಧುರ = ಮಾಧುರ್ಯ

ಈ. ಈ ಪದ್ಯವನ್ನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಹಾಡಿ.

ಭಾಷಾಭ್ಯಾಸ

ಅ. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿರುವ ತಪ್ಪನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

1. ಅಕ್ಕಿ ಹಕ್ಕಿಯನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತಿದೆ. ಉ : ಹಕ್ಕಿ ಅಕಿಯನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತದೆ.
2. ಅನ್ನ ಅಣ್ಣವನ್ನು ಉನ್ನುತ್ತಾನೆ. ಉ : ಅಣ್ಣ ಅನ್ನವನ್ನು ಉಣ್ಣುತ್ತಾನೆ.

3. ಬಾಲೆಯ ಹಣ್ಣನ್ನು ಬಾಳೆಯು ತಿಂದಳು.   ಉ: ಬಾಳೆಯ ಹಣ್ಣನ್ನು ಬಾಲೆಯು ತಿಂದಳು

4. ನಮ್ಮ ಸಾಲೆಯ ಆಸಾ ಹಶುರು ಬನ್ನದ ಪುಸ್ತಕ ತಂದಿದ್ದಾಳೆ.

ಉ : ನಮ್ಮ ಶಾಲೆಯ ಆಶಾ ಹಸಿರು ಬಣ್ಣದ ಮಸ್ತಕ ತಂದಿದ್ದಾಳೇ

3. ಭಾಗ್ಯದ ಬಳೆಗಾರ – ಜನಪದಗೀತೆ

ಅಭ್ಯಾಸ

ಅ. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಬಳೆಗಾರ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬರಬೇಕೆಂದು ಹೆಣ್ಣು ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ?

ಉ: ತವರುಮನೆಗೆ

2. ತಾಯಿಯ ಮನೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆ?

ಉ: ತಾಯಿಯ ಮನೆ ಹಂಚಿನಮನೆ, ಕಂಚಿನ ಕದ, ಮಿಂಚಾಡುವೆರೆಡು ಗಿಳಿ ಇವೆ.

3. ಚಪ್ಪರದ ನಡುವೆ ತಾಯಿ ಯಾವ ಆಟ ಆಡುತ್ತಾಳೆ?

ಉ: ಪಗಡೆ ಆಟ ಆಡುತ್ತಾಳೆ.

4. ಹಡೆದವ್ವನಿಗೆ ಯಾವ ಬಣ್ಣದ ಬಳೆ ಎಂದರೆ ಆಸೆ?

ಉ: ಹಸಿರುಬಳೆ

ಆ. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು-ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ತವರು ಮನೆಗೆ ಹೋಗಲು ಗುರುತುಗಳೇನು?

ಉ: ಬಾಳೆ ಬಲಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟು, ಸೀಬೆ ಎಡಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟು ನಟ್ಟ ನಡಿವಿಲೀ ಹೋಗಬೇಕು.

2. ತವರ ಮನೆ ನೋಡಲು ಹೇಗಿದೆ?

ಉ: ಆಲೆ ಆಡುತಾವೆ, ಗಾಣ ತಿರುಗುತಾವೆ, ನವಿಲು ಸಾರಂಗ ನಲಿಯುತ್ತವೆ ಅದೇ ತವರು ಮನೆ.

ಕೆಳಕಂಡ ನುಡಿಗಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ :

1. ಕಿಡಿಕಾರು (ಸಿಟ್ಟಿಗೇಳು): ದುರ್ಯೋಧನನನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಲೇ ಭೀಮನು ಕಿಡಿಕಾರಿದನು.

2. ತಲೆದೂಗು (ಒಪ್ಪು): ಯಕ್ಷಗಾನ ಪಾತ್ರಧಾರಿಯ ಕುಣಿತ ಕಂಡು ಪ್ರೇಕ್ಷಕರು ತಲೆದೂಗಿದರು.

3. ಮುಖ ಅರಳು (ಸಂತೋಷವಾಗು): ತಾಯಿಯನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಲೇ ಮಗುವಿನ ಮುಖ ಅರಳಿತು.

4. ಮೇಲುಗೈ (ಗೆಲುವು): ಹಾಕಿ ಆಟದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಮಹಿಳೆಯರು ಜಪಾನ್ ವಿರುದ್ಧ ಮೇಲುಗೈ ಸಾಧಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಕೆಳಗೆ ನೀಡಿರುವ ನುಡಿಗಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ವಾಕ್ಯ ರಚಿಸಿ :

1. ಅಡ್ಡದಾರಿ ಹಿಡಿ (ತಪ್ಪು ಕೆಲಸ ಮಾಡು) : ನಾವು ದೊಡ್ಡವರಾದ ಮೇಲೆ ಅಡ್ಡದಾರಿ ಹಿಡಿಯಬಾರದು.

2. ಎತ್ತಿದ ಕೈ (ಪ್ರವೀಣ) : ನಮ್ಮ ಊರಿನ ಯುವಕರು ಕಬ್ಬಡ್ಡಿ ಆಡುವುದರಲ್ಲಿ ಎತ್ತಿದ ಕೈ

3. ನೀರಿಗೆ ಹಾಕು (ವ್ಯರ್ಥಮಾಡು) : ನಾವು ಈ ದೇಶದ ಭವಿಷ್ಯ ಕಟ್ಟದಿದ್ದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಶ್ರಮ ನೀರಿಕೆ ಹಾಕಿದ ಹಾಗೆ.

4. ಬೇರೂರು (ಸ್ಥಿರವಾಗಿರು) : ಸೈನಿಕರು ಗಡಿಬಾಗದಲ್ಲಿ ಬೇರೂರಿರುತ್ತಾರೆ.

5. ಮೈ ಬಗ್ಗಿಸು (ಶ್ರಮಪಡು) : ಮೈ ಬಗ್ಗಿಸಿ ದುಡಿದಾಗಲೇ ಊಟ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ.

4. ವಚನಗಳ ಭಾವಸಂಗಮ – ವಚನಕಾರರು

ಅಭ್ಯಾಸ

ಅ. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1.ಹರನು ತನ್ನ ಭಕ್ತರನ್ನು ಹೇಗೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಾನೆ?

ಉ; ತಿರಿವಂತೆ ,ಆಡುತ್ತಾನೆ, ಒರೆದು ನೋಡುವ, ಅರೆದು ನೋಡುವ , ಅರಿದು ನೋಡುವನು.

2. ಶಿವನ ಮೇಲಿನ ಭಕ್ತಿ ಯಾವುದರಿಂದ ಪ್ರಭೆಯಾಯಿತು?

ಉ: ನಿಂದಕರ ನುಡಿಯಿಂದ ಏಡಿಸಲ್ಯೆ ಶಿವಭಕ್ತಿಯ ಪ್ರಭೆಯಾಯಿತು.

3. ಮಹಾಜ್ಞಾನದಾಚರಣೆ ಯಾವುದು?

ಉ: ಹಿಡಿದ ವ್ರತವ ಬಿಡದಿರುವುದೇ ಮಹಾಜ್ಞಾನದಾಚರಣೆ.

4.ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಆಸೆ ಮಾಡಿದರೆ ನರಕದಲ್ಲಿ ಅದ್ದ ಬೇಕು?

ಉ: ಪರದ್ರವ್ಯಕೆ ಆಸೆ ಮಾಡಿದರೆ ನರಕದಲ್ಲಿ ಅದ್ದಬೇಕು.

5. ಹೊನ್ನುವಸ್ತ್ರ ಎಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಕೈಮುಟ್ಟಿ ಎತ್ತುವುದಿಲ್ಲ?

ಉ: ಬಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಕೈ ಮುಟ್ಟಿ ಎತ್ತುವುದಿಲ್ಲ.

ಆ. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು-ಮೂರು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಹರನು ತನ್ನ ಭಕ್ತರನ್ನು ಯಾವಾಗ ಕರವಿಡಿದು ಎತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವನು?

ಉ: ಹರ ತಿರಿವಂತೆ ಮಾಡಿ, ಒರೆದು ನೋಡಿ, ಅರೆದು ನೋಡಿ, ಅರಿದು ನೋಡಿದರೂ ನಾವು ಬೆದರದೆ, ಬೆಚ್ಚದೆ ಇದ್ದರೆ ಕರವಿಡಿದು ಎತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವೆನು.

2. ಶಿವಾಚಾರದ ಪಥವನ್ನು ತೋರಿಸಲು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು?

ಉ:ಕುತರ್ಕಶಾಸ್ತ್ರದಿಂದ ಯಮಗತಿಗರ ಕೂಡಬಾರದು.

3. ನಡೆ-ನುಡಿಗಳ ಬಗೆಗೆ ಮುಕ್ತಾಯಕ್ಕನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು?

4.ಅಳಿಮನದಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಪರಿಣಾಮವೇನು?

ಉ: ದೇವರು ನರಕದಲ್ಲಿ ಅದದ್ದುತ್ತಾನೆ.

ಇ. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಐದು-ಆರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1.ಶಿವನು ಯಾವಾಗ ತನ್ನ ಭಕ್ತರನ್ನು ಕರವಿಡಿದು ಎತ್ತಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ?

ಉ: ಹರ ಭಕ್ತರನ್ನು ತಿರವಂತೆ ಮಾಡಿ, ಚಿನ್ನದಂತೆ ಒರೆದು ನೋಡಿ, ಚಮದನದಂತೆ ಅರೆದು ನೋಡಿ, ಕಬ್ಬಿನಂತೆ ಅರಿದು ನೋಡಿದಾಗ ನಾವು ಬೆದರದೆ, ಬೆಚ್ಚದೆ ಇದ್ದರೆ ಕರವಿಡಿದು ಎತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವನು.

2. ಆಸೆ ಆಮಿಷಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗುವ ಬಗೆಯನ್ನು ಸತ್ಯಕ್ಕ ತನ್ನ ವಚನದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸಿದ್ದಾಳೆ?

ಉ: ತಾನು ಲಂಚವಂಚನಕ್ಕೆ ಕೈ ನೀಡಿದರೆ, ಹೊನ್ನುವಸ್ತ್ರ ಕೈ ಮುಟ್ಟಿ ಎತ್ತಿದೆನಾದರೆ, ಅಳಿಮನವ ಮಾಡಿ ಪರದ್ರವ್ಯಕೆ ಆಸೆ ಮಾಡಿದರೆ ನರಕದಲ್ಲಿ ಅದದ್ದಿ ನೀನೆದ್ದು ಹೋಗಾ ಎಂದಿದ್ದಾಳೆ.

ಈ. ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯದ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿ.

1.ಅರೆದು ನೋಡುವ __________ ನಂತೆ. ಉ: ಚಂದನದಂತೆ

2. ಕುತರ್ಕಶಾಸ್ತ್ರದಿಂದ __________ ಕೂಡೆ. ಉ: ಯಮಗತಿಗರ ಕೂಡೆ

3. ನುಡಿಯಲುಬಾರದು ಕೆಟ್ಟ __________ ಉ: ನುಡಿಗಳ

4.ಇಂತಲ್ಲದೆ ________ ಮನವ ಮಾಡಿ ಉ: ನಾನು ಅಳಿ

ಉ. ಮೊದಲೆರಡು ಪದಗಳಿಗಿರುವ ಪದದಂತೆ ಮೂರನೆಯ ಪದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ಪದ ಬರೆಯಿರಿ.

1.ಅರೆದು ನೋಡುವ : ಚಂದನದಂತೆ : : ಅರಿದು ನೋಡುವ : __________ ಉ: ಕಬ್ಬಿನ ಕೋಲಿನಂತೆ

2. ನುಡಿಯಲು ಬಾರದು : ಕೆಟ್ಟ ನುಡಿಗಳ : : ನಡೆಯಲು ಬಾರದು : ________ ಉ: ಕೆಟ್ಟ ನಡೆಗಳ

3. ಬಟ್ಟೆ : ಮಾರ್ಗ : : ಮಿಸುನಿ : ________ ಉ: ಚಿನ್ನ

4.ಮುಕ್ತಾಯಕ್ಕ : ಅಜಗಣ್ಣ ತಂದೆ : : ಸತ್ಯಕ್ಕ : _________ ಉ : ಶಂಭುಕ್ಕೇಶ್ವರಾ

5.ಭಿಕ್ಷದಲ್ಲಿಪ್ಪೆನಾಗಿ : ಭಿಕ್ಷದಲ್ಲಿ + ಇಪ್ಪೆನಾಗಿ : : ಅಹುದೆಂದಡೆ : ________ ಉ: ಅಹುದು+ಎಂದೆಡೆ

ಪೂರಕ ಪಾಠಗಳು

1. ಬಸವಣ್ಣನವರ ಜೀವನ ದರ್ಶನ -ಡಾ. ಎಲ್. ಬಸವರಾಜು

ಅಭ್ಯಾಸ

ಈ ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಬಸವಣ್ಣನವರ ತಂದೆ, ತಾಯಿಯವರ ಹೆಸರೇನು ?

ಉ: ತಂದೆ ಮಾದಿರಾಜ, ತಾಯಿ ಮಾದಾಂಬೆ.

2. ಬಸವಣ್ಣನವರು ಬಾಗೇವಾಡಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದರು?

ಉ: ಕೂಡಲಸಂಗಮಕ್ಕೆ ಹೋದರು.

3. ಈಶಾನ ಗುರುಗಳು ಬಸವಣ್ಣನವರಿಗೆ ಏನು ಹೇಳಿದರು?

ಉ: ಅಯ್ಯ, ನೀನೆಲ್ಲಿಗೂ ಹೋಗಬೇಡ, ಏನನ್ನೂ ಚಿಂತಿಸಬೇಡ, ಸಂಗಮೇಶ್ವರನಿಗೆ ಹೊಸ ಹೂವುಗಳನ್ನು ತಂದು ಪೂಜೆಮಾಡಿ ಪ್ರಸಾದ ಕಾಯಕನಾಗಿ ಸುಖವಾಗಿರು ಎಂದರು.

4. ಬಸವಣ್ಣನವರ ವಚನಗಳು ಏಕೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ?

ಉ: ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಭಾವತೀವ್ರತೆ ಏಕಾಗ್ರತೆ ಮತ್ತು ಆತ್ಮೀಯತೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ದವಾಗಿದೆ.

5. ಬಸವಣ್ಣನವರು ಬೋಧಿಸಿದ ಧರ್ಮದ ಜೀವಾಳ ಯಾವುದು?

2. ಈ ಭೂಮಿ ಬಣ್ಣದ ಬುಗರಿ –ಹಂಸಲೇಖ

ಅಭ್ಯಾಸ

ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಬಣ್ಣದ ಬುಗರಿ ಯಾವುದು?

ಉ: ಈ ಭೂಮಿ ಬಣ್ಣದ ಬುಗರಿ.

2. ಯಾರ ಋಣವನ್ನು ಮರೆಯಬಾರದು?

ಉ: ತಾಯಿ ತಂದೆ ಋಣವನ್ನು ಮರೆಯಬಾರದು.

3. ನಮ್ಮ ದೈವ ಯಾರು?

ಉ: ಹಡೆದವರೆ ದೇವರು.

4. ಯಾವುದು ಕ್ಷಣಿಕವಾದುದು?

ಉ: ಕಾಲ ಕ್ಷಣಿಕವಾದುದು.

5. ಎಂತಹ ಋಣವನ್ನು ಮರೆಯಬಾರದು?

ಉ: ಮಗುವಿನ ಋಣವನ್ನು ಮರೆಯಬಾರದು.

3. ಸಾವಿತ್ರಿಬಾಯಿ ಫುಲೆ – ಡಾ. ಎಚ್.ಎಸ್. ಅನುಪಮ

ಅ. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಸಾವಿತ್ರಿಬಾಯಿಯವರು ಎಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು?

ಉ: ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಸತಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ನಾಯಗಾಂವ ಎಂಬ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು.

2. ಸಾವಿತ್ರಿಬಾಯಿಯವರ ಮೊದಲನೆಯ ಗುರು ಯಾರಾಗಿದ್ದರು?

ಉ: ಅವರ ಗಂಡನೇ ಅವರ ಮೊದಲ ಗುರು.

3. ಭಾರತದ ಮೊತ್ತಮೊದಲ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಲೇಖಕಿ ಯಾರು?

ಉ: ತಾರಾಬಾಯಿ ಶಿಂದೆ.

4. ಸತ್ಯ ಶೋಧಕ ಸಮಾಜದ ಮೂಲತತ್ವವೇನು?

ಉ: ನಾವೆಲ್ಲರೂ ದೇವರ ಮಕ್ಕಳು, ದೇವರಿಗೂ ನಮಗೂ ಯಾವ ಮಧ್ಯವರ್ತಿಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ.

5. ಫುಲೆ ದಂಪತಿಗಳು ಯಾರನ್ನು ದತ್ತು ಪಡೆದರು?

ಉ: ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ವಿಧವೆ ಕಾಶೀಬಾಯಿಯ ಮಗ ಯಶವಂತನನ್ನು ದತ್ತು ಪಡೆದರು.

ಆ. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಮೂರು-ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಈ ಹಿಂದೆ ಹೆಣ್ಣು ಅಕ್ಷರ ಕಲಿತರೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು?

ಉ: ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಪತ್ರ ಬರೆಯತೊಡಗುತ್ತಾಳೆ, ಆಗ ಅವಳ ಗಂಡ ತಿನ್ನುವ ಅನ್ನದ ಅಗುಳು ಹುಳವಾಗಿ ಅವನು ಕಾಯಿಲೆ ಹಿಡಿದು ಬೇಗ ತೀರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

2. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳುವಳಿ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿತ್ತು?

ಉ: ಹೆಣ್ಣು ತನ್ನ ಬಾಲ್ಯದ ಮುಗ್ದತೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಕಾಲಿಡುವ ಹೊತ್ತಲ್ಲಿಅವಳ ಮದುವೆಯಾಗಿ, ಯಾರದೋ ಹೆಂಡತಿಯಾಗಿ, ಸೊಸೆಯಾಗಿ ಕೊನೆಗೆ ಅಮ್ಮನಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದಳು.

3. ಫುಲೆ ದಂಪತಿಗಳು ಶಾಲೆ ತೆರೆಯುತ್ತಾ ಹೋದಂತೆ ಎದುರಿಸಿದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಾವುವು?

ಉ: ಅಕ್ಷರ ಕಲಿಯಬಾರದವರಿಗೆ ಅಕ್ಷರ ಕಲಿಸಿ ಧರ್ಮದ್ರೋಹ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಆರೋಪ, ಆಪಾದನೆ, ಬೆದರಿಕೆಗಳೂ ಬಂದವು.

4. ಫುಲೆ ದಂಪತಿಗಳು ಕೈಗೊಂಡ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳಾವುವು?

ಉ: ಅಸ್ಪೃಷ್ಯ ಮತ್ತು ತಳ ಸಮುದಾಯದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಾಲೆ, ಎಲ್ಲರ ಬಳಕೆಗೆ ಮುಕ್ತವಾದ ನೀರಿನ ತೊಟ್ಟಿ, ಸತ್ಯಶೋಧಕ ಸಮಾಜ ನಿರ್ಮಾಣ ಮುಂತಾದ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಿದರು.

ದ್ವಿತಿಯ ಸೆಮಿಸ್ಟರ್ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ

ಕವಿ–ಕಾವ್ಯ ಪರಿಚಯ:

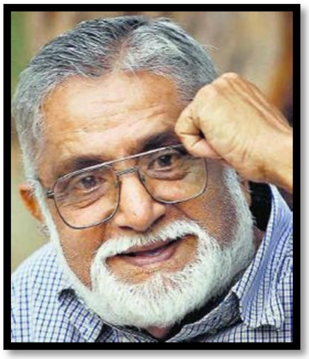

6. ಚಗಳಿ ಇರುವೆ

ಲೇಖಕ : ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರ ತೇಜಸ್ವಿ
ತಂದೆ : ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಕುವೆಂಪು
ಜನನ : 08.09.1938
ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ : ಎಂ.ಎ.(ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿ: ಕನ್ನಡ: ಮೈಸೂರು ವಿ.ವಿ.), ಪಿಎಚ್.ಡಿ.
ಹವ್ಯಾಸ : ತೋಟಗಾರಿಕೆ, ಛಾಯಾಗ್ರಹಣ, ಬರವಣಿಗೆ, ಚಿತ್ರಕಲೆ.
ಬರವಣಿಗೆಯ ವಿಷಯವಸ್ತುಗಳು : ಕಥೆ, ಕವಿತೆ, ನಾಟಕ, ಕಾದಂಬರಿ, ವೈಚಾರಿಕ ಲೇಖನಗಳು, ಪರಿಸರ,

ಕೃತಿಗಳು:

- **ಕರ್ವಾಲೊ, ಅಬಚೂರಿನ ಪೋಸ್ಟಾಫೀಸ್, ಚಿದಂಬರ ರಹಸ್ಯ, ಕಿರಗೂರಿನ ಗಯ್ಯಾಳಿಗಳು,**
- **ತಬರನ ಕಥೆ, ಜುಗಾರಿ ಕ್ರಾಸ್, ಮಾಯಾಲೋಕ, ಪರಿಸರದ ಕತೆ,**
- **ಅಲೆಮಾರಿಯ ಅಂಡಮಾನ್ ಮತ್ತು ಮಹಾನದಿ ನೈಲ್, ಅಣ್ಣನ ನೆನಪು**

ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು:

ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಭಾರತೀಯ ಭಾಷಾ ಪರಿಷತ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಪಂಪ ಪ್ರಶಸ್ತಿ
ಮರಣ: 05.04.2007

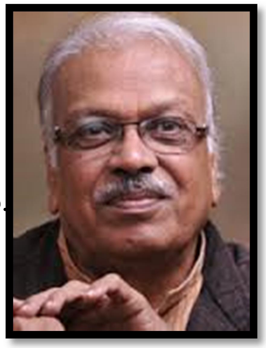

7. ಬಿಲ್ಲಹಬ್ಬ

ಲೇಖಕ : ಡಾ. ಎಚ್. ಎಸ್. ವೆಂಕಟೇಶಮೂರ್ತಿ
ವೃತ್ತಿ : ಕನ್ನಡ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿದ್ದರು
ಜನನ : (1944) ದಾವಣಗೆರೆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಚೆನ್ನಗಿರಿ ತಾಲೂಕಿನ ಹೊದಿಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು.

ಕೃತಿಗಳು:

ಕವನ ಸಂಕಲನಗಳು : ಸಿಂದಾಬಾದನ ಆತ್ಮಕಥೆ, ಕ್ರಿಯಾಪರ್ವ, ಒಣಮರದ ಗಿಳಿಗಳು, ಋತುವಿಲಾಸ, ಎಷ್ಟೊಂದು ಮುಗಿಲು, ಅಮೆರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಬಿಲ್ಲಹಬ್ಬ, ಭೂಮಿಯೂ ಒಂದು ಆಕಾಶ ಮೊದಲಾದವು.
ಪ್ರಮುಖ ನಾಟಕಗಳು : ಒಂದು ಸೈನಿಕ ವೃತ್ತಾಂತ, ಕತ್ತಲೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಮುಖ, ಚಿತ್ರಪಟ, ಅಳಿಲು, ರಾಮಾಯಣ, ಸುಣ್ಣದ ಸುತ್ತು, ಊರ್ಮಿಳಾ ಹೂವಿ ಮತ್ತು ಸಂಧಾನ ಮೊದಲಾದವು
ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು : 5 ಬಾರಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಹಾಗೂ ದೇವರಾಜ ಬಹದ್ದೂರ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು.

8. ಸಂಕ್ರಾಂತಿಯಂದು ಸುಖ ದುಃಖ

ಲೇಖಕ : ಎ.ಆರ್. ಮಣಿಕಾಂತ್

ಜನನ : ಮಂಡ್ಯಜಿಲ್ಲೆ ನಾಗಮಂಗಲ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಆಯಿತನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ

ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ : ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಪದವಿ

ವೃತ್ತಿ : ಪತ್ರಕೋದ್ಯೋಗಿ

ಕೃತಿಗಳು :

- ‘ಉಭಯಕುಶಲೋಪರಿ ಸಾಂಪ್ರತ’, ‘ಹಾಡು ಹುಟ್ಟಿದ ಸಮಯ’, ‘ಮರೆಯಲಿ ಹ್ಯಾಂಗ’,
- ‘ಈ ಗುಲಾಬಿಯು ನಿನಗಾಗಿ’ ‘ಅಪ್ಪ ಅಂದ್ರೆ ಆಕಾಶ’ ಮನಸು ಮಾತಾಡಿತು

ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು: ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ.

‘ಸಂಕ್ರಾಂತಿಯಂದು ಸುಖ–ದುಃಖ’ ಈ ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಮಣಿಕಾಂತ್ ಅವರ ‘ಅಮ್ಮ ಹೇಳಿದ ಎಂಟು ಸುಳ್ಳುಗಳು’ ಎಂಬ ಕೃತಿಯಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

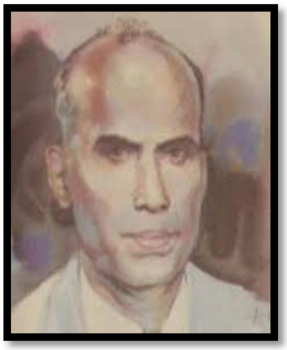

5. ಹಚ್ಚೇವು ಕನ್ನಡದ ದೀಪ

ಕವಿ : ಡಿ.ಎಸ್.ಕರ್ಕಿ

ಜನನ : 15.11.1907, ಜಿಲ್ಲೆಯ ರಾಮದುರ್ಗ ತಾಲೂಕಿನ ಹಿರೇಕೊಪ್ಪ

ವೃತ್ತಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಪ್ರಾಶುಂಪಾಲರು

ಕೃತಿಗಳು:

ಕವನ ಸಂಕಲನಗಳು : ನಕ್ಷತ್ರಗಾನ, ಭಾವತೀರ್ಥ, ತನನತೋಂ, ಗೀತ ಗೌರವ, ಕರಿಕೆ ಕಣಗಿಲು, ನಮನ, ಬಣ್ಣದ ಚೆಂಡು , ಸಂಶೋಧನಾ ಪ್ರಬಂಧ: ಕನ್ನಡ ಛಂದೋವಿಕಾಸ

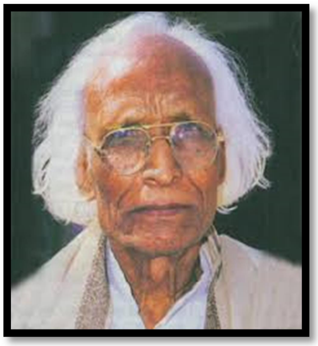

6. ಬಿಡುಗಡೆಯ ಹಾಡು

ಕವಿ : ಮುದೇನೂರು ಸಂಗಣ್ಣ

ಜನನ : 17.03.1927, ಹರಪ್ಪನಹಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಚಿಗಟೇರಿ.

ಕೃತಿಗಳು

ನಾಟಕಗಳು : ನವಿಲು ಕುಣಿದಾವ, ಬಾಳಬಿಕ್ಷುಕ, ಚಿತ್ರಪಟ, ರಾಮಾಯಣ

ಜನಪದ ಮುಕ್ತಕಗಳು, ಆ ಅಜ್ಜ ಈ ಮೊಮ್ಮಗ,

ಗೊಂದಲಿಗ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪನ ಹಾಡುಗಳು, ಚಿಗಟೇರಿ ಪದಕೋಶ

ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು : ಕರ್ನಾಟಕ ನಾಟಕ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ನಾಡೋಜ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ

7. ತಿರುಕನ ಕನಸು

ಕವಿ : ಮುಪ್ಪಿನ ಷಡಕ್ಷರಿ

ಜನನ : ಸುಮಾರು ಕ್ರಿ.ಶ 1500, ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ

ಕೃತಿ : : (ವಚನ) ಸುಭೋದ ಸಾರ

8. ಅಭಿಮನ್ಯು ಪರಾಕ್ರಮ

ಕವಿ : ಗದುಗಿನ ನಾರಣಪ್ಪ
ಜನನ : ಗದಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೋಳಿವಾಡ
ಕಾವ್ಯನಾಮ : ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ
ಕೃತಿ : ಕರ್ಣಾಟ ಭಾರತ ಕಥಾಮಂಜರಿ (ಗದುಗಿನ ಭಾರತ, ಕನ್ನಡ ಭಾರತ, ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ಭಾರತ)
ಷ್ಟಪದಿ: ಬಾಮಿನಿ ಷಟ್ಪದಿ
ಬಿರುದು : ರೂಪಕ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಚಕ್ರವರ್ತಿ

3. ಸಾವಿತ್ರಿಬಾಯಿ ಫುಲೆ

ಲೇಖಕಿ : ಡಾ. ಎಚ್.ಎಸ್. ಅನುಪಮ
ಜನನ : 6-2-1970, ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ ತಾಲೂಕಿನ ಹೆಬ್ಬಾಗಿಲು.
ವೃತ್ತಿ : ವೈದ್ಯರು

ಕೃತಿಗಳು :

'ನೈಲ್ ನದಿಯಗುಂಟ ಶರಾವತಿಯನರಸುತ್ತ' ಮತ್ತು 'ಅಂಡಮಾನ್: ಕಂಡ ಹಾಗೆ' (ಪ್ರವಾಸ ಕಥನ), 'ಕಾಡುಹಕ್ಕಿಯ ಹಾಡು' ಮತ್ತು 'ಸಹಗಮನ' (ಕವನ ಸಂಕಲನ),
'ಹೂವರಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಯಾಕೆ ಸಾಕ್ಷಿ?' (ಕಥಾ ಸಂಕಲನ),
'ಜೀವಕೋಶ' ವೈದ್ಯಲೋಕದ ಕಥನ (ಚಿಂತನ ಬರೆಹ),
'ಛತ್ರಪತಿ ಶಾಹೂ: ಜನರ ನೋವಿಗೆ ಮಿಡಿದ ಪ್ರಾಣಮಿತ್ರ' ಮತ್ತು
'ಕ್ರಾಂತಿಜ್ಯೋತಿ ಸಾವಿತ್ರಿಬಾಯಿ ಫುಲೆ' (ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ)
ಅಂಕಣ ಬರಹ : 'ನೋಯುವ ಹಲ್ಲಿಗೆ ಹೊರಳುವ ನಾಲಿಗೆ'
ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು : ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ

ಪ್ರಸ್ತುತ ಗದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಡಾ. ಎಚ್.ಎಸ್. ಅನುಪಮ ಅವರ 'ಕ್ರಾಂತಿಜ್ಯೋತಿ ಸಾವಿತ್ರಿಬಾಯಿ ಫುಲೆ' ಎಂಬ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆಯಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

4. ರಮ್ಯ ಸೃಷ್ಟಿ

ಕವಿ : ಚನ್ನಮಲ್ಲಪ್ಪ ಹಲಸಂಗಿ
ಕಾವ್ಯನಾಮ : ಮಧುರಚೆನ್ನ
ಜನನ : 1903, ವಿಜಯಪುರ ಜಿಲ್ಲೆ ಇಂಡಿ ತಾಲೂಕಿನ ಹಲಸಂಗಿ ಗ್ರಾಮ.
ಕೃತಿಗಳು : ಪೂರ್ವರಂಗ, ಪೂರ್ವಯೋಗದ ಪಥದಲ್ಲಿ, ಕಾಳರಾತ್ರಿ, ಬೆಳಗು
ನನ್ನ ನಲ್ಲ – ಕವನ ಸಂಕಲನ.
ಸಿಂಪಿಲಿಂಗಣ್ಣನವರೊಂದಿಗೆ ಕನ್ನಡದ ಕುಲಗುರು ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ ಕೃತಿಯ ರಚನೆ

5. ನನ್ನ ಅಯ್ಯ

ಲೇಖಕಿ : ದು. ಸರಸ್ವತಿ
ಜನನ : 1963
ಕೃತಿಗಳು : ಹೆಣೆದರೆ ಜೇಡನಂತೆ ಮತ್ತು ಜೀವಸಂಪಿಗೆ ಕವನ ಸಂಕಲನ
ಈಗೇನ್ಮಾಡೀರಿ? ಎಂಬ ಅನುಭವ ಕಥನ
ಪ್ರವೃತ್ತಿ: ರಂಗಕಲಾವಿದರು, ಸಮಾಜಸೇವಾಕರ್ತೆ, ದಲಿತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚಳುವಳಿಯ ಕವಯಿತ್ರಿ

ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಗಳು :
ಪಾಠ 5 : ಮೈಲಾರ ಮಹಾದೇವ

ಅ. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಮೋಟೆಬೆನ್ನೂರು ಎಂಬ ಹಳ್ಳಿ ಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿದೆ? **ಉ: ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲೆ**

2. ಯಾವ ಬಟ್ಟೆಗಳ ವಿಚಾರ ಯಾವಾಗಲೂ ಮೈಲಾರರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಗುನುಗುಡುತ್ತಿತ್ತು? **ಉ : ಸ್ವದೇಶಿ ಬಟ್ಟೆಗಳ ವಿಚಾರ**

3. ಮಹಾದೇವನಿಗೆ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರೊಡನೆ ಯಾವ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ಆಸೆಯಾಯಿತು ? **ಉ : ಸಬರಮತಿ ಆಶ್ರಮ.**

4. ವಿಜಯಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಯಾವ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಖಾದಿ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಯತಾರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು? **ಉ : ಕಲಾದಗಿ**

5. 1942ರಲ್ಲಿ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಯಾವ ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದರು? **ಉ : ಬ್ರಿಟಿಷರೇ ಭಾರತ ಬಿಟ್ಟು ತೊಲಗಿ**

6. ಮಹಾದೇವ ಅವರು ಎಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸರ ಬಂದೂಕು ಅಪಹರಿಸಿದರು? **ಉ : ಹೊನ್ನತ್ತಿ**

ಆ. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು-ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಮಹಾದೇವ ಕಲಾದಗಿ ಎಂಬ ಒಂದು ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಏನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡರು?

ಉ: ಅಲ್ಲಿ ಖಾದಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡ.

2. ದಂಡಿಯಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕಿದ ಮಹಾದೇವರಿಗೆ ಆದ ಶಿಕ್ಷೆ ಏನು?

ಉ : ದಂಡಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ ಇವರಿಗೆ 6 ತಿಂಗಳು ಸೆರೆಮನೆ ವಾಸದ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಯಿತು.

3. ಮಹಾದೇವ ಮತ್ತು ಸಿದ್ಧಮತಿ ಇಬ್ಬರೂ ಸೇವಾಶ್ರಮದ ಸಂಚಾಲಕರಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸಗಳೇನು?

ಉ : ಚರಕದಿಂದ ನೂಲು ತೆಗೆಯುವುದು, ಪ್ರಕೃತಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ, ವ್ಯಾಯಾಮ ಮುಂತಾದುವು.

4. ಮಹಾದೇವ ರಕ್ತದ ಮಡುವಿನಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದದ್ದು ಏಕೆ?

ಉ : 1943ರ ಏಪ್ರಿಲ್ 1 ರಂದು ಬೆಳಗಿನ ಸಮಯ. ಹೊಸರಿತ್ತಿಯ ಸಮೀಪದ ವೀರಭದ್ರ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸರ ತುಕಡಿಯಿತ್ತು. ಅದರ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಖಜಾನೆ. ಮಹಾದೇವ ತನ್ನ ಸಂಗಡಿಗರೊಂದಿಗೆ ಮುತ್ತಿಗೆ ಹಾಕಿದರು. ಮಹಾದೇವ ಅವರ ಧೈರ್ಯಕ್ಕೆ ಹೆದರಿ ಹಲವು ಪೊಲೀಸರು ಓಟ ಕಿತ್ತರು. ಮಹಾದೇವ ಖಜಾನೆಯ ಬೀಗ ಮುರಿಯುವುದರಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿದ್ದರು. ಅಡಗಿ ಕುಳಿತಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ಪೊಲೀಸ್ ಮಹಾದೇವನ ಎದೆಗೆ ಗುಂಡು ಹೊಡೆದ. ಮಹಾದೇವ ರಕ್ತದ ಮಡುವಿನಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದರು.

ಇ. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಐದು-ಆರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಮಹಾದೇವ ಅವರು ಜೈಲಿನಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದ ಕಾರ್ಯಗಳಾವುವು?

ಉ : ಹಲವಾರು ಬಾರಿ ಜೈಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರಿಂದ ದೇಹದ ಆರೋಗ್ಯದ ಬಗೆಗೆ ಅವರಿಗೆ ಕಾಳಜಿ ಉಂಟಾಯಿತು. ಶಿಸ್ತುಬದ್ಧವಾದ ವ್ಯಾಯಾಮವನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕೆನಿಸಿತು. ವ್ಯಾಯಾಮವನ್ನು ಕಲಿತರು. ವ್ಯಾಯಾಮ ಕಲಿಯುವಾಗಲೇ ಔಷಧಗಳ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದರು. ಹಳ್ಳಿಗರ ಸೇವೆ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಒಂದು ಸೇವಾಶ್ರಮವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು.

2. ಬ್ರಿಟಿಷರು ಭಾರತ ಬಿಟ್ಟು ತೊಲಗಬೇಕಾದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಹಾದೇವ ಯೋಚಿಸಿದರು?

ಉ : ಬ್ರಿಟಿಷರು ಭಾರತ ಬಿಟ್ಟು ತೊಲಗಬೇಕಾದರೆ ಅವರು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಉಂಟುಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನಿಸಬೇಕಿತ್ತು. ಸವಣೂರು ಎಂಬಲ್ಲಿ ರೈಲು ನಿಲ್ದಾಣವನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಪೊಲೀಸರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗದಂತೆ ಸುಟ್ಟುಹಾಕಿದರು. ಹೊನ್ನತ್ತಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸರ ಬಂದೂಕು ಅಪಹರಿಸಿದರು. ಬಾಳೆಹೊಸೂರಿನ ಪೊಲೀಸ್ ಕೇಂದವ್ರನ್ನು ಸುಟ್ಟರು.

3. ಹೊಸರಿತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಘಟನೆಗಳಾವುವು?

ಉ : ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹೊಸರಿತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಬಲವಂತವಾಗಿ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಿ ಜನರನ್ನು ಹಿಂಸಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಸರಕಾರದ ಕೇಂದ್ರವಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧಾರವಾಯಿತು. 1943ರ ಏಪ್ರಿಲ್ 1 ರಂದು ಬೆಳಗಿನ ಸಮಯ. ಹೊಸರಿತ್ತಿಯ ಸಮೀಪದ ವೀರಭದ್ರ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸರ ತುಕಡಿಯಿತ್ತು. ಅದರ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಖಜಾನೆ. ಮಹಾದೇವ ತನ್ನ ಸಂಗಡಿಗರೊಂದಿಗೆ ಮುತ್ತಿಗೆ ಹಾಕಿದರು. ಮಹಾದೇವ ಅವರ ಧೈರ್ಯಕ್ಕೆ ಹೆದರಿ ಹಲವು ಪೊಲೀಸರು ಓಟ ಕಿತ್ತರು. ಮಹಾದೇವ ಖಜಾನೆಯ ಬೀಗ ಮುರಿಯುವುದರಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿದ್ದರು. ಅಡಗಿ ಕುಳಿತಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ಪೊಲೀಸ್ ಮಹಾದೇವನ ಎದೆಗೆ ಗುಂಡು ಹೊಡೆದ. ಮಹಾದೇವ ರಕ್ತದ ಮಡುವಿನಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದರು

ಈ. ಖಾಲಿ ಜಾಗವನ್ನು ಸೂಕ್ತ ಪದಗಳಿಂದ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿ.

1. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ನಂತರದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಮಹಾದೇವ .... ಶಾಲೆಗೆ ಹೋದರು ? **ಉ : ಹಂಸಭಾವಿ**

2. ಮಹಾದೇವ .... ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಜೈಲು ಸೇರಿದರು. **ಉ : ದಂಡಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ**

3. ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಹೊಸರಿತ್ತಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಸರಕಾರದ ಕೇಂದ್ರ .... ವಸೂಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು. **ಉ : ಕಂದಾಯ**

4. .... ಬಾಳು ಮೀಸಲಾಗಿಸಬೇಕು.

ಉ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳುವಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹತ್ತು ಪದಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಉ : ಖಾದಿ ಬಟ್ಟೆ, ಸ್ವದೇಶಿ ಬಟ್ಟೆ, ಅಸಹಕಾರ ಚಳುವಳಿ, ದಂಡಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ, ಸಬರಮತಿ, ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿ, ಬ್ರಿಟಿಷರು, ಬ್ರಿಟಿಷರೇ ಭಾರತ ಬಿಟ್ಟು ತೊಲಗಿ, ಸೆರೆಮನೆ ವಾಸ, ಬಂದೂಕು.

ಊ. ಕೆಳಗೆ ಸೂಚಿಸಿರುವ ಊರುಗಳು ಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

1. ಮೋಟೆಬೆನ್ನೂರು : **ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲೆ**

2. ಹೊಸರಿತ್ತಿ : **ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲೆ**

3. ಕಲಾದಗಿ : **ವಿಜಯಪುರ**

ಋ. ಕೆಳಗೆ ಸೂಚಿಸಿರುವ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ.

1. ಸ್ವತಂತ್ರ : **ನಾವು ಇಂದು ಸ್ವತಂತ್ರ ಅನುಭವಿಸಲು ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿ ಪ್ರಾಣ ತೆತ್ತರು.**

2. ಆಡಳಿತ : **ಈ ದೇಶದ ಆಢಳಿತ ಮಾಡಲು ತ್ಯಾಗ, ನಿಸ್ವಾರ್ಥ ಮನೋಭಾವ ಇರಬೇಕು.**

3. ದೇಶಭಕ್ತ : **ಭಗತ್‌ಸಿಂಗ್ ಒಬ್ಬ ಮಹಾನ್ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ದೇಶಭಕ್ತ.**

4. ಅಸಹಕಾರ : **ಅಸಹಕಾರ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಅದೆಷ್ಟೋ ಭಾರತೀಯರು ಸೆರೆಮನೆ ಕಂಡರು.**

5. ಚಳುವಳಿ : ಇಂದಿಗೂ ಜನರು ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಗಾಘಿ ಚಳುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಾಋುಎ.

ಪಾಠ 2 : ಚಗಳಿ ಇರುವೆ

ಅ. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಒಂದೊಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಕೊಟ್ಟೆ ಎಂದರೇನು?

ಉ : ಎಲೆಗಳನ್ನು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಸೇರಿಸಿ ಇರುವೆಗಳು ಕಟ್ಟುವ ಗೂಡುಗಳನ್ನು 'ಕೊಟ್ಟೆ' ಎನ್ನುತ್ತಾರ

2. ಚಗಳಿ ಇರುವೆಗಳು ಎಲೆಗಳನ್ನು ಅಂಟಿಸಲು ಏನನ್ನು ಬಳಸುತ್ತವೆ? **ಉ : ಲಾರ್ವಾ**

3. ಇವು ತಮ್ಮ ಸಂಗಡಿಗರಿಗೆ ಯಾವ ರಾಸಾಯನಿಕದ ಮೂಲಕ ಸಂದೇಶಗಳನ್ನು ತಲುಪಿಸುತ್ತವೆ? **ಉ : ಫಿರಮೋನ್.**

4. ಚಗಳಿ ಇರುವೆಗಳಂತೆಯೇ ಸಂಘಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸುವ ಇತರ ಜೀವಿಗಳು ಯಾವುವು?

ಉ : ಕೆಂಪು ಇರುವೆ, ಕಪ್ಪು ಇರುವೆ, ಗೊದ್ದ,

ಆ. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು–ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಚಗಳಿ ಇರುವೆಗಳ ಶಿಸ್ತಿಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಿ. **ಉ : ಕೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವ ರೀತಿ, ಹುಳುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ತರುವುದು.**

2. ಕೆಲಸಗಾರ ಇರುವೆಗಳ ಕೆಲಸವೇನು?

ಉ : ತಾವು ಹೊರಗಿನಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ತಂದ ಆಹಾರವನ್ನು ಕೆಲಸಗಾರ ಇರುವೆಗಳು ರಾಣಿಗೆ ತಿನ್ನಿಸುತ್ತಲೂ ಇರುತ್ತವೆ.

3. ಚಗಳಿ ಇರುವೆಗಳನ್ನು ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಿಸುವುದು ಮನುಷ್ಯರಿಗೂ ಕಷ್ಟ ಏಕೆ?

ಉ: ಚಗಳಿ ಇರವಗೆಳನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ಹೋದರೆ ಅವು ಓಡುವುದಿಲ್ಲ. ಬದಲಿಗೆ ತಿರುಗಿ ನಿಂತು ನೆಗೆದು ಕಚ್ಚಲು ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತವೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲದ್ಲ ತಿನ್ನ ಹಿಂಭಾಗವನ್ನು ಮೇಲತ್ತಿ ಹೊಟ್ಟೆ ಅಡಿಯಲಿರ್ಲುವ ಗ್ರಂಥಿಗಳಿಂದ ಅಪಾಯದ ಫಿರಮೋನ್ ರಾಸಾಯನಿಕವನ್ನು ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಂಪರಿಸುತ್ತವೆ.

ಇ. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಐದು–ಆರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಚಗಳಿ ಇರುವೆಗಳು ತಮ್ಮ ಗೂಡನ್ನು ಹೇಗೆ ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತವೆ?

ಉ : ಯಾವ ಎಲೆಗಳನ್ನು ಬಗ್ಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೇಯೋ ಆ ಎಲೆಯ ಮೇಲೆ ನೂರಾರು ಇರುವೆಗಳು ಜಮಾಯಿಸುತ್ತವೆ. ಅನಂತರ ಒಂದರ ಕಾಲು ಒಂದು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಜೋತಾಡುತ್ತಾ ಕೆಳಗಿಳಿಯುತ್ತವೆ. ಕೆಳಗಿನ ಎಲೆಯ ಅಂಚು ಸಿಕ್ಕಿದ ಕೂಡಲೆ ನೇತಾಡುವ ದಾರದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಇರುವೆ ಎಲೆಯ ಅಂಚನ್ನು ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ. ಮೇಲಿನಿಂದ ಕೆಳಗೆ ನೇತುಕೊಂಡಿರುವ ಹಲವಾರು ದಾರಗಳು ನಿರ್ಮಾಣವಾದ ಕೂಡಲೇ ನೀಡಿರುವ ತಮ್ಮ ಕೈ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲ ಇರುವೆಗಳೂ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಮಡಚುತ್ತವೆ. ದಾರದ ಸೆಳೆತಕ್ಕೆ ಎಲೆ ಮೆಲ್ಲಗೆ ಕೆಳಗೆ ಬಾಗುತ್ತದೆ. ಮೊದಲ ಇರುವೆಗಳ ದಾರ ಸಂಕುಚಿಸಿ ಎಲೆ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಬಾಗಿರಬೇಕಾದರೆ ಮತ್ತೆ ಎರಡನೇ ಸುತ್ತಿನ ಇರುವೆಗಳ ದಾರ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಮೊದಲನೆಯ ಸರಣಿ ಎಳೆಸು ಹಿಡಿದಿರುವ ಎಲೆಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಸುತ್ತಿನ ದಾರಗಳು ಬಂದು ಎಲೆಯನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಕೆಳಗೆ ಎಳೆಯುತ್ತವೆ. ಕೆಲಹೊತ್ತಿನಲ್ಲೇ ಆ ಎಲೆಯನ್ನು ಪೊಟ್ಟಣದಂತೆ ಬಗ್ಗಿಸಿ ಕೆಳಗಿನ ಎಲೆಗೆ ಒತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುತ್ತವೆ.

2. ಚಗಳಿ ಇರುವೆಗಳು ಉಪಕಾರಿಗಳೂ ಹೌದು ಉಪದ್ರವಕಾರಿಗಳೂ ಹೌದು. ಈ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ

ಉ : *ಉಪಕಾರಿ :* ತಮ್ಮಲ್ಲೇ ದನ ಸಾಕುವ ಗೋಪಾಲಕರಂಥ ಕೆಲಸಗಾರತಿರುವೆಗಳ ಕೆಲಸವೆಂದರೆ ರೈತರು ಬೆಳೆಯುವ ಹೊಲದ ಗಿಡದ ರಸ ಹೀರಿ ಬದುಕುವ ತಿಗಣೆ ಮತ್ತು ಜಿಗಿ ಹುಳುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿತಂದು ತಾವು ಕೊಟ್ಟೆ ಕಟ್ಟಿದ ಮರದ ಕೊಂಬೆಗಳ ಮೇಲೆ ಸಾಕುವುದು. ಕೀಟಗಳನ್ನು ಚಗಳಿ ಇರುವೆಗಳು ಸಾಕುತ್ತವೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಚಗಳಿ ಇರುವೆಗಳು ಲಕ್ಷಾಂತರ ಕೀಟಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕೊಂದು ರೈತರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತವೆ.

***ಉಪದ್ರವ :* ಜಿಗಿ ಹುಳುಗಳನ್ನೂ ತಿಗಣೆಗಳನ್ನೂ ಇವು ಗೂಡು ಮಾಡಿರುವ ಮರಗಿಡಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ತಂದಿಟ್ಟು ಸಾಕುವುದರಿಂದ ಈ ಉಪದ್ರವಕಾರಿ ಕೀಟಗಳನ್ನು ಗಿಡದಿಂದ ಗಿಡಕ್ಕೆ ಹಬ್ಬಿಸಿ ಸಾಕುವ ವಾಹಕಗಳಾಗಿವೆ.**

3. ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಹೆದರಿ ಓಡಬಾರದು, ತಿರುಗಿ ನಿಂತು ಎದುರಿಸಬೇಕೆಂಬ ಸಂದೇಶವನ್ನು ನಾವು ಇರುವ ಜೀವನದಿಂದ ಹೇಗೆ ಕಲಿಯಬಹುದು?

ಉ: ಚಗಳಿ ಇರುವೆಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ಹೋದರೆ ಅವು ಓಡುವುದಿಲ್ಲ. ಬದಲಿಗೆ ತಿರುಗಿ ನಿಂತು ನೆಗೆದು ಕಚ್ಚಲು ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತವೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೇ ತನ್ನ ಹಿಂಭಾಗವನ್ನು ಮೇಲೆತ್ತಿ ಹೊಟ್ಟೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿರುವ ಗ್ರಂಥಿಗಳಿಂದ ಫಿರಮೋನ್ ರಾಸಾಯನಿಕವನ್ನು ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಂಪರಿಸುತ್ತವೆ. ಕೆಲವೇ ಕ್ಷಣಗಳಲ್ಲಿ ಆಜುಬಾಜಿನಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ಚಗಳಿ ಇರುವೆಗಳೂ ಯುದ್ಧ ಸನ್ನದ್ಧರಾಗಿ ಹಾಜರಾಗುತ್ತವೆ.

ಈ. ಖಾಲಿ ಜಾಗವನ್ನು ಸೂಕ್ತ ಪದಗಳಿಂದ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿ.

1. ಚಗಳಿ ಇರುವೆಗಳಿಗೆ ಮೂಲ .... ಇರುವೆ. **ಉ : ರಾಣಿ**

2. ದನ ಸಾಕುವ ಗೋಪಾಲಕರನ್ನು ಹೋಲುವ ಇರುವೆಗಳು........................ **ಉ : ಕೆಲಸಗಾರ ಇರುವೆಗಳು**

3. ಚಗಳಿ ಇರುವೆಗಳ ಗೂಡನ್ನು .... ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. **ಉ : ಕೊಟ್ಟೆ**

4. ಒಂದು ಚಗಳಿ ಇರುವೆ ಗೂಡಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು .... ಇರುವೆಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. 5 ರಿಂದ 10 ಲಕ್ಷ

5. ಇರುವೆಗಳಿಂದ ಒಸರುವ ರಾಸಾಯನಿಕ .... **ಉ : ಫಿರಮೋನ್**

ಪಾಠ 7 : ಬಿಲ್ಲಹಬ್ಬ

ಅ. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಕೃಷ್ಣ ಯಾರ ಸೊಂಟವನ್ನು ಮುರಿದ? **ಉ : ಶಕಟ**

2. ಕೃಷ್ಣನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕ ಧೇನುಕ ಏನಾದ? **ಉ: ಬೇಲದ ಹಣ್ಣು ಬಡಿಯೋ ಬಡಿಗೆಯಾದ**

3. ಮಂತ್ರಿ ಕಂಸನ ಬಳಿಗೆ ಕರೆತಂದ ಇಬ್ಬರು ಯಾರು? **ಉ : ಶೈಲಿಕ ಮತ್ತು ದುರ್ವಿಧ**

4. ವಸುದೇವನಿಗೆ ಮಕ್ಕಳ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದವರು ಯಾರು?

5. ವಸುದೇವ ಹೇಳುವಂತೆ ರಾಜಕಾರ್ಯ ಹೇಗಿರುತ್ತದೆ?

ಉ : ಹತ್ತು ಜನರ ಮಧ್ಯೆ ಕೂತಾಗ ಜೋಲಿ. . ಏಕಾಂಗಿ ಇದ್ದಾಗ ಒತ್ತಿದರೂ ಮುಚ್ಚದ ರೆಪ್ಪೆ. . . !

6. ನಂದ ಯಾರೆಂದು ಕಂಸ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ?

ಉ : ಗೋಕುಲದ ಗೊಲ್ಲರ ಹುಡುಗ ಪಿಳ್ಳಂಗೋವಿ ಕೃಷ್ಣ.

ಆ. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು–ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಕೃಷ್ಣ ಯಾರು ಯಾರನ್ನು ಕೊಂದ?

ಉ : ಹಾಲು ಕೊಡಲು ಹೋದ ಪೂತನಿಯ ರಕ್ತ ಹೀರಿದನಂತೆ...... ! ಸವಾರಿ ಮಾಡು ಅಂತ ಬೆನ್ನೊಡ್ಡಿದರೆ ಶಕಟನ ಸೊಂಟಾನೆ ಮುರಿದ. ಅವನ ಕೈಲ್ಲಿ ತೃಣಾವರ್ತ ಆಟದ ಬುಗುರಿಯಾಗಿ ಹೋದ. ಧೇನುಕ ಬೇಲದ ಹಣ್ಣು ಬಡಿಯೋ ಬಡಿಗೆಯಾದ.. .. ..

2. ಕ್ರೀಡಾಗಾರದಲ್ಲಿ ಆಗಿದ್ದ ಗುಪ್ತ ಏರ್ಪಾಡು ಏನು?

ಉ : .ಬಾಗಿಲವಾಡದ ಕಮಾನಿಗೆ ಕಿರುಗತ್ತಿ ಅಲಂಕಾರ .. ಬಾಗಿಲವಾಡದ ಕಮಾನಿನ ಮೇಲೆ ಗಾಜಿನ ರಾಜಗೋಪುರ.. ... ಅದೇನಾದ್ರೂ ತಲೇ ಮೇಲೆ ಬಿತ್ತು ಅಂದ್ರೆ.. .. ..ಶ್ರೀಮದ್ ರಮಾರಮಣ ಗೋವಿಂದಾ ಗೋವಿಂದ.

3. ವಸುದೇವ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನೆನೆದು ವ್ಯಥೆಪಟ್ಟ ಬಗೆ ಹೇಗೆ?

ಉ : .ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಆಡಿಸಲಿಲ್ಲ. . .ಆರೈಕೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. . . ತೊದಲು ನುಡಿ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. . ತೂಗಲಿಲ್ಲ. . . ಜೋಗುಳ ಹಾಡಲಿಲ್ಲ. .

4. ಕಂಸ ತಂಗಿಯ ಮೇಲಿನ ಪ್ರೀತಿ ಎಂಥದ್ದೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ?

ಉ : ಸಂಕೋಲೆ ಹಾಕ್ಸಿದೀನಿ ನಿಜ. . .ಆದ್ರೆ ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರು ಶುದ್ಧ

ಅಪರಂಜೀದು. . . ! ಕೊರಳಿಗೆ ಮೂರೆಳೆ ಕೈಗೆ ಎರಡೆಳೆ ಕಾಲಿಗೆ ಒಂದೆಳೆ–ಎಲ್ಲಾ ಚಿನ್ನದ್ದೇ. . .ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ವರ್ಷ ಆಯ್ತು ಮಾಡ್ಸಿ. ಸ್ವಲ್ಪ ಆದ್ರೂ ಕ್ಷಾಗಿದೆಯಾ ? ಅದು ಪ್ರೀತಿ ಅಂದ್ರೆ.

ಇ. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕು–ಐದು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಗೂಢಚಾರರು ಯಾವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಶೋಧನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ? ವಿವರಿಸಿ.

2. ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲು ದುರ್ವಿಧ–ಶೈಲಿಕರು ಮಾಡಿದ್ದ ಏರ್ಪಾಡುಗಳೇನು?

3. ಕಂಸ ದೇವಕಿಯಿಂದ ಕೃಷ್ಣನ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಯಲು ಹೋಗಿ ನಿರಾಶನಾದದ್ದು ಹೇಗೆ?

ಈ. ಈ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಯಾವಾಗ ಹೇಳಿದರು/ತಿಳಿಸಿರಿ?

1. "ಹೌದು ಒಡೆಯ –– ಕ್ರೀಡಾಂಗಣಕ್ಕೆ ಇರೋದು ಒಂದೇ ಹೆಬ್ಬಾಗಿಲು"

ಉ : "ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು 'ಬಿಲ್ಲ ಹಬ್ಬ' ಎಂಬ ಪಾಠದಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಯಾರು : ಮಂತ್ರಿ , ಯಾರಿಗೆ : ಕಂಸನಿಗೆ

ಸಂಧರ್ಭ : ಕೃಷ್ಣನನನು ಕೊಲ್ಲಲು ಕ್ರೀಡಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದಾಗ.

2. "ಮಂಡೇಲಿ ಕೊಂಚ ಮಾಂಸ ಇರಬೇಕು"

ಉ : "ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು 'ಬಿಲ್ಲ ಹಬ್ಬ' ಎಂಬ ಪಾಠದಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಯಾರು : ಕಂಸ , ಯಾರಿಗೆ : ಮಂತ್ರಿಗೆ

ಸಂಧರ್ಭ : ಕಂಸ ಮಂತ್ರಿಗೆ ಕುಳಿತಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಾ ಅಂದಾಗ ಮಂತ್ರಿ ಇರ್ಲಿ ಬುದ್ಧಿ ಅಂದಾಗ.

3. "ನಿಮ್ಮ ಅಣ್ಣನಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಾಲಾದರೂ ಕೊಡು"

: "ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು 'ಬಿಲ್ಲ ಹಬ್ಬ' ಎಂಬ ಪಾಠದಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಯಾರು : ವಸುದೇವ , ಯಾರಿಗೆ : ದೇವಕಿಗೆ

ಸಂಧರ್ಭ : ಕಂಸ ವಸುದೇವನ ಮನೆಗೆ ಹೋದಾಗ..

4. "ಕೊಲ್ಲಲು ಬಂದವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅವನೇ ಕೊಂದುಬಿಟ್ಟ"

: "ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು 'ಬಿಲ್ಲ ಹಬ್ಬ' ಎಂಬ ಪಾಠದಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಯಾರು : ಕಂಸ, ಯಾರಿಗೆ : ದೇವಕಿಗೆ

ಸಂಧರ್ಭ : ಕೃಷ್ಣನನನು ಕೊಲ್ಲಲು ಅವನ ಬಗ್ಗೆ ದೇವಕಿಗೆ ಕೇಳಿದಾಗ.

ಉ. ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

1. ಒಡೆಯ	ಕುವಲಯಾಪೀಡ 4
2. ಶಿಲ್ಪಿ	ಶಕಟ 3
3. ವೈದ್ಯ	ಗೋವರ್ಧನ 5
4. ಆನೆ	ದುರ್ವಿಧ 3
5. ಬೆಟ್ಟ	ಶೈಲಿಕ 2
	ಧೇನುಕ
	ಕಂಸ 1

ಊ. ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪದಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿ, ವಾಕ್ಯ ರಚಿಸಿ.

1. ಲೋಕಾಭಿರಾಮ : = ಸಹಜವಾಗಿ **"ನಾವು ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರ ಜೊತೆಲೋಕಾಭಿರಾಮವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇವೆ."**

2. ಪರಾಂಬರಿಸು : = ಗಮನಿಸು **"ಬೇರೆಯವರ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ನಾವು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಘಿ ಪರಾಂಬರಿಸುತ್ತೇವೆ."**

3. ಅಪರಂಜಿ : = ಬಂಗಾರ **"ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರ ಗುಣ ಅಪರಂಜಿಯಂತಿದೆ.**

4. ಸೆರೆಮನೆ : = ಜೈಲು "ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜನ ಸೆರೆಮನೆ ಕಂಡರು."

5. ಸಂಕೋಲೆ : ಬಂಧನ **"ಬೇರೆಯವರ ಸಂಕೋಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಸಿಕ್ಕಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು."**

6. ಬೊಗಳೆ : = ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಮಾತು. **"ನಾವು ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಸಮಯನ್ನು ಬೆಗಳಯಲ್ಲಿ ಕಳೆಯಬಾರದು."**

ಪಾಠ 8 : ಸಂಕ್ರಾಂತಿಯಂದು ಸುಖ ದುಃಖ

ಅ. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಸಂಕ್ರಾಂತಿ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಹಬ್ಬ?

ಉ : ಪುರಾಣ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ವಿಜ್ಞಾನ ಇಣುಕು ಹಾಕುತ್ತದೆ. ಸಂಪ್ರದಾಯ ಮಾತಾಡುತ್ತದೆ. ಕೃತಜ್ಞತಾಭಾವ ಕೈಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ.

2. ಕಿಚ್ಚು ಹಾಯಿಸುವುದು ಎಂದರೆ ಏನು?

ಉ : ದನಕರುಗಳನ್ನು ಬೆಂಕಿಯಲ್ಲಿ ಜಿಗಿಸುವುದು

3. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಪಟೇಲರು ಏನು ಕೊಡಿಸಿ ರಾಜಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು? **ಉ : ಎಳ್ಳು ಬೆಲ್ಲ**

4. ಕೃಷಿಕರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ದನಕರುಗಳ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಏನು ಬಂದು ನಿಂತಿದೆ? **ಉ : ಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗಳು ಬಂದುನಿಂತಿವ**

5. ನಮ್ಮ ಸಂಕ್ರಾಂತಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ಇರಬೇಕು?

ಉ : ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇರಬೇಕು. ಸಂಪ್ರದಾಯ ಇರಬೇಕು, ಪ್ರೀತಿ ಇರಬೇಕು. ವಿಶ್ವಾಸ-ಕೃತಜ್ಞತೆ ಜತೆಯಾಗಬೇಕು

ಆ. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು-ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಸಂಕ್ರಾಂತಿಯಲ್ಲಿ ದನಗಳಿಗೆ ಏನು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ?

ಉ : ದನ-ಕರುಗಳ ಮೈ ತೊಳೆದು, ಕೊರಳಿಗೆ ಗೆಜ್ಜೆ ಕಟ್ಟಿ ಕೊಂಬಿಗೆ ಬಣ್ಣ ಬಳಿದು, ಟೇಪು ಕಟ್ಟಿ, ಹೂ ಮುಡಿಸಿ, ತರಹೇವಾರಿ ಬಲೂನು ಕಟ್ಟಿ ಕುಣಿಯುತ್ತಿದ್ದರು.

2. ಸಂಕ್ರಾಂತಿಯಲ್ಲಿ ಎಳ್ಳು, ಬೆಲ್ಲ, ಕೊಬ್ಬರಿ ಏಕೆ ತಿನ್ನಬೇಕು?

ಉ : ಸಂಕ್ರಾಂತಿಯಂದು ಎಳ್ಳು-ಬೆಲ್ಲ-ಕಡಲೆ ಮತ್ತು ಕೊಬ್ಬರಿಯನ್ನೇ ಯಾಕೆ ತಿನ್ನಬೇಕು ಅಂದರೆ, ಚಳಿಗಾಲದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಮ ಒಡೆದಿರ್‍ತದಲ್ಲ? ಆಗ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಕೊಬ್ಬಿನ ಅಂಶ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತೆ ಚರ್ಮ ಮತ್ತೆ ಹುರುಪುಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ, ಕಳೆದುಹೋದ ಕೊಬ್ಬಿನ ಅಂಶ ಬೇಗನೆ ಸಿಗಲೇಬೇಕು. ಎಳ್ಳು-ಕೊಬ್ಬರಿ-ಕಡಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಬ್ಬಿನ ಅಂಶ ವಿಪರೀತ ಎಂಬಷ್ಟಿದೆ.

3. ಸಂಕ್ರಾಂತಿಯ ದಿನದಿಂದ ಸೂರ್ಯನ ಚಲನೆ ಹೇಗಿರುತ್ತದೆ?

ಉ : ಸಂಕ್ರಾಂತಿ ದಿನದಿಂದ ಸೂರ್ಯನು ದಕ್ಷಿಣದಿಂದ ಉತ್ತರ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಂಚರಿಸಲು ಶುರುವಿಡುತ್ತಾನೆ. ಸಂಕ್ರಾಂತಿಯ ಮರುದಿನದಿಂದಲೇ ಹಗಲು ದೀರ್ಘವಾಗುತ್ತದೆ. ರಾತ್ರಿಯ ಅವಧಿ ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

4. ಎಳ್ಳು-ಬೆಲ್ಲ ನೀಡುವುದು ಇಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೇಗಿದೆ?

ಉ : ಆದರೆ ಅದೀಗ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ. ಜಾಸ್ತಿ-ಎಳ್ಳು ಬೆಲ್ಲ ಕೊಟ್ಟವರೇ ಶ್ರೀಮಂತರು ಎಂಬಂತಾಗಿದೆ! ನಾನೇ ಮೇಲು, ನಾನೇ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಎಂದು ತೋರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಎಲ್ಲರೂ ಮುಂದಾಗಿದ್ದಾರೆ. ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಕಾಣಲೆಂದು ದಪ್ಪ ದಪ್ಪ ಸಕ್ಕರೆ ಅಚ್ಚು ಸೇರಿಸಿ ಎಳ್ಳು-ಬೆಲ್ಲ ಪ್ಯಾಕ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರೆಡಿಮೇಡ್ ಎಳ್ಳು ಬೆಲ್ಲದ ಪ್ಯಾಕ್‌ಗಳು ಫ್ಯಾಬ್ ಮಾಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಧಾರಾಳವಾಗಿ ದೊರಕುತ್ತಿವೆ. ಕಳಪೆ ಮಾಲು ಎಂಬುದು ಎಳ್ಳು-ಬೆಲ್ಲದ ರೂಪದಲ್ಲೂ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಬಂದಿದೆ.

ಇ. ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಯುಗಾದಿ	ಎಳ್ಳು-ಬೆಲ್ಲ 6
ದೀಪಾವಳಿ	ದಸರಾ 5
ರಂಜಾನ್	ಯೇಸು ಹುಟ್ಟಿದ ದಿನ 4
ಕ್ರಿಸ್‌ಮಸ್	ಬೇವು-ಬೆಲ್ಲ 1
ವಿಜಯದಶಮಿ	ಬೆಳಕಿನ ಹಬ್ಬ 2
ಮಕರ ಸಂಕ್ರಾಂತಿ	ಉಪವಾಸದ ಪರ್ವದಿನ 3

ಈ. ಕೆಳಗೆ ನೀಡಿರುವ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ/ನಾಡ ಹಬ್ಬಗಳ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಐದು–ಆರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿ.

1. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೋತ್ಸವ
2. ಗಣರಾಜ್ಯದಿನ
3. ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ

ಪದ್ಯ ಪಾಠ 5 : ಹಚ್ಚೇವು ಕನ್ನಡದ ದೀಪ

ಅ. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಕನ್ನಡದ ಕಂಪನ್ನು ಸೂಸುವಲ್ಲಿ ಏನನ್ನು ಚಾಚುತ್ತೇವೆ? **ಉ : ಕರಣ**

2. ಕಲ್ಪನೆಯ ಕಣ್ಣು ಹರಿವ ತನಕ ಯಾವ ದೀಪಗಳನ್ನು ಹಚ್ಚುತ್ತೇವೆ? **ಉ : ಪ್ರೀತಿಯ**

3. ನಮ್ಮವರು ಗಳಿಸಿದ ಹೆಸರುಳಿಸಲು ಎಲ್ಲರೂ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ? **ಉ : ಎಲ್ಲಾರು ಒಂದುಗೂಡುತ್ತೇವೆ.**

4. ನಮ್ಮುಸಿರು ತೀಡುವ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಗೀತೆ ಹಾಡುತ್ತೇವೆ? **ಉ : ಮಾಂಗಲ್ಯ ಗೀತೆ**

5. ಕರುಳೆಂಬ ಕುಡಿಗೆ ಏನನ್ನು ಮುಡಿಸುತ್ತೇವೆ? **ಉ : ಮಿಂಚನ್ನು**

ಆ. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು–ಮೂರು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಕನ್ನಡಿಗರು ಯಾವ ದೀಪವನ್ನು ಹಚ್ಚುತ್ತಾರೆ?

ಉ : ಒಲವೆತ್ತಿ ತೋರುವ ದೀಪವನ್ನು ಹಚ್ಚುತ್ತಾರೆ.

2. ಏನನ್ನು ಮರೆತು, ಏನನ್ನು ಎರೆದು, ಹೇಗೆ ಕನ್ನಡದ ದೀಪ ಹಚ್ಚುತ್ತಾರೆ?

ಉ :ಮರೆವನ್ನು ಮರೆತು, ಒಲವನ್ನು ಎರೆದು ಮನವನ್ನು ತೆರದು ನರನರವನೆಲ್ಲಾ ಹುರಿಗೊಳಿಸಿ ಹೊಸೆದು ಕನ್ನಡದ ದೀಪ ಹಚ್ಚುತ್ತಾರೆ.

3. ಕನ್ನಡ ಮಾತೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಆದರಿಸುತ್ತಾರೆ?

ಕಲ್ಪನೆಯ ಕಣ್ಣು ಹರಿವನಕ ಸಾಲು ದೀಪಗಳ ಬೆಳಕ ಬೀರೇವು ಹಚ್ಚಿರುವ ದೀಪದಲಿ ತಾಯ ರೂಪ ಅಚ್ಚಳಿಯದಂತೆ ತೋರೇವು

ಇ. ಕೆಳಗಿನ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಖಾಲಿ ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ತ ಪದಗಳಿಂದ ತುಂಬಿ.

1. ಮೈಮರೆವೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರುವ .... **ಉ : ಕೂಡಿರುವ ಕೊಳೆಯ ಕೊಚ್ಚೇವೆ.**

2. ಹಚ್ಚಿರುವ ದೀಪದಲಿ ತಾಯರೂಪ .... **ಉ : ಅಚ್ಚಳಿಯದಂತೆ ತೋರೇವು.**

3. ನಮ್ಮೆದೆಯ ಮಿಡಿಯುವೀ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಮಾತೆಯನು .... **ಉ : ಪೂಜೆ ಮಾಡೇವು.**

4. ಕರುಳೆಂಬ ಕುಡಿಗೆ .... **ಉ : ಮಿಂಚನ್ನೇ ಮುಡಸಿಸ ಹಚ್ಚೇವು ಕನ್ನಡದ ದೀಪ.**

ಈ. 'ಹಚ್ಚೇವು' ಎಂಬ ಪದಕ್ಕೆ ಸರಿಹೊಂದುವ, ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಪ್ರಾಸಪದಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಉ : ಕೊಚ್ಚೇವು, ಚಾಚೇವು, ಕೆಚ್ಚೇವು.

ಉ. 'ಬೀರೇವು' ಎಂಬ ಪದದಂತೆ ಪದಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ 'ರ' ಅಕ್ಷರ ಬರುವ ಪದಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ.

ಉ : ತೋರೇವು, ತೂರೇವು, ಸಾರೇವು, ಮಾರೇವು.

ಊ. ಈ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಪ್ರಾಸ ಪದಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ.

ಕೈಗೆ ಕಾಲ್ಗೆ ಮೊಳೆಯ ಜಡಿಯೆ

ಶಿಲುಬೆಗಿಕ್ಕಿ ಸಾಯೆ ಬಡಿಯೆ

ಅವರ ತಪ್ಪ ಕ್ಷಮಿಸುಯೆಂದು

ಮೊರೆಯನಿಟ್ಟ ತಂದೆಗೆಂದು

ಕ್ರಿಸ್ತ ಸತ್ತು ಬದುಕಿದ ಯುಗವೊಂದನು ತೊಡಗಿದ– ಕಯ್ಯಾರ ಕಿಞ್ಞಣ್ಣ ರೈ (ಶತಮಾನದ ಗಾನ)

ಉ : ಜಡಿಯೆ – ಬಡಿಯೆ,

ಕ್ಷಿಸುಯೆಂದು – ತಂದೆಗೆಂದು,

ಬದುಕಿದ –ತೊಡಗಿದ

ಭಾಷಾಭ್ಯಾಸ

ಅ. ಕೆಳಗೆ ನೀಡಿರುವ ಪದ್ಯದ ಪ್ರಾಸಪದಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ದೀಪ	ಮರುಳು	ತೀಡು	ಭೀತಿ	ಹಾಡು	ಮನವ
ಹಚ್ಚು	ರೂಪ	ಕರುಳು	ಪಡೆ	ಮನೆ	ಮಿಡಿ
ಗೂಡು	ನಾಡು	ಮರೆತೇವು	ನಾಡು	ಗಡಿನಾಡು	ಸಿಡಿ
ಪ್ರೀತಿ	ನೀತಿ	ಮನ	ಕುಡಿ	ಇರುಳು	ಸೊಂಪು
ಅಚ್ಚು	ತೊಡೆ	ಮುಡಿ	ಹಿಡಿ	ಮರೆವ	ತೊರೆದೇವು
ಮಿಡಿ	ಕೆಚ್ಚು	ಗಳಿಸು	ಕಂಪು	ನಡುನಾಡು	

ಉ : ದೀಪ –ರೂಪ, ಮರುಳು – ಕರುಳು, ಇರುಳು. ತೀಡು– ಹಾಡು, ಗೂಡು, ನಾಡು, ಮನವ – ಮರೆವ, ಹಚ್ಚು – ಅಚ್ಚು, ಕೆಚ್ಚು.

ಪಡೆ – ತೊಡೆ, ಮಿಡಿ– ಹಿಡಿ, ಸಿಡಿ, ಕುಡಿ–ಮುಡಿ, ಭಿತಿ–ಪ್ರೀತಿ, ನೀತಿ. ಕಂಪು–ಸೊಂಪು, ಮರೆತೇವು–ತೊರೆದೇವು,

ಗಡಿನಾಡು–ನಡುನಾಡು, ಮನ– ಮನೆ, .

ಆ. ಕೆಳಗೆ ನೀಡಿರುವ ಪದಗಳ ಅರ್ಥವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ.

- ಹಚ್ಚು–ಹಚ್ಚೆವು–ಹಚ್ಚುವುದಿಲ್ಲ, ಹಚ್ಚೇವು – ಹಚ್ಚುತ್ತೇವೆ.
- ಬೀರು–ಬೀರೆವು–ಬೀರುವುದಿಲ್ಲ. ಬೀರೇವು – ಬೀರುತ್ತೇವೆ.
- ಮಾಡು–ಮಾಡೆವು–ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾಡೇವು – ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಇ. ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡು, ಹಾಡು, ನಿಲ್ಲು, ಮೆಚ್ಚು ಮೊದಲಾದ ಪದಗಳನ್ನು ಕೆಳಗಿನ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿ ವಾಕ್ಯ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿ.

ನಾವು ಕನ್ನಡ ಚಲನ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು .... **ಉ : ನೋಡೇವು**

ನಾವು ಕನ್ನಡ ಗೀತೆಗಳನ್ನು .... **ಉ : ಹಾಡೇವು**

ನಿಮಗಾಗಿ ನಾಳೆ ನಾವು ಕಾಯುತ್ತಾ .... **ಉ : ನಿಲ್ಲೇವು**

ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು .... ಉ : ಮೆಚ್ಚೇವು.

ಈ. ಒಂದೇ ಪದವನ್ನು ನಾಮಪದ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಯಾಪದ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಮಾದರಿಯಂತೆ ಬಳಸಿ ವಾಕ್ಯ ರಚಿಸಿ.

ಮಾದರಿ: ಕಳೆ : ನಮ್ಮ ಶಾಲಾ ಕೈತೋಟದಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಕಳೆ ಬೆಳೆದಿದೆ. ರಾಜುವಿನ ಮುಖದಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಕಳೆಯಿದೆ.

1. ಹಂಚು: **ನಮ್ಮ ಮನೆ ಹಂಚಿನದಾಗಿದೆ. ನಾನು ಸಿಹಿಯನ್ನು ಹಂಚುತ್ತೇನೆ.**
2. ಕುಡಿ : **ನಾನು ದೀಪದ ಕುಡಿಯನ್ನು ಚಿವುಟಿ ದೀಪ ಹಚ್ಚುವೆ. ನಾನು ಚಹವನ್ನು ಕುಡಿಯುವುದಿಲ್ಲ.**
3. ಪಡೆ : **ದಸರಾ ಹಬ್ಬದಲ್ಲಿ ಗಜಪಡೆ ನೋಡಲು ಸುಂದರ. ನಾನು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಪಡೆಯುತ್ತೇನೆ.**

ಉ. ಮೊದಲೆರಡು ಪದಗಳ ಸಂಬಂಧ ಗ್ರಹಿಸಿ ಖಾಲಿಜಾಗದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಪದ ಭರ್ತಿಮಾಡಿ.

1. ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ: ಹೈದರಾಬಾದ್:: ಕೇರಳ: .... **ಉ : ತಿರುವನಂತಪುರ**
2. ಶತ್ರು: ಮಿತ್ರ :: ರಾತ್ರಿ: .... **ಉ : ಹಗಲು**
3. ಮಾತಾ: ತಾಯಿ:: ಪಿತ: .... **ಉ : ತಂದೆ**
4. ದಾವಣಗೆರೆ: ನಡುನಾಡು:: ಬೆಳಗಾವಿ: .... **ಉ : ಗಡಿನಾಡು.**

ಪದ್ಯ ಪಾಠ 6 : ಬಿಡುಗಡೆಯ ಹಾಡು

ಅ. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಪಂಜರದ ಹಕ್ಕಿ ಯಾವುದರ ಸಂಕೇತವಾಗಿದೆ? **ಉ : ಸೆರೆಯ ಸಂಕೇತವಾಗಿದೆ.**
2. ಹಂಗಿನ ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹಕ್ಕಿ ಹೇಗೆ ನರಳುತ್ತಿದೆ? **ಉ : ರೆಕ್ಕೆಗಳ ಬಿಗಿ ಹಿಡಿದು.**
3. ಮೃಗರಾಜ ಏನೆಂದು ಗೋಣಗುತ್ತಿದೆ? **ಉ : ಇಂದು ಈ ಬಂಧನ ಸಾಕು ಎಂದು**
4. ಯಾವುದು ರವಿಕಿರಣಗಳನ್ನು ಸೆರೆಯೊಳಗೆ ಅಡಗಿಸಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದೆ? **ಉ : ಕಾರಿರುಳು**

5. ನಮ್ಮ ಗುಡಿಯು (ಬಾವುಟ) ಎಷ್ಟು ಬಣ್ಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ? **ಉ : ಮೂರು ಬಣ್ಣ**

ಆ. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು–ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಪಂಜರದಲ್ಲಿ ನರಳುತ್ತಿರುವ ಹಕ್ಕಿ ಹರ್ಷದಲಿ ವಿಹರಿಸಲು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು?

ಉ : ಹಂಗಿನರಮನೆಯ ಮುಳ್ಳಿನೀ ಪಂಜರದಲ್ಲಿ ರೆಕ್ಕೆಗಳ ಬಿಗಿ ಹಿಡಿದು ನರಳುತಿದೆ ಹಕ್ಕಿ ಕದ ಮುರಿದು ಹೊರಬಂದು ಬಾನಾಡಿಯಾಗುತ್ತ ವಿಹರಿಸಲಿ, ಹರ್ಷಿಸಲಿ ಹಿಗ್ಗಿನೊಳು ಸೊಕ್ಕಿ

2. ತಿಳಿನೀರ ಮಳೆ ಏಕೆ ಸುರಿಯಬೇಕು?

ಉ :'ವಿಕಿರಣಗಳ ಸೆರೆಯೊಳಡಗಿಸಿಹ ಕಾರಿರುಳೆ ಹೊರಗೆ ಬಿಡು, ದೂರ ಸರಿ ಹರಡಲೀ ಬೆಳಕು; ತೊಳೆದು ಹೋಗಲಿ ಸಕಲ ಮೈ ಮನದ ಕೊಳಕುಗಳು। ಒಳ – ಹೊರಗು ತಿಳಿನೀರ ಮಳೆ ಸುರಿಯಬೇಕು.

3. ಕಡಲುಗಳ ರಾಣಿಗೆ ಇನ್ನು ಉಳಿಗಾಲವಿಲ್ಲವೇಕೆ?

ಉ : ಪ್ರಾಣ ಪಣಕಿಟ್ಟಿಹೆವು – ಸಿಡಿಲ ಮರಿಗಳು ನಾವು ಪ್ರಳಯ ರುದ್ರರೆ ಹೌದು – ಭಾರತಿಯ ಆಣೆ. ಇನ್ನು ನಿನಗುಳಿಗಾಲವಿಲ್ಲ – ನೀ ತೊಲಗು ಇನ್ನೆಲ್ಲ ನೀನೇಳು ಕಡಲುಗಳ ರಾಣಿ.

4. ಒಕ್ಕೊರಲ ಹಾಡನ್ನು ನಾವು ಹೇಗೆ ಹಾಡಬೇಕೆಂದು ಕವಿ ಬಯಸುತ್ತಾನೆ?

ಉ : ಜಾತಿಮತ ಪಂಥಗಳ ಹುಟ್ಟುರುಹಿ ಮನುಜಮತ ಮೆರೆಸುವೆವು ಮೂರು ಬಣ್ಣದ ಗುಡಿಯ ಹಿಡಿದು, ಸರ್ವರಿಗು ಸಮನಾವು, ಮನದುಂಬಿ ದನಿಯೆತ್ತಿ ಹಾಡುವೆವು ಬಿಡುಗಡೆಯ ಒಕ್ಕೊರಲ ಹಾಡು.

ಇ. ಖಾಲಿಬಿಟ್ಟ ಜಾಗವನ್ನು ಸೂಕ್ತ ಪದಗಳಿಂದ ತುಂಬಿರಿ.

1. ಚಡಪಡಿಸುತಿದೆ ____________ ಹಾದಿ ಹುಡುಕಿ. **ಉ : ಮುನ್ನಡೆವ**

2. ಸೆರೆಯಿಂದ ನಾ ____________ ಸದರೇರಬೇಕು. **ಉ : ಜಿಗಿದು**

3. ಇನ್ನೆಲ್ಲ ನೀನೇಳು ________ ರಾಣಿ. **ಉ : ಕಡಲುಗಳ**

4. ಹಾಡುವೆವು ಬಿಡುಗಡೆಯ __________ ಹಾಡು. **ಉ : ಒಕ್ಕೊರಲ**

ಚಟುವಟಿಕೆ

ಅ. ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ.

1. ಭಾರತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡಿದ ಪ್ರಮುಖರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿರಿ.

ಉ : ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ, ಸರ್ಧಾರ್ ವಲ್ಲಭ ಬಾಯಿ ಪಟೇಲ್, ಭಗತ್ ಸಿಂಗ್, ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಅಜಾದ್, ಬಾಲ್ ಗಂಗಾಧರ ತಿಲಕ.

2. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಬಾವುಟದ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಬರೆದು ಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಬಣ್ಣವನ್ನು ಹಚ್ಚಿರಿ.

3. ಈ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ 2ನೇ ಹಾಗೂ 5ನೇ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಕಂಠಪಾಠ ಮಾಡಿರಿ.

ಆ. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಸಂಧಿ ಹೆಸರಿಸಿ.

ಸೆರೆಯಿಂದ : **ಸೆರೆ + ಇಂದ : ಯಕರಾಗಮ ಸಂಧಿ**

ಉಳಿಗಾಲ : ಉಳಿ +ಕಾಲ : ಗಕಾರಾದೇಶ ಸಂಧಿ.

ಹತ್ತಡಿಯ : ಹತ್ತು + ಅಡಿಯ : ಸ್ವರ ಲೋಪ ಸಂಧಿ

ಮನದುಂಬಿ : ಮನಸು + ತುಂಬಿ : ಆಧೇಶ ಸಂಧಿ.

ಇ. ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳಿಗೆ ತತ್ಸಮ-ತದ್ಭವ ಪದಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಮೃಗ :

ರಾಜ : ರಾಯ

ಬಣ್ಣ : ವರ್ಣ

ಪ್ರಾಣ : ಹರಣ

ವಸನ :

ಹಕ್ಕಿ : ಪಕ್ಷಿ

ಈ. ಕೆಳಗಿನ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ವೇಗವಾಗಿ ಓದುವುದನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ.

1. ಗಿಡ ತಳಿರೊಡೆದೆರಡೆಲೆಯಾಯ್ತು.

2. ಸದ್ದುಗಿದ್ದು ಮಾಡಿಗೀಡಿದರೆ ಮುದ್ದುಗಿದ್ದಾಗಿರುವ ಗುದ್ದುಗಿದ್ದುಗಳು ಬಿದ್ದುಗಿದ್ದಾವು.

3. ಬಸಪ್ಪನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಸಿಬಿಸಿ ಗಸಗಸೆ ಪಾಯಸದ ವಾಸನೆ.

ಪದ್ಯ ಪಾಠ 7: ತಿರುಕನ ಕನಸು:

ಅ. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ತಿರುಕನು ಎಲ್ಲಿ ಕನಸನ್ನು ಕಂಡನು ? **ಉ : ಊರ ಮುಂದೆ**

2. ಆನೆಯು ಯಾರ ಕೊರಳಿಗೆ ಮಾಲೆಯನ್ನು ಹಾಕಿತು ? **ಉ : ತಿರುಕನ ಕೊರಳಿಗೆ**

3. ತಿರುಕನಿಗೆ ಪಟ್ಟವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದವರು ಯಾರು ? **ಉ : ನೃಪರು**

4. ರಾಜ ಲೋಲನಾಗಿ ಮಂತ್ರಿಗೆ ಏನೆಂದು ನುಡಿದನು ?

ಉ : ಸುತರುಗಳಿಗೆ ಬಾಲೆಯರನು ನೋಡಿ ಮದುವೆಮಾಬೇಕೆಂದು ನುಡಿದನು

5. 'ತಿರುಕನ ಕನಸು' ಈ ಪದ್ಯವನ್ನು ಬರೆದ ಕವಿಯಾರು? ಉ : **ಮುಪ್ಪಿನ ಷಡಕ್ಷರಿ**

ಆ. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು-ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಕರಿಯ ಕೈಗೆ ಕುಸುಮ ಮಾಲೆಯನ್ನು ಕೊಡಲು ಕಾರಣವೇನು?

ಉ : ಪುರದ ರಾಜ ಸತ್ತಾಗ ಅವನಿಗೆ ವರಕುಮಾರರು ಇರದೇ ಇದ್ದುದಕಾಗಿ ರಾಜನ ಆಯ್ಕೆಗೆ ಕುಸುಮ ಮಾಲೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು.

2. ತಿರುಕ ಪೊಡವಿಯಾಣ್ಮನಾದುದು ಹೇಗೆ?

ಉ : ಆನೆಯು ತಿರುಕನ ಕೊರಳಿಗೆ ಹೂವಿನ ಮಾಲೆಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಪೊಡವಿಯಾಣ್ಮನಾದನು.

3. ಕನಸು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದ ತಿರುಕನು ಹೆದರಿ ಏಕೆ ಕಣ್ಣು ತೆರದನು?

ಉ : ಅನಿತರ ಒಳಗೆ ನೃಪರ ದಂಡು ಮನೆಯ ಮುತ್ತಿದಂತೆ ಆಗಿ ಕನಸ ಕಾಣುತ ಇರ್ದು ಹೆದರಿ ಕಣ್ಣ ತೆರದನು.

ಇ. ಐದಾರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ತಿರುಕನು ರಾಜನಾದದ್ದು ಹೇಗೆ ?

ಉ : ಕರಿಯ ಕೈಗೆ ಕುಸುಮಮಾಲೆಯ ಇತ್ತು ಪುರದ ಒಳಗೆ ಅದು ನಡೆದು ಯಾರ ಕೊರಳಿನಲ್ಲಿ ತೊಡರಿಸುವದೊ ಅವರ ಪಟ್ಟಕೆ ಒಡೆಯರನ್ನ ಮಾಳ್ಪೆವು ಎಂದು ಬಿಟ್ಟರು ಅಲ್ಲಿಯೆ. ಒಡನೆ ತನ್ನ ಕೊರಳಿನಲ್ಲಿ ತೊಡರಿಸಲ್ಕೆ ಕಂಡು ತಿರುಕ ಪೊಡವಿ, ಆಣ್ಮನು ಆದೆನು ಎಂದು ಹಿಗ್ಗುತ ಇರ್ದನು.

2. ತಿರುಕನು ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಆಳಿದ ರೀತಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

ಉ : ಧನದ ಮದವು, ರಾಜ್ಯ ಮದವು, ತನುಜ ಮದವು, ಯುವತಿ ಮದವು ಜನಿತಮಾಗಿ ಕನಸಿನಲ್ಲಿಹಿಗ್ಗುತ ಇರ್ದನು.

ಈ. ಈ ಪದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿ.

ಧನದ ಮದವು ----------------- ಹಿಗ್ಗುತ್ತಿರ್ದನು.

ಉ : ಧನದ ಮದವು ರಾಜ್ಯ ಮದವು ತನುಜ ಮದವು ಯುವತಿ ಮದವು ಜನಿತಮಾಗಿ ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಹಿಗ್ಗುತ್ತಿರ್ದನು
ಅನಿತರೊಳಗೆ ನೃಪರ ದಂಡು ಮನೆಯ ಮುತ್ತಿದಂತೆಯಾಗೆ ಕನಸ ಕಾಣುತಿರ್ದು ಹೆದರಿ ಕಣ್ಣ ತೆರೆದನು.

ಉ. ಮಾದರಿಯಂತೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪದಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಮಾದರಿ : ತಿರುಕನೊರ್ವನೂರಮುಂದೆ ತಿರುಕನು + ಒರ್ವನು + ಊರ + ಮುಂದೆ

1. ಒರಗಿರುತ್ತಲೊಂದು : **ಉ ಒರಗಿ+ ಇರುತ್ತಲೀ + ಒಂದು**

2. ವರಕುಮಾರರಿಲ್ಲದಿರಲು : **ಉ : ವರಕುಆರರು + ಇಲದೇ + ಇರಲು**

3. ಪೊಡವಿಯಾಣ್ಮನಾದನೆಂದು. **ಉ : ಪೊಡವಿಯ + ಆಣ್ಮನು + ಆದನೆಂದು**

4. ನಿಷ್ಟಸುಖದೊಳಿರಲವಂಗೆ **ಉ : ನಿಷ್ಟಸುಖದೊಳು + ಇರಲು + ಅವಂಗೆ.**

ಪದ್ಯ ಪಾಠ 8

ಅಭಿಮನ್ಯು ಪರಾಕ್ರಮ

ಅ. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

1. ಧರ್ಮರಾಯನಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದ ಅಭಿಮನ್ಯು ಹೇಳುವುದೇನು?

ಉ : "ಎನಗೆ ಬೆಸಸೈ ಬೊಪ್ಪ, ತಾ ಬಲ್ಲೆನು ಮಹಾ ಆಹವದ ಒಳಗೆ ಪದ್ಮವ್ಯೂಹ ಭೇದನವ. ಅನುವರವ ಗೆಲುವೆನು, ಕೃತಾಂತನ ಮನೆಗೆ ಕಳುಹುವೆನು ಅಹಿತರನು, ನೀನು ಇನಿತು ಚಿಂತಿಸಲೇಕೆ ಕಾಳಗಕೆ ಎನ್ನ ಕಳುಹು" ಎಂದ.

2. ಅಭಿಮನ್ಯುವಿನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಧರ್ಮರಾಯ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ?

ಉ : "ಘನ ಪೌರುಷವು ನಿನಗೆ ಉಂಟು" ಎಂದು ಕಂದನ ತೆಗೆದು ಬಿಗಿದು ಅಪ್ಪಿ "ಶಿಶುವು ನೀನೆಲೆ ಮಗನೆ, ಕಾದುವರು ಅಸಮಬಲರು ಕಣಾ, ಮಹಾರಥರ ಎಸುಗೆಯನು ನೀನು ಎಂತು ಸೈರಿಸಲು ಆಪೆ? ಹೇಳು" ಎಂದ.

3. ಧರ್ಮರಾಯನ ಮಾತಿಗೆ ಅಭಿಮನ್ಯು ಕೊಡುವ ಉತ್ತರವೇನು?

ಉ : "ಬಿಡು ಮರೀಚಿಯ ತೊರೆಗೆ ಹರುಗೋಲ ಇಡುವರು ಉಂಟೇ, ಲೆಪ್ಪದ ಉರುಗನ ಹಿಡಿಯಲು ಏತಕೆ ಗರುಡ ಮಂತ್ರವು, ಚಪಲನು ಎನ್ನದಿರು, ಕೊಡನ ಮಗನ ಕುಮಂತ್ರದ ಒಡ್ಡಿನ ಕಡಿತಕೆ ಆನು ಅಂಜುವೆನೆ? ವೆಗ್ಗಳ ನುಡಿಯಲು ಅಮ್ಮೆನು ತನ್ನನ್ನು ಈಗಳೆ ಬಿಟ್ಟು ನೋಡು ಎಂದ

ಆ. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು-ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

1. ಲೆಪ್ಪದುರುಗನ ಹಿಡಿಯಲೇತಕೆ ಗರುಡಮಂತ್ರವು-ಎಂದರೇನು?

ಉ : ವಿಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಎರಕದಿಂದ ಮಾಡಿದ ಹಾವನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ಏಕೆ ಹಾವನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ಬಳಸುವ ಮಂತ್ರದ ಅವಶ್ಯಕ.

2. ನಿಮ್ಮ ಆಲಿಗಳಿಗೆ ಏನು ಇಕ್ಕುವೆ ಎಂದು ಅಭಿಮನ್ಯು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ?

ಉ: "ಗಾಳಿ ಬೆಮರುವುದು ಉಂಟೆ? ವಹ್ನಿಜ್ವಾಲೆ ಹಿಮಕೆ ಅಂಜುವುದೆ? ಮಂಜಿನ ಮೇಲುಗಾಳೆಗ ಉಂಟೆ ಬಲುಬೇಸಗೆಯ ಬಿಸಿಲ ಒಳಗೆ? ಬಾಲನು ಇವನು ಎನ್ನದಿರು, ದುಗುಡವ ತಾಳಲಾಗದು ಬೊಪ್ಪ, ನಿಮ್ಮಡಿ ಆಲಿಗಳಿಗೆ ಔತಣವನು ಇಕ್ಕುವೆನು ಒರಸಿ ರಿಪುಬಲವ!"

3. ವೈರಿವ್ಯೂಹದೊಳಗೆ ಇರುವ ವೀರರು ಯಾರು?

ಉ: ಕೃಪ-ಗುರುನಂದನರು, ರಾಧೇಯ, ಬೂರಿಶ್ರವ, ಜಯದ್ರಥ, ಇಂದುಧರ

ಇ. ಕೆಳಗಿನ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಯಾರು, ಯಾರಿಗೆ ಹೇಳಿದರು? ತಿಳಿಸಿ.

1. ಶಿಶುವು ನೀನೆಲೆ ಮಗನೆ ಕಾದುವರಸಮಬಲರು ಕಣಾ! **ಉ: ಯಾರು : ಧರ್ಮರಾಯ, ಯಾರಿಗೆ: ಅಭಿಮನ್ಯುವಿಗೆ**
2. ಕೊಡನ ಮಗನ ಕುಮಂತ್ರದೊಡ್ಡಿನ ಕಡಿತಕಾನಂಜುವೆನೆ? **ಉ : ಯಾರು : ಅಭಿಮನ್ಯು, ಯಾರಿಗೆ : ಧರ್ಮರಾಯನಿಗೆ**
3. ನೀಗೆಲುವಂದವೆಂತೈ ಸಮರವಿದು ಸಾಮಾನ್ಯವಲ್ಲೆಂದ **ಉ : ಯಾರು : ಧರ್ಮರಾಯ, ಯಾರಿಗೆ : ಅಭಿಮನ್ಯುವಿಗೆ.**
4. ಬಾಲನಿವನೆನ್ನದಿರು ದುಗುಡವ ತಾಳಲಾಗದು ಬೊಪ್ಪ. **ಉ : ಯಾರು : ಅಭಿಮನ್ಯು, ಯಾರಿಗೆ : ಧರ್ಮರಾಯನಿಗೆ**

ಈ. 'ಅ' ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿನ ಪದಗಳಿಗೆ 'ಆ'ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಥ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಪಟ್ಟಿಗಳ ಪದಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

'ಅ' ಪಟ್ಟಿ	'ಆ' ಪಟ್ಟಿ
1. ಅದಟು	ಅಪ್ಪಣೆ 6
2. ಸೈರಿಸಲಾಪೆ	ನಾಶಮಾಡು 5
3. ಅಮ್ಮೆನು	ಪರಾಕ್ರಮ 1
4. ಅಸದಳ	ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ 3
5. ಖಂಡಿಗೆಳೆ	ಅಸಾಧ್ಯ 4
6. ನೇಮ	ತಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯ 2

ಪೂರಕ ಪಾಠ 3 : ಸಾವಿತ್ರಿ ಬಾಯಿ ಫುಲೆ

ಅ. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಸಾವಿತ್ರಿಬಾಯಿಯವರು ಎಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು?

ಉ : ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಸತಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ನಾಯಗಾಂವ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ 1831 ಜನವರಿ 3 ರಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು.

2. ಸಾವಿತ್ರಿಬಾಯಿಯವರ ಮೊದಲನೆಯ ಗುರು ಯಾರಾಗಿದ್ದರು? **ಉ : ಗಂಡ ಜ್ಯೋತಿ ಬಾ ಫುಲೆ**

3. ಭಾರತದ ಮೊತ್ತಮೊದಲ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಲೇಖಕಿ ಯಾರು? **ಉ : ತಾರಾಬಾಯಿ ಶಿಂಧೆ**

4. ಸತ್ಯ ಶೋಧಕ ಸಮಾಜದ ಮೂಲತತ್ವವೇನು?

ಉ : 'ನಾವೆಲ್ಲರೂ ದೇವರ ಮಕ್ಕಳು; ದೇವರಿಗೂ ನಮಗೂ ಯಾವ ಮಧ್ಯವರ್ತಿಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೂ ಇಲ್ಲ' ಎನ್ನುವುದು

5. ಫುಲೆ ದಂಪತಿಗಳು ಯಾರನ್ನು ದತ್ತು ಪಡೆದರು?

ಉ : ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ವಿಧವೆ ಕಾಶೀಬಾಯಿಯ ಮಗ ಯಶವಂತ

ಆ. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಮೂರು-ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಈ ಹಿಂದೆ ಹೆಣ್ಣು ಅಕ್ಷರ ಕಲಿತರೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು?

ಉ : "ಹೆಣ್ಣು ಅಕ್ಷರ ಕಲಿತರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಪತ್ರ ಬರೆಯತೊಡಗುತ್ತಾಳೆ. ಆಗ ಅವಳ ಗಂಡ ತಿನ್ನುವ ಅನ್ನದ ಅಗುಳು ಹುಳವಾಗಿ ಅವನು ಕಾಯಿಲೆ ಹಿಡಿದು ಬೇಗ ತೀರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ" ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

2. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳುವಳಿ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿತ್ತು?

ಉ : ಬಾಲ್ಯ ವಿವಾಹ ಹಾಗೂ ಸತಿ ಪದ್ಧತಿಯ ರದ್ಧತಿ ಕುರಿತು ಕೇಳಿ ಬರತೊಡಗಿದ್ದವು. ಅಕ್ಷರ ಕಲಿಯಲು ತಾವು ಮಾತ್ರ ಅರ್ಹ ಎಂದುಕೊಂಡ ಜಾತಿಗಳ ಹೊರತು ಮತ್ತಾರಿಗೂ ಕಲಿಕೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿರಲಿಲ್ಲ.

3. ಫುಲೆ ದಂಪತಿಗಳು ಶಾಲೆ ತೆರೆಯುತ್ತಾ ಹೋದಂತೆ ಎದುರಿಸಿದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಾವುವು?

ಉ: ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ದಾರಿ ಮೇಲೆ ತೂರಿ ಬರುವ ಕಲ್ಲು, ಮಣ್ಣು, ಸಗಣಿಗಳ ದಾಳಿಗೆ ಎದೆಗುಂದದೇ ಪಾಠ ಹೇಳಿದರು ಅಕ್ಷರ ಕಲಿಯಬಾರದವರಿಗೆ ಕಲಿಸುತ್ತ ಧರ್ಮದ್ರೋಹ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಆಪಾದನೆಗಳು ಬಂದವು. ಬೆದರಿಕೆಗಳೂ ಬಂದವು. ಅದೆಲ್ಲದರಿಂದ ಒತ್ತಡಕ್ಕೊಳಗಾದ ಜೋತಿಬಾ ತಂದೆ ಮಗಸೊಸೆಯನ್ನು ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಕಳಿಸಿದರು.. ಬಂಧುಬಳಗಕ್ಕೂ, ಹಿತೈಷಿಗಳಿಗೂ ಉತ್ತರಿಸುತ್ತ, ಮನವೊಲಿಸುತ್ತ ಫುಲೆ ದಂಪತಿಗಳು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಮುಂದುವರೆಸಿದರು

4. ಫುಲೆ ದಂಪತಿಗಳು ಕೈಗೊಂಡ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳಾವುವು?

ಉ : 1868 ರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬಳಕೆಗೆ ಮುಕ್ತವಾದ ನೀರಿನ ತೊಟ್ಟಿ ಕಟ್ಟಿದರು. ಜಾತಿ ತಾರತಮ್ಯ ಮತ್ತು ಶೋಷಣೆಯನ್ನು ಕೊನೆಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದರೆ ಚಿಂತನಶೀಲತೆಯನ್ನು, ಸತ್ಯ ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂಬ ಹಂಬಲವನ್ನು ಜನರಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತಬೇಕೆಂಬ ಮಹದಾಸೆಯಿಂದ 1873 ರಲ್ಲಿ 'ಸತ್ಯಶೋಧಕ ಸಮಾಜ' ಕಟ್ಟಿದರು.

ಪೂರಕ ಪಾಠ 4 : ರಮ್ಯ ಸೃಷ್ಟಿ

ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. 'ರಮ್ಯಸೃಷ್ಟಿ' ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ವರ್ಣಿಸಲಾಗಿದೆ? **ಉ : ಸೂರ್ಯನನ್ನು**

2. ಸೂರ್ಯ ಎಲ್ಲಿ ವಿರಾಜಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ? **ಉ : ನಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿ**

3. ಸೂರ್ಯೋದಯದ ಪ್ರಕೃತಿಸೌಂದರ್ಯ ಹೇಗಿದೆ?

ಉ : ಹೊನ್ನ ಬಿಸಿಲು ಸೂಸಿ ಸೂಸಿ ರನ್ನನೆಲದಿ ಹಾಸಿ ಹಾಸಿ ತರುವು ಹಸಿರು ಮರವು ಹಸಿರು ಮೆರೆವ ಹುಲ್ಲು ಹಚ್ಚಹಸಿರು.

4. ಜೀವರಾಶಿಯ ವರ್ಣನೆ 'ರಮ್ಯಸೃಷ್ಟಿ' ಕವನದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಮೂಡಿಬಂದಿದೆ?

ಉ: ಮರದ ಸಾಲು ಮೇವ ಮೇಕೆ ತೆರೆದ ಹಕ್ಕಿ ಏನು ಚೆಲುವು ಎತ್ತು ಎಮ್ಮೆ ಆಡು ಆವು ಚಿತ್ತಗೊಟ್ಟು ಮೇವ ಠೀವು

5. 'ರಮ್ಯಸೃಷ್ಟಿ' ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಮೇಯುವ ಠೀವಿಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸಲಾಗಿದೆ? **ಉ : ಎತ್ತು ಎಮ್ಮೆ ಆಡು**

6. ಯಾವುದರ ಚೆಲುವಿಗೆ ಮಿಗಿಲಿಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ?

ಉ: ಹೆಣ್ಣು ಗಂಡು ಕೂಸು ಕುನ್ನಿ ದಿನ್ನಿ ದಿಬ್ಬ ಹಾದಿ ಬೀದಿ ಏನು ಚಂದ ಏನು ಚೆಲುವು ಏನು ಬೇಕು ಇದಕು ಮಿಗಿಲು

ಪೂರಕ ಪಾಠ 5 : ನನ್ನ ಅಯ್ಯ

ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

1. ಲೇಖಕಿಯ ತಂದೆಯ ಹೆಸರೇನು? **ಉ : ದು. ಸರಸ್ವತಿ**

2. ದುರ್ಗಪ್ಪನವರು ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಏನೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು? **ಉ : ಬಿಲವ್ಡ್ ವೈಫ್**

3. ದುರ್ಗಪ್ಪನವರು ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಯಾವ ಸಿನಿಮಾ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು?

ಉ : ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದ ಮಕ್ಕಳ ಚಿತ್ರ ಅಥವಾ ರಾಜ್‌ಕುಮಾರ್ ಸಿನಿಮಾ

4. ದುರ್ಗಪ್ಪನವರು ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಆರೈಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು?

ಉ: ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಗುವಿನಂತೆ ಮಲಗಿದ್ದ ಅವ್ವನನ್ನು, ಅಯ್ಯ (ಅಪ್ಪ) ಮಗುವಿನಂತೆ ಆರೈಕೆ ಮಾಡುತಿದ್ದ. ತುತ ್ತುಬಾಯಿಗಿರಿಸುತಿದ್ದ. ಅವಳು ವಾಂತಿ ಮಾಡಿದರೆ ತನ್ನ ಬೊಗಸೆಯನ್ನೇ ಒಡ್ಡಿ ಸ್ವಚ್ಛ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ಅವಳ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಲವಲೇಶವೂ ಗಂಡಸೆಂಬ ದೊಡ್ಡಸ್ತಿಕೆ ತೋರದೇ ಒಗೆದು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದ.

5. ದೇಹ ಗುಡಿಯೆಂಬುದನ್ನು ಲೇಖಕಿ ಹೇಗೆ ಅರಿತರು?

ಉ : ಲೋಕದ ಇನ್ನಾವ ಕೊಳೆಯೂ ತಾಕಬಾರದು ಎನ್ನುವಂತೆ ನನ್ನ ಮತ್ತು ಅಕ್ಕನ ಉದ್ದನೆಯ ರಾಶಿ ಕೂದಲನ್ನು ಸೀಗೆಪುಡಿಯಲ್ಲಿ ನವಿರಾಗಿ ಉಜ್ಜಿ ತೊಳೆದು, ಮೈಯನ್ನು ಮೆತ್ತನೆ ತೆಂಗಿನ ನಾರಿನಲ್ಲಿ ಉಜ್ಜಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ ನನ್ನ ಅಯ್ಯ. ಸಾಂಬ್ರಾಣಿ ಧೂಪ ಹಾಕಿ ಚೂರೂ ನೋವಾಗದಂತೆ ಸಿಕ್ಕು ಬಿಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ದೇಹ ಗುಡಿಯೆಂಬುದನ್ನು ಅವರಿಂದಲೇ ಕಲಿತೆ

6. ಅಪ್ಪನ ಕೆಲಸದ ಬಗ್ಗೆ ಲೇಖಕಿ ಹೇಳುವ ಹೆಮ್ಮೆಯ ಮಾತುಗಳಾವುವು?

ಉ : ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಎಂದೂ ಭ್ರಷ್ಟನಾಗದ ನಮ್ಮಯ್ಯ ಒಂದೇ ಒಂದು ಕಾಸನ್ನೂ ಅನ್ಯಾಯದಿಂದ ಸಂಪಾದಿಸಿಲ್ಲ. ನಾಲ್ಕೇ ಜೊತೆ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ ತೊಟ್ಟು, ಯಾವುದೇ ವ್ಯಸನಗಳಿಗೆ ಈಡಾಗದೇ , ಕೆಲಸವನ್ನು ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸುವ ಅಯ್ಯ, ಯಾರ ಮುಲಾಜಿಗೂ ಒಳಪಟ್ಟವನಲ್ಲ. ಯಾರನ್ನೂ ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ಓಲೈಸಲು ಹೋಗದ ಅವನ ನಡೆ, ನುಡಿ, ನಿಲುವು, ವರ್ತನೆ, ಎಲ್ಲದರಲ್ಲೂ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ, ಸ್ವಾಭಿಮಾನವೇ ಉಸಿರಾಡುತ್ತವೆ. ಇವನ ಕೋಪ ಗುಡುಗಿನಂತೆ, ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಹೇಳಿಬಿಡುವ ಇವನ ಮಾತು ನಿಷ್ಠೂರ, ಅಷ್ಟೇ ನಿಷ್ಠೂರನಾಗಿ ತಪ್ಪಿಗೆ ಕ್ಷಮೆ ಕೇಳಿಬಿಡುವವ. ಸಂಚು ವಂಚನೆಗಳಿಂದ ದೂರವಿರುವ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ.

1. ಪುಟ್ಟಜ್ಜಿ ಪುಟ್ಟಜ್ಜಿ ಕತೆ ಹೇಳು

1. ಹಾಡ್ಗತೆ – ಹಾಡು ಸೇರಿರುವ ಕತೆ;
2. ತರಾವರಿ –ವಿಧವಿಧವಾದ;
3. ಭೀತಿ – ಭಯ, ಹೆದರಿಕೆ;
4. ಪ್ರಾಣಿಗಿಂಡಿ – ಕಾಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹೋಗಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಕಿಂಡಿ ;
5. ಅಂಗಳ–ಅಂಗಣ, ಮನೆಯ ಮುಂದಿನ ಅಥವಾ ಹಿಂದಿನ ಬಯಲು ಭಾಗ;
6. ಸಾಂತ್ವನ – ಸಮಾಧಾನ,
7. ಆಶ್ರಯ –ಆಸರೆ, ಸಹಾಯ, ರಕ್ಷಣೆ;
8. ಮದ್ದು–ಔಷಧ;
9. ಪಲಾಯನ ಪಠಿಸು–ಓಡಿಹೋಗು;
10. ಮಾಗು–ಒಣಗು, ವಾಸಿಯಾಗು;
11. ಸಂಭ್ರಮ– ಉತ್ಸಾಹ, ಸಡಗರ,
12. ಸಂತೋಷ ; ಬಿಡೆ–ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ;

2. ಸೀನ ಸೆಟ್ಟರು ನಮ್ಮ ಟೀಚರು

13. ತೀವ್ರ–ಹೆಚ್ಚು;
14. ಲಪ್ಪಟೆ–ತಲೆಗೆ ಸುತ್ತಿದ ಬಟ್ಟೆ;
15. ಪಕ್ಕಾಗು–ಒಳಗಾಗು;
16. ಎಂತಾ ಮಗ–ಏನು ಮಗು;
17. ಚಂದ–ಚೆನ್ನಾಗಿ;
18. ಪಡಪೋಶಿ–ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ;
19. ಕರ್ಸಿದಾರೆ–ಕರೆಸಿದ್ದಾರೆ;
20. ತಳಹದಿ–ಬುನಾದಿ;
21. ಸಂವಾದಿಸು–ಮಾತನಾಡು, ಚರ್ಚೆಮಾಡು;
22. ಕಂಬಳಿಗೊಪ್ಪೆ–ಮಳೆಯಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕಂಬಳಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದ ಮುಸುಕು; ಗೊರಬು,
23. ತೆರವು–ಖಾಲಿ
24. ನಾಟಿ–ಪೈರಿನ ಸಸಿಗಳನ್ನು ನೆಡುವುದು;
25. ನೀರಾವು–ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬದುಕುವ ಹಾವು;
26. ಹೋತು–ಹೋಯಿತು;
27. ಕದ–ಬಾಗಿಲು;
28. ಹೊಡೆ–ಕಾಳು ತುಂಬುವ ಮುನ್ನ ಕಾಣುವ ಪೈರಿನ ತುದಿ;
29. ತೆನೆ– ಕಾಳು ತುಂಬಿದ ಪೈರಿನ ತುದಿ.

3. ಅನ್ನದ ಹಂಗು ಅನ್ಯರ ಸ್ವತ್ತು

30. ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯ–ಸಂಕೋಚ, ಹಿಂಜರಿಕೆ,
31. ಮರ್ಜಿ– ಇಷ್ಟ, ಧೋರಣೆ;
32. ಶುಶ್ರೂಷೆ–ಉಪಚಾರ, ಸೇವೆ;
33. ಸಾರಥಿ–ರಥವನ್ನು ನಡೆಸುವ ಚಾಲಕ.

4. ಪರಿಸರ ಸಮತೋಲನ

34. ಆಚ್ಛಾದನ – ಬಟ್ಟೆ, ವಸ್ತ್ರ;
35. ಪರ್ಣ – ಎಲೆ;
36. ಗೋಣು – ಕುತ್ತಿಗೆ;
37. ಪಿತೃ – ತಂದೆ;
38. ವೀಳ್ಯ – ತಾಂಬೂಲ (ಎಲೆ, ಅಡಿಕೆ);
39. ಚರ್ವಣ – ಅಗಿದು ತಿನ್ನುವುದು;
40. ಶತಮಾನ – ನೂರು ವರ್ಷಗಳು;
41. ಕ್ರೋಮೋಝೋಮು – ವರ್ಣತಂತು;
42. ರಾಜಿ – ಗುಂಪು;
43. ವಿಪುಲ – ಹೆಚ್ಚು, ಜಾಸ್ತಿ;
44. ಆರ್ದ್ರತೆ – ನೀರಿನ ಅಂಶ, ತೇವಾಂಶ;
45. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ – ಪಶ್ಚಿಮದೇಶ;
46. ಕಿಸೆ– ಜೇಬು;
47. ತಾಣ– ಜಾಗ, ಸ್ಥಳ;
48. ಚಿಗರೆ – ಜಿಂಕೆ;
49. ಅವಿತು – ಬಚ್ಚಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು;
50. ಕಣ್ಣು ಕಪ್ಪಡಿ – ಬಾವಲಿ;
51. ವಿಧಾಯಕ– ರಚನಾತ್ಮಕ.

1. ಗಿಡಮರ

52. ಬೊಡ್ಡೆ–ಮರದ ಕಾಂಡದ ಭಾಗ;
53. ಅನುದಿನ–ದಿನನಿತ್ಯ;
54. ಕರಿದು–ಕಪ್ಪಾದ ಬಣ್ಣ; ತರತರ–ವಿಧವಿಧವಾದ;
55. ಕಡಲುಕ್ಕುವ–ಸಮುದ್ರ ಉಕ್ಕಿದಂತೆ;
56. ಮನ–ಮನಸ್ಸು;
57. ಹಾಳುಕೊಂಪೆ– ನಾಶಹೊಂದಿದ ಊರು.

2. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸ್ವರ್ಗ

58. ನಿರ್ಭೀತ–ಭಯವಿಲ್ಲದ;
59. ಮಸ್ತಕ–ತಲೆ;
60. ಹೋಳು–ತುಂಡು;
61. ಹರಹು–ವಿಸ್ತಾರ ;
62. ವಾಹಿನಿ–ನದಿ;
    ಹರಿಗಡಿಯದೆ–ಹರಿಯುವಿಕೆಯು ನಿಲ್ಲದೆ;
63. ವೈಶಾಲ್ಯ–ವಿಶಾಲತೆ;
64. ಧ್ರುವತಾರೆ–ಧ್ರುವನಕ್ಷತ್ರ (ಸ್ಥಿರವಾದ ಲಕ್ಷ್ಯ);
65. ನಿರ್ಮುಕ್ತ–ಸರ್ವಸ್ವತಂತ್ರ.

3. ಭಾಗ್ಯದ ಬಳೆಗಾರ

66. ತವರು–ತಾಯಿಯ ಮನೆ;
67. ಬಾಳೆ–ಬಾಳೆಯಗಿಡ;
68. ಸೀಬೆ–ಪೇರಳೆ;
69. ಮುತ್ತೈದೆ–ಮದುವೆಯಾದ ಹೆಣ್ಣು ;
70. ಕಂಚು–ಒಂದು ಲೋಹ;
71. ಮಿಂಚಾಡು–ಹೊಳೆಯುವುದು;
72. ಗಿಣಿ–ಗಿಳಿ;
73. ಆಲೆ– ಕಬ್ಬಿನ ರಸ ತೆಗೆಯುವ ಯಂತ್ರ, ಗಾಣ;
74. ಸಾರಂಗ–ಮೈಮೇಲೆ ಚುಕ್ಕೆಗಳಿರುವ ಜಿಂಕೆ;
75. ಪಗಡೆ– ಒಂದು ರೀತಿಯ ಆಟ;
76. ನಟ್ಟ ನಡುವೆ– ಮಧ್ಯೆ;
77. ಹಟ್ಟಿ–ಮನೆ;
78. ಹಡೆದವ್ವ– ಹೆತ್ತ ತಾಯಿ;
79. ಕೊಂಡ್ಹೋಗು–ತೆಗೆದುಕೊಂಡುಹೋಗು.

4. ವಚನಗಳ ಭಾವ ಸಂಗಮ

80. ತಿರಿ–ಭಿಕ್ಷೆಬೇಡು, ತಿರುಗಾಡು;
81. ಮಿಸುನಿ–ಚಿನ್ನ, ಹೊನ್ನು;
82. ಅರೆದು–ತೇದು, ಉಜ್ಜಿ;
83. ಅರಿ–ಕತ್ತರಿಸು;
    ಬೆದರು–ಹೆದರು, ಭಯಪಡು;
84. ಕರ–ಕೈ;
85. ಅಂಧಕಾರ–ಕತ್ತಲೆ, ತಿಮಿರ;
86. ಪ್ರಭೆ–ಕಾಂತಿ, ಪ್ರಕಾಶ;
87. ನಿಂದಕರು– ನಿಂದಿಸುವವ, ಬಯ್ಯುವವ;
88. ಏಡಿಸಲು–ಛೇಡಿಸು, ಚೇಷ್ಟೆಮಾಡು;
89. ಕುತರ್ಕ–ನ್ಯಾಯವಿಲ್ಲದ ಮಾತು;
    ಪಥ–ಮಾರ್ಗ, ದಾರಿ;
90. ವ್ರತ–ನಿಯಮ, ಪೂಜೆ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಅನುಷ್ಠಾನ;
91. ಬಟ್ಟೆ–ಮಾರ್ಗ, ದಾರಿ;
    ಪ್ರಮಥರು–ಶಿವನ ಭಕ್ತರು;
92. ಅಳಿಮನ–ದೃಢವಲ್ಲದ ಮನಸ್ಸು, ಅಸ್ಥಿರವಾದ ಮನಸ್ಸು;
93. ಅದ್ದಿ–ಮುಳುಗಿಸು, ತೋಯಿಸು;

ದ್ವಿತಿಯ ಸೆಮಿಸ್ಟರ್

5. ಮೈಲಾರ ಮಹಾದೇವ

1. ಟೊಪ್ಪಿಗೆ–ಟೋಪಿ;
2. ಕಿತ್ತಿ ಬರತಾರ–ಕಿತ್ತು ಬರುತ್ತಾರೆ; ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಬರುತ್ತಾರೆ;
3. ಚಿಕ್ಕವಯಸಿದ್ರು–ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿದ್ದರೂ;
4. ಚೊಕ್ಕ–ಚೆನ್ನಾಗಿ, ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ;
5. ಚಂದ–ಚೆನ್ನ;
6. ಚೊಕ್ಕಬಂಗಾರ–ಅಪ್ಪಟ ಬಂಗಾರ, ಅಪರಂಜಿ;
7. ಧಕ್ಕೆ–ತೊಂದರೆ;
8. ಅಣಿಯಾಗು–ಸಿದ್ಧವಾಗು;
9. ಶೋಧ–ಹುಡುಕಾಟ;
10. ತುಕಡಿ–ಸೈನ್ಯ;
11. ಕಾಳಗ–ಯುದ್ಧ, ಹೋರಾಟ;
12. ಮಡು–ಕೊಳ್ಳ ;
13. ಕಾಲ್ತೆಗೆ– ಓಡಿಹೋಗು;
14. ದಿಟ್ಟತನ–ಧೈರ್ಯ;
15. ಖಜಾನೆ–ಬೊಕ್ಕಸ;
16. ಖಾದಿ–ಕೈನೂಲಿನಿಂದ ನೆಯ್ದುಬಟ್ಟೆ ;
17. ಓಟಕೀಳು – ಓಡಿಹೋಗು ;
18. ಗುನುಗು–ಸತತವಾಗಿ ಧ್ವನಿಮಾಡು ;
19. ಜೈಲು–ಸೆರೆಮನೆ, ಬಂಧೀಖಾನೆ;
20. ಬಲಿದಾನ –ಪ್ರಾಣತ್ಯಾಗ;

21. ಸೋಸಿದರು–ಅನುಭವಿಸಿದರು

6. ಚಗಳಿ ಇರುವೆ

22. ವರ್ಗ–ಗುಂಪು, ಸಮೂಹ;
23. ವರ್ಣನೆ–ಬಣ್ಣನೆ;
24. ಸಂಕೀರ್ಣ–ಜಟಿಲವಾದ, ನಾನಾ ವಿಧವಾದ;
25. ಅಂಚು–ಕೊನೆ, ತುದಿ;
26. ಸ್ರವಿಸು–ಒಸರು, ಜಿನುಗು;
27. ಬೆಸೆ–ಕೂಡಿಸು, ಸೇರಿಸು;
28. ಮಾಳಿಗೆ–ಮಹಡಿ;
29. ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಿಸು–ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಸರಿಸು, ಸೋಲಿಸು;
30. ಸಿಂಪರಿಸು–ಚಿಮುಕಿಸು, ಲೇಪಿಸು;
31. ಆಜುಬಾಜು–ಅಕ್ಕಪಕ್ಕ, ನೆರೆಹೊರೆ;
32. ಸನ್ನದ್ಧ–ಸಿದ್ಧವಾಗು;
33. ಉಚ್ಚಿಷ್ಠ–ಎಂಜಲು;
34. ಮಧು–ಸಿಹಿ;
35. ವಾಹಕ–ಸಾಗಿಸುವ;
36. ಒಸರು–ಜಿನುಗು

7. ಬಿಲ್ಲಹಬ್ಬ

37. ಬಿಸಿಲು ಮಚ್ಚು – ಬಿಸಿಲು ಮಾಳಿಗೆ ;
38. ಬಡಿಗೆ – ದೊಣ್ಣೆ, ಕೋಲು ;
39. ಪೋರ – ಹುಡುಗ;
40. ಗೂಢಚಾರ – ಗುಪ್ತಚರ ;
41. ಶೋಧ – ಹುಡುಕು ;
42. ಮಾಹಿತಿ – ತಿಳಿವಳಿಕೆ, ವಿವರಣೆ ;
43. ಲೋಕಾಭಿರಾಮ–ಸಹಜವಾಗಿ;
44. ಎಕ್ಕಡ – ಪಾದುಕೆ, ಪಾದರಕ್ಷೆ ;
45. ಪಾಶ – ಹಗ್ಗ ;
46. ಪರಾಂಬರಿಸು – ಗಮನಿಸು, ಪರಿಶೀಲಿಸು;
47. ಕ್ರೀಡಾಗಾರ – ಕ್ರೀಡಾಂಗಣ ;
48. ಹೆಬ್ಬಾಗಿಲು – ಮಹಾದ್ವಾರ ;
49. ಪಥ್ಯ – ಆಹಾರದ ಕಟ್ಟುಪಾಡು, ಯೋಗ್ಯವಾದುದು ;
50. ತಮಾಷೆ – ಹಾಸ್ಯ;
51. ಕೊಂಚ – ಸ್ವಲ್ಪ ;
52. ಘಟಿಂಗ – ತುಂಟ, ಭಂಡ ;
53. ತಾರಮ್ಮಯ್ಯ – ಅಂಗೈ ಆಡಿಸು ;
54. ವಾತಾಯನ–ಕಿಟಕಿ ;
55. ಕೂಸು – ಮಗು ;
56. ಹಾಲಾಹಲ – ವಿಷ ;
57. ಕ್ಷೀರ – ಹಾಲು;
58. ಮಥಿಸು – ಕಡೆ;
59. ಸಂಕೋಲೆ – ಸರಪಳಿ;
60. ಅಪರಂಜಿ – ಬಂಗಾರ;
61. ಯಾಗ– ಯಜ್ಞ;
62. ತೊಯ್ – ನೆನೆ, ಒದ್ದೆಯಾಗು;
63. ಸೆರೆಮನೆ – ಬಂದೀಖಾನೆ ;
64. ಪೀಡೆ – ತೊಂದರೆ;
65. ಬೊಗಳೆ–ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ

8. ಸಂಕ್ರಾಂತಿಯಂದು ಸುಖ ದುಃಖ

66. ಸಂಕ್ರಾಂತಿ–ದಾಟುವಿಕೆ, ಸೂರ್ಯನು ಒಂದು ರಾಶಿಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ರಾಶಿಗೆ ಹೋಗುವ ದಿನ;
67. ಕಿಚ್ಚು–ಬೆಂಕಿ;
68. 'ಟೂ' ಬಿಡು–ಮಾತುಬಿಡು;
69. ಪಟೇಲ–ಹಿಂದೆ ಊರಿನ ಕ್ಷೇಮಸಮಾಚಾರಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ಹಿರಿಯ;
70. ಮೀಯು–ಸ್ನಾನ ಮಾಡು;
71. ತರಹೇವಾರಿ–ವಿಧವಿಧವಾದ;
72. ಬ್ಯುಸಿ–ಬಿಡುವಿಲ್ಲದಿರುವುದು (ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಪದ);
73. ಪ್ಯಾಕ್ ಮಾಡು–ಪೊಟ್ಟಣ ಕಟ್ಟು;
74. ರೆಡಿಮೇಡ್–ಸಿದ್ಧವಾದ;
75. ಫ್ಯಾಬ್ ಮಾಲ್–ಆಧುನಿಕ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಒಂದು ರೂಪ

5. ಹಚ್ಚೇವು ಕನ್ನಡದ ದೀಪ

76. ಹಚ್ಚೇವು–ಹಚ್ಚುವೆವು;
77. ಕರುನಾಡು–ಕನ್ನಡನಾಡು;
78. ಕೊಚ್ಚೇವು– ಕತ್ತರಿಸುತ್ತೇವೆ;
79. ಸೂಸು–ಹರಡು, ಚಿಮುಕಿಸು;
80. ಕರಣ–ಒಡಲು, ಶರೀರ;
81. ಕಳೆ–ಕಾಂತಿ, ತೇಜಸ್ಸು, ಪ್ರಕಾಶ;
82. ಎರೆ–ಹೊಯ್ಯು;
83. ಹುರಿಗೊಳಿಸು–ಬಲಪಡಿಸು;
84. ಕೆಚ್ಚು–ಕೂಡುವಿಕೆ, ಬೆಸುಗೆ, ಸೇರಿಸು;
85. ಅಚ್ಚಳಿಯದೆ–ಅಂದಗೆಡದಂತೆ, ರೂಪುಗೆಡದಂತೆ;
86. ಒಂದುಗೂಡೇವು–ಒಂದಾಗಿ ಸೇರುತ್ತೇವೆ;
87. ತೀಡು–ಬೀಸು, ಹೊರಹೊಮ್ಮು;
88. ಮಾಂಗಲ್ಯಗೀತೆ– ಮಂಗಳಕರವಾದ ಹಾಡು;
89. ಮರುಳು– ಹುಚ್ಚು;
90. ಕಡೆ–ನಿವಾರಿಸು;
91. ಮೈಮರೆವು– ದೇಹದ ಅರಿವು ಇಲ್ಲವಾಗು, ಮೂರ್ಛೆ;
92. ಮಾತೆ–ತಾಯಿ, ಜನನಿ;
93. ಕೊಳೆ–ಹೊಲಸು;
94. ಕಂಪು–ಸುಗಂಧ, ಪರಿಮಳ;
95. ನಾಡು–ಜನವಸತಿಯುಳ್ಳ ಪ್ರದೇಶ, ರಾಜ್ಯ;
96. ಹಿಡಿ–ಗ್ರಹಿಸು, ಹಿಡಿದಿಟ್ಟುಕೊ;
97. ಹೊಸೆ–ಹುರಿ ಮಾಡು, ಹೆಣೆ:
98. ಹರಿವು–ಪ್ರವಹಿಸು, ಹರಿಯುವಿಕೆ;
99. ಬೀರು–ಹರಡು;
100. ಅಚ್ಚಳಿ–ಅಂದಕೆಡು;
101. ತೋರು– ಕಾಣುವಂತೆ ಮಾಡು;
102. ಒಡಲು–ಹೊಟ್ಟೆ; ತೂರು–ಎಸೆ.

6. ಬಿಡುಗಡೆಯ ಹಾಡು:

103. ಹಂಗು – ಋಣ, ಆಶ್ರಯ;
104. ಪಂಜರ – ಪಕ್ಷಿಗಳ ಬೋನು;
105. ಬಾನಾಡಿ – ಪಕ್ಷಿ;
106. ವಿಹರಿಸು– ಸಂಚರಿಸು;
107. ಹರ್ಷ – ಹಿಗ್ಗು, ಸಂತೋಷ;
108. ಸೊಕ್ಕಿ – ಗರ್ವ, ಜಂಭ;
109. ಕೊಳೆಗೊಂಡು –ಮಾಲಿನ್ಯಗೊಂಡು, ತೃಪ್ತಿಗೊಂಡು;
110. ತಣಿಸು – ತಂಪಾಗಿಸು, ತೃಪ್ತಿಗೊಳಿಸು;
111. ವಸನ – ವಸ್ತ್ರ, ಬಟ್ಟೆ;
112. ಹದ್ದು – ಎಲ್ಲೆ, ಗಡಿ;
113. ಕನಲು – ಕೋಪಗೊಳ್ಳು, ಸಿಟ್ಟಾಗು;
114. ಕೆಂಗಿಡಿ – ಉರಿಬೆಂಕಿ, ಕೆಂಪಾದ ಬೆಂಕಿ;
115. ಸದರೇರು – ಅಂಗಳ ಸೇರು, ಬಂದಮುಕ್ತವಾಗು;
116. ಸೆರೆ – ಬಂಧನ;
117. ಅಡಗು – ಕಾಣದಂತಾಗು;
118. ಕಾರಿರುಳು – ದಟ್ಟವಾದ ಕತ್ತಲೆ;
119. ಪಣ – ಒತ್ತೆಇಡು;
120. ತೊಲಗು – ಬಿಟ್ಟುಹೋಗು, ಹೊರಟುಹೋಗು;
121. ಗುಡಿ – ಬಾವುಟ, ಕೇತನ;
122. ಒಕ್ಕೊರಲು – ಒಗ್ಗಟ್ಟು,

7. ತಿರುಕನ ಕನಸು

123. ತಿರುಕ – ಭಿಕ್ಷುಕ;
124. ಮುರುಕು – ಪಾಳುಬಿದ್ದ, ಮುರಿದು ಬಿದ್ದ;
125. ಪುರ – ಪಟ್ಟಣ, ನಗರ;
126. ಕರಿ–ಆನೆ;
127. ಕುಸುಮಮಾಲೆ – ಹೂವಿನಮಾಲೆ.
128. ಧರ್ಮಶಾಲೆ–ಅನ್ನಛತ್ರ.
129. ತೊಡರಿಸು–ಧರಿಸು, ಹಾಕು;
130. ಪಟ್ಟ – ಸಿಂಹಾಸನ;
131. ಒಡಯ–ರಾಜ, ದೊರೆ
132. ಮಾಳಪೆವು–ಮಾಡುವೆವು;

133. ಒಡನೆ–ತಕ್ಷಣ;
134. ಪೊಡವಿ – ರಾಜ್ಯ;
135. ಆಣ್ಮ–ಒಡೆಯ, ರಾಜ
136. ಹಿಗ್ಗು – ಸಂತೋಷಪಡು, ಹರ್ಷಿಸು;
137. ನೃಪ–ರಾಜ, ದೊರೆ ;
138. ಭಟ್ಟಿನಿಗಳು – ಹೆಂಡತಿಯರು. ಪಟ್ಟಮಹಿಷಿಯಲ್ಲದ ರಾಣಿಯರು
139. ನಲ್ಲ – ಪ್ರಿಯತಮ
140. ಓಲಗ–ರಾಜಸಭೆ ;
141. ಲೀಲೆ–ವಿನೋದ, ವಿಲಾಸ ;
142. ಚಾತುರಂಗ – ಸೈನ್ಯದ ನಾಲ ಅಂಗಗಳು (ಆನೆ, ಕುದುರೆ, ರಥ, ಕಾಲಾಳಿನ ಬಲ)
143. ಲೋಲ – ಉತ್ಸುಕ, ಸಂತೋಷ
144. ಸುತ –ಮಗ ;
145. ಜೀಯ – ಸ್ವಾಮಿ, ಒಡೆಯ ;
146. ಸಕಲ – ಎಲ್ಲಾ ;
147. ಸಂಭ್ರಮ – ಹರ್ಷ, ಉಲ್ಲಾಸ ;
148. ಅಖಿಲ – ಸಕಲ, ಎಲ್ಲಾ ;
149. ರಾಯ–ರಾಜ, ಅರಸ ;
150. ಮೆಚ್ಚು–ಒಪ್ಪು, ಮೆಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳು ;
151. ಅಂದದಿ – ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ;
152. ಧನ – ಹಣ, ಸಂಪತ್ತು ;
153. ಮದ – ಗರ್ವ, ಅಹಂಕಾರ ;
154. ತನುಜ – ಮಗ ;
155. ಜನಿತ – ಹುಟ್ಟು, ಜನ್ಮತಾಳು ;
156. ಅನಿತರೊಳಗೆ–ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ;
157. ದಂಡು – ಸೈನ್ಯ ;
158. ಮುತ್ತು–ಆವರಿಸು, ಸುತ್ತುವರಿ

8. ಅಭಿಮನ್ಯು ಪರಾಕ್ರಮ

159. ಜನಪ–ರಾಜ (ಇಲ್ಲಿ ಧರ್ಮರಾಯ);
160. ಅಂಘ್ರಿ–ಪಾದ; ಮಣಿ–ನಮಸ್ಕರಿಸು;
161. ಬೆಸಸು–ಅಪ್ಪಣೆಮಾಡು;
162. ಬೊಪ್ಪ–ತಂದೆ, (ಇಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡಪ್ಪ);
163. ಆಹವ–ಯುದ್ಧ;
164. ಭೇದನ–ಮುರಿಯುವುದು;
165. ಅನುವರ–ಯುದ್ಧ;
166. ಕೃತಾಂತ–ಯಮ;
167. ಅಹಿತರು–ಹಿತವಲ್ಲದವರು,ವೈರಿಗಳು;
168. ಕಾಳಗ–ಯುದ್ಧ.
169. ಹಸುಳೆ–ಮಗು;
170. ಅದಟು–ಪರಾಕ್ರಮ,ಶೌರ್ಯ;
171. ಘನ–ದೊಡ್ಡ;
172. ಶಿಶು–ಮಗು;
173. ಕಾದುವರು–ಯುದ್ಧ ಮಾಡುವವರು;
174. ಅಸಮಬಲ–ಸಮಾನವಲ್ಲದ ಶಕ್ತಿ ಉಳ್ಳವರು;
175. ಎಸುಗೆ–ಬಾಣ ಪ್ರಯೋಗ;
176. ಸೈರಿಸು–ತಡೆದುಕೊಳ್ಳು;
177. ಆಪೆ–ಸಮರ್ಥನಾಗುವೆ.
178. ತೊರೆ–ನದಿ, ಹೊಳೆ;
179. ಮರೀಚಿ–ಮೃಗಜಲ(ನೀರು ಎಂಬ ಭ್ರಮೆಯ ಸೃಷ್ಟಿ)
180. ಹರಿಗೋಲು–ನಾವೆ, ದೋಣಿ;
181. ಲೆಪ್ಪ–ವಿಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಬಳಸುವ ಎರಕ;
182. ಉರಗ–ಹಾವು;
183. ಕೊಡನ ಮಗ– ದ್ರೋಣ;
184. ಕುಮಂತ್ರ–ಮೋಸದ ಆಲೋಚನೆ;
185. ದಂಡು–ಸೈನ್ಯ;
186. ಅಂಜು–ಹೆದರು;
187. ವೆಗ್ಗಳ–ಅತಿಯಾಗಿ;
188. ಅಮ್ಮೆ–ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.
189. ವೈರಿ–ಶತ್ರು;
190. ವ್ಯೂಹ–ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸುವ ಕ್ರಮ;
191. ಅಸದ–ಅಸಾಧ್ಯ,ಅತಿಶಯ;
192. ಇಂದುಧರ–ಚಂದ್ರನನ್ನು ಧರಿಸಿರುವವ, ಶಿವ;
193. ಅಡಹಾಯ್ದರೂ–ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಬಂದರೂ;
194. ಸಮರ–ಯುದ್ಧ.
195. ಬೆಮರು–ಬೆವರು;
196. ವಹ್ನಿಜ್ವಾಲೆ–ಬೆಂಕಿಯ ಜ್ವಾಲೆ;
197. ಹಿಮ–ಚಳಿಗಾಲ, ಮಂಜಿನ ಹನಿ;
198. ಅಂಜು–ಹೆದರು;
199. ಮಂಜು–ಇಬ್ಬನಿ,
200. ಮೇಲುಗಾಳೆಗ–ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕವಾದ ಯುದ್ಧ;
201. ದುಗುಡ–ಚಿಂತೆ, ಆತಂಕ;
202. ನಿಮ್ಮಡಿ ಆಲಿ–ನಿಮ್ಮ ಕಣ್ಣುಗಳಿಗೆ;
203. ಔತಣ–ವಿಶೇಷ ಭೋಜನ;
204. ಇಕ್ಕು–ಇಡು,ಬಡಿಸು;
205. ಒರಸಿ–ನಾಶಮಾಡಿ;
206. ರಿಪುಬಲ–ವೈರಿ ಸೈನ್ಯ.